

aantá-kwaasi

Ísu kwíyómpa'a irówana Áríku kae-kwáái aiyayaan-iyaiyo. miráumai-ima maisuwéna maanáimbá agaimakáiyé. Áánútunopa'o iyí-ámbá Yútaa-kwaasiti monor-áimbá isaná Ísuma marapá'á kunkáinka'a kwenááiyavai áraire sésa kwenká'á aráápamai kwémaen-amban-iyé. Áánútun-amanko Ísuna kwayó-kwáásiyé kwená aampa'ó kwégun-kwaasiye asirayámbá timúwasa Ísun-aai aiva'á Yútaa-kwaasi Yérúsaremuva'o máyówai simátímúwasa mináíntávái áraire sésa kwenká'á aráápamai máyówai Yútaa-kwaasiti maravá'á ó'on-daopimpa'a kosimátímakaawe. minkákémbá évakarawai ó'om-baravaka'a Yútaa-kwaasiye ó'on-o'on-kwaasiye kosimátin-tasimatin-uraawe. Áríku mirán-áimbá agaimakáiyé.

aantá-kwaasiti mayáímó mairáan-kwasai.

1 ¹Tíóvíraasiyo ívé-kwandaavimba moórá-kwasai sénaumpo isaaó. aiva-kwándááívímbá Áánútu Ísumba ai'marówana marapá'á kunkáin-ainkwara mayáímá kumbairáin-ainkwara aaimá siráin-ainkwara avumpimbá amápa'-mayaima mairáinkwara'a komaé tamae umái kwená mayái marapá'á ánásowana ²Áánútu kunairówana kwíyómpa'a iráin-ainkwara'a aiva-kwándááívímbá agaimakáunda isa'á ívé-kwandaavinkwara'a agaimarúmpo isaaó. Ísu kesí aantá-kwaasiye séna ítamakaiye. Ísu íma kwíyómpa'a irónka'a Áánútun-amankona asirayánkwará'á ména aantá-kwaasi kwená amáámba simátímakaiye. ³Ísu pukáimpinkemba usásinena kae-kwáái aiyayaan-kanaama ⁴kanaama moórá-mora-tawai paárukena kwenáúma kawe'á umái agaráátinkowasa awánésa sésa árai'a Ísu pukáimpinkemba usásinena máyáiyé suwaná paáruenka'a Áánútu kwená kwaásimo kawááin-aimba simátíma'maena iráiyé. ⁴moórá-tawai torupésa toómbá kwénowana Ísu paáréna séna maanká'á Yérúsaremu-naopa'a íma tuwé'a úwoi mé'a kesivo kesimambá timénaumnemo asiramái siráimba kwéamu'mare'a máyáanana úwoi timíno. mináímbá á'a simátíme'a sé'a ⁵Yóni nombá pétinkaraimbanivo sáwíyanka'a Áánútun-amanko kuména keinárawapimba anómba umátinkanivo amu'maré'a máéro Ísu siráiyé.

Áánútu Ísumba kunairówana iráin-kwasai.

⁶Óríve-omapa'a Ísuwe aantá-kwaasiye torupésa Ísumba áísaa esa sésa Ísóigoo ívéra Áróamáani-kamaani-kwaasi ti'mátuwewa Ísareri-kwaasiya kawáá ínnyono suwaná ⁷Ísu séna moórá-kanaamo tínimba ívéra'i. aánowa'iyoo. Áánútu kwená imáyáavinkemba mirá ínnye. kawekánáámó sáwí-kanaamo paárinimba Áánútu kwená imáyáavinkemba mirá ínnye. mirán-kánáámó tínimba sáwíyan-aimbanivo ⁸kemó sendá anón-aimbanivo ísáaro. Áánútun-amankoma kentópa'a kúmínimba kwená asirayámbá tirumpimbá anómbe umátinkaina'a kesááigwara kentáváigwará'a simátíme'a Yérúsaremu-naopare Yútiyaa-ayampare Sámériyaa-ayampare amápar-ayampare kosimátíma'mae'a nááóro ⁹Ísu simásuwowasa awánomba Áánútu Ísumba kunairówana ainánkó Ísumba káátaguwasa íma awánowana ¹⁰Ísumo iyúmba kwíyómpa'a karátuwesa máyówasarai avekáán-umai kae-kwáási kwayán-únánkwátói úmaesarai egwaa'á mésarai ¹¹sésarai Kárfri-ayampaken-kwaasiyono. íma kwíyómpa'a karátuwe'a máéro. awánaawanamo Áánútu kunairáísanamo kwíyómpa'o íyínten-umai ókwara'a miráumai kumínnye sirááie.

Yútásina mayáír'á usámairain-kwasai.

¹²mindárai simásúwóyasa aantá-kwaasi Óríve-omapa Yérúsaremu-naor-egwaar-omapa'a tuwésa Yérúsaremu-naopa'a koyauwerésa ¹³máyón-daumpa'a ávúmayaatanaan-daumpa'a umésa miwímá Ísuna aantá-kwaasi moórá-morawai túwí'a Pítaawe Yóniye Yémésiye Éndaruwe Vírípiye Tóamásiye Pátóromuwe Mátíyuwe Árávíási ááninko áwí'a Yémésiye moóráwai kwemá Áróamáani-kamaani-kwaasi ti'mátuwanae siráiwai áwí'a Sáímoniye moóráwai ó'on-Yemesi ááninko áwí'a Yútásiye miráumai-kwaasi aantá-kwaasi ¹⁴tayorupontembá námúnaa seémáémbani. minkwáásíyónté évakar-inintone Ísumba anówawe Ísun-áv'áawaawiye tayorupamáí mésa námúnaa seémáémbani.

¹⁵námúnaa síma-sima kwéesa moórá-kanaama sáwíva-kwaasi ¹²⁰kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire siráan-kwaasi tayorupamáí máyówana Pítaa usásinena simátimena séna ¹⁶⁻¹⁷kesí kwaásiyono. naaóv'á Áánútun-amankoma kentáá síkwá'náomba áwí'a Tévítimba simáména Yútási-aai súwana agaimakáimba póna mináimbá paárinnye. ááéma kentááyáváiyé Yútásintavaiye Ísu kesí mayái máyáaro séna ításinkowata aantá-kwaasiti mayái-íta umáiya mairáúndayaawe. naaémbe Yútási tí'maena Ísunopa'a túwasa táto'mai áí'maesa ándávimba ánkaraawe. [¹⁸Yútási misáwí-máyáígóná meéyámbá óntamba mairéna maramá meéyán-umasuwena mimbáráv'á ándáma uréna kweyááríka'a kwenanumarambá arátuwena ámú'a kuvánkaar-úwana ayánaruntomba marapátá kunturáíye. ¹⁹Yérúsaremuvaken-kwaasi isésa miwí tááivinkemba mimbárágó áwí'a

Akeotaava'an-iyé sésa kwántámai-kwi'a naae-márává'án-iyé siráawe.]
 20 ánívo monor-ímó agaimakón-auvai-kwandaavimba Tévíti agaimaréna
 séna

kwená naambá tu'nambá isasá
 mimpímbá íma kwaási kwégwaewe
 agaimaréna séna moóráva'a agaimaréna séna
 kwená mayáír'á moóráwai usámayaniye
 agaimaréna sirónka'a póta ²¹⁻²² moóráwai Yútásina mayáír'á
 usámayaniwaimba avakáá-umaiya airánaundayaawe. Ísu Káráísitima
 pukáimpinkemba usásinkain-aimba kweséya tásáumai simátíma'maeta
 kónaunda póta Yóni nombá kwévetinkowana Ísu mayáímá ááimba
 ásámai mayówata kuré-ire úmae kwénaowananya Áánútu Ísumba
 kunairówana kwíyómpa'a iyúwasa awánaraawaivinkemba moóráwaimba
 aíráananaya kwemá Yútásimo tukáim-bayai usámayaniye Pítaa
 simásuwowasa ²³ isésa kae-kwáásí túwí'a tésa moóráwai kaumbo-kwí'á
 tamámakaawai moórá-awi'a Yósépi moórá-awi'a Paasapasí moórá-
 awi'a Yásátasi uwaná moóráwai áwí'a Mátáyáasi miráumai-kwaasirai
 túwí'a tamásuwesa ²⁴ námúnaa sésa Ísóigoo amápa-kwaasiti imáyáa
 awáné tirumbá tuwáné minkáé-kwáásíwímbá nááwa Yútásina mayáí
 aantá-kwaasiti mayáír'á usámayaniyo. agaráásínkénata awánaano.
²⁵ Yútási kwená mayáí ivátuwena puwéna kwená mayáígóná meéyámbá
 sáwí-marupa'a kunkáiyé sésa ²⁶ námúnaa simásuwesa kae-kwáásí
 túwí'a kae-kwándááíwímbá agaimái anavéúmpímbá kuvé'makowana
 moóráwai moórá-kwandaai mósá mairéna awánómba Mátáyáasiye
 sésa agaimakówana aantá-kwaasi sísamaivakemba moórá kumbaimái-
 kwaasivimba komayáí mairáiyé.

Áánútun-amankoma kunkáin-kwasai.

2 ¹ naaémba toómbá áká'mai Áánútuntavesa ísámai kaunáné
 sésa torupaan-kánáámá túwasa Ísun-aaiyavesa áraire siráawai
 amápa'a mimbórá-náúmp'á torupamáí máyówana ² avekáán-
 úwana kwíyómpakemba anón-undaraamba torówasa kwéisowana
 máyón-daumpa'a kuména móanoni'a úwana ³ iraronkáán-tántáálá
 paáruurena taaínkaar-umai moórá-mora-kwaasi tinepimp'á kóyáwé
 úwana ⁴ Áánútun-amankoma tirumpímbá anómba umátinkowasa
 máyówana Áánútun-amankoma asirayámbá timúwasa ó'on-o'on-kwaasi
 tááivinkemba siráawe.

⁵ toómbá áká'mai Áánútuntavesa ísámai kaunáné sésa torupaan-
 kánáá túntavesa Yútaa-kwaasi Áánútuna imáyáa mósá márówai
 ó'on-o'om-baravakemba Yérúsaremu-naopa'a tayorupamáí máyówana
⁶ úndáraamba torónka'a isésa mindámbó kwáyopa'a tayorupowasá
 miwí tááivinkemba kwésuwasa isésa táátavai ésa ⁷ ávááraumai imáyáa

ésa sésa kwésewai amápa'a Kárírivakewai mináimbá kwésewain-owe sésa ⁸moórá-morawai sésa kesááivinken-aine simásaraawe. ⁹kesáámá évaka'a Páátíyaa-maravakewaiya évaka'a Mítíyaa-maravakewaiya évaka'a Iramu-márávákéwáíyá évaka'a Mésópótemiyaa-maravakewaiya évaka'a Yútiyaa-maravakewaiya évaka'a Kápátósiyaa-maravakewaiya évaka'a Pontasi-márávákéwáíyá évaka'a Ésiyaa-maravakewaiya ¹⁰évaka'a Vírísiyaa-maravakewaiye évaka'a Pámpíríyaa-maravakewaiya évaka'a Ísípi-maravakewaiya évaka'a Árípiyaa-maravakewaiya Sáíríni-maragona egwaakéwáíyá évaka'a Árómáa-naopakewaiya miráumai-naopakemba tayorupamá méta ¹¹Árómáa-naopakewaiya évaka'a Yútaa-kwaasiya évaka'a á'on-ampa'a tuwéta Yútaa-monor-ampata kwégwareta ánivo évaka'a Kíríti-maravakewaiya évaka'a Árériyaa-maravakewaiya tayorupamá máyaunasaya Áánútu kawé'-má'yái mairáin-aimba kwésesa moórá-morawai kesááivinkenta kwésewata kwéisaundayaawe sésa ¹²táátavai ésa ávááran-imayaa ésa iséise ésa sésa mintántáákóná ááimba náára ínivo suwasá ¹³évakarawai kwíráái sésa miwí uwoaó'-nómbá nésa uwoaó'á ésa ó'on-o'on-kwaasi tááivinkemba kwésewe siráawe.

Pítaa simátímakain-kwasai.

¹⁴simásúwówana aantá-kwaasi ¹¹kwaasi usásinompimba Pítaa usásimbai ména torupamá máyón-kwaasiyavena anónka'a simátimena séna kesí Yútaa-kwaasiyono. Yérúsaremu-naopaken-kwaasiye ó'om-baravaken-Yútaa-kwaasiye maísáaro. Kárírivakewai ó'on-o'on-kwaasi tááivinkemba kwésewaina ááimba simátimumpo ísáaro. ¹⁵uwoaó'-nómbó nésa uwoaó'ó owémó kwésemba minkwáásí íma uwoaó'á kwéowe. kwaási no'wáámba uwoaó'-nómbá nésa uwoaó'á kwéovo ívé'a aaváyaavimba isasá minkwáásí íma uwoaó'á kwéowe. mintántáákóná ááimba maará ínivo ¹⁶naaóv'á Áánútun-aa simátímakowai áwí'a Yóweri agaimaréna siráin-aimba kwévaariye. maarán-áimbá agaimaréna séna

¹⁷Áánútu séna naaén-kanaa maará ónaumne. kesimambó amáparawaimo timénaunda kentáánimbaare kentiyáámúmbaare kesáái avora'á simátimenaawe. kentí ívé'-kwaasiye anónutan-kwaasiye kaaimbá awánanaawe. ¹⁸árai'a minkánáará'á kesimambá kesí kwayór-ínínákw'á timénaunda kesáái avora'á simátimenaawe. ¹⁹kwíyómpa'a marapá'á ó'on-o'om-bayai-awaame'a ónaunda naaegw'ará iragw'ará anón-umunkwara'a paáriníye. ²⁰aaváúmá tunínana kwíyómbe naaerírí'a váina'a mirámó ónaunda kesí ó'on-o'on-kanaa ságyan-kanaama paárinimba ²¹kentávésamo Ísóigowemo síyawaima sáwí'o umáímo maíyampinkemba kawer-ámpá'á métinkanaumne Áánútu siráíye Yóweri agaimaréna siráíye Pítaa mináimbá simásuwena ²²séna Ísareri-kwaasiyono. senda-áimbá ísáaro. Áánútuma Ísumba Násáretivakewaimba

asirayámbá amúwana simámakaim-bayai maéna kawé!-má'yái ó'on-
o'om-bayai-awaame'a uráimba keinárawapimba úmba awánaraawe.
23 naaóv'á'á Áánútu imáyáamo éna mirá-mira ónaumnemo siráinka'a
pósa évakarawai Ísumba áí'mai keinárawa'a tímúwa'a tuvuwónáe sé'a
sáwí-kwaasi tímúwasa áí'maesa taaira'á tuvúwúwana puwúmbanivo
24 Áánútu pukáimpinkemba usásinankaraiye. pukéna marapá'á
maígómá íma kanaán-umai tátorowana Áánútu Ísumba ayúrankowana
pukáimpinkemba usásinkaiye. 25 mindáyavena naaóv'á'á kentáá síkwá'náo
áwí'a Tévíti Ísun-aii agaimaréna séna

aasiyaasi Ísóigo kesé má'yáisa'a awánaraumne. kwemá sirávaimai
má'yáimba pó'a íma sáwí-imayaa kwéune. 26-27 mindáyave'a
kesirumbá kawé'á umái mé'a Áánútu áwí'a mósá kwémaraumne.
púwón-ayampa'a kesimambá íma másiyuwaniyone.
kesirumbá ámakaunderawaima ená kwayó-kwáásí únda po
puképa'a íma másiyuwenana súma kaviráníye. mindáyave'a
máyaunda pó'a imáyáa é'a púwóndavinkemba usásisinkaniye.
28 púwíndavinkemba usásine maí'mai'a íníníyone séma kesé
máyaanda póna kesirumbá kawé'á umái anómba ína'a ménaumne

Tévíti agaimaréna siráíye Pítaa mináímbá simásuwena séna 29 kesí
kwaásiyono. kentáá síkwá'náo áwí'a Tévítin-aii avora'á simátimunda
kwemó agaimakáimba íma kwesávái siráíye. kwemá puwúwasa
utámakowana kwená maravaraambá á'a awánaraamba póna
agaimarómba íma kwesávái siráíye. 30 naaóv'á'á Áánútu séna Tévítimo
kawaáná'ó ménamo uráintemba moórawai minákúmpákéwái anondára'a
kawaáná'á méniye Áánútu siráimba Tévíti Áánútun-aii simátimakaiwai
póna kwemá séna Áánútu siráin-aimba árai'a paáriniye Tévíti
siráíye. 31 Tévíti Áánútumo naaémbo ínín-imayaa éna séna Áánútumo
usásinkaiwaima Káráísiti kwemá puwíndavinkemba usásinaniye
súntavena séna

pukén-ayampa'a íma máuwainana
áúma kaviráníye

Tévíti súmba 32 mindá Ísuntavena siráíye. ánivo Áánútu Ísumba
pukáimpinkemba usásinankowata áta awánaraundayaawe. 33 Áánútu
kunái'maena anón-kwaasi póna ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á
móankena kwenamambá ámakaiye. avowámó árai'a kesimambá
aménaumnemo siráimba ámakaisana kwenamambá kembá símakaimba
kwéise'a kwésuwane'a kwéowe Pítaa mináímbá simásuwena séna 34 Tévíti
íma kwíyómpa'a iráiwai séna

kesí Ísóigontavena séna Áánútu séna kesiyáánúrapa'a asirayán-
áyámpá'á mara'á ména'a 35 ená namuro-kwáásí usáyaaaitanasa
miwí ánásanaaowe Tévíti siráíye. kwemá íma kwíyómpa'a iráiwai
póna kwesávái íma siráíye.

³⁶ ánívo keinárawa'a taaira'á tuvúkáawaintavena Áánútu séna kemá usásinankaundawai Káráísiti éna Ísóigoma iyémá Áánútu siráimba pósa Ísareri-kwaasi amáparawai kawé'á umái ísáaro Pítaa simásuwowasa ³⁷ ísómba tirumbá umbái tówasa Pítaawe aantá-kwaasiyavaiye sésa sáwí'a uráumpo nóra ónaunanayaawa síiyó suwaná ³⁸ Pítaa séna keinárawa'a moórá-morawai amáparawai misáwí-ímáyáá tínaaemba umáme'a Áánútunopa'a té'a Ísu Káráísitintave'a ísámai nombá péráaro. mindáyavena kentí sáwí-imayaa maitiyuwéna Áánútun-amankomba úwoi tímíniye. ³⁹ Áánútu kesópa'a terómó sendawáímá kesimambá tíménaumne Áánútu siráimba pósa keinárawatavaiye kentíráá'maatavaiye ó'on-o'om-baravakewaiyavaiye asirayán-áímbá siráiyé Pítaa siráiyé.

⁴⁰ Pítaa simásuwena ó'on-o'on-ainkwara kawer-áínkwará'á simásuwena égési umái simátimena séna ívé'o sáwí-kwaasi méwaimo é'a sáwí-meyamba mayánááowe. kemá ívé'a sáwí-ampa'a tuwé'a pó'a íma sáwí-meyamba mayánááowe Pítaa súwasa ⁴¹ sáwíva-kwaasi ísésa kwenááiyavesa áraire sésa nombá kwéveresa mitáwai sáwíva-kwaasi 3,000 kwaasi Ísun-aaiyavesa árairemo suwasá Ísuna kwaási sáwíva-kwaasi-i'a ésa ⁴² torupamá maiv'á iyésa aantá-kwaasi Ísun-aai simátíma'mae kwáávantan-úmaesa kwéiyesa moórá-mora-umai-kwaasi kwétuwa'naa-esa Ísuntavesa ísámai aráá-tomba kwénesa námúnaa sinté iráawe.

⁴³ námúnaa sinté iyésa mirámó umbá aantá-kwaasi kawé'-má'yái ó'on-o'om-bayaima kwémayowasa pósa amáparawai táátavai uwasá ⁴⁴ Ísun-aaiyavesa áraire suwái mimbórá-ímáyáá kwéesa torupanté kwéiyesa imáyáa ésa kentáási náaindaamba amáparawainein-iyé sésa ⁴⁵ miwítí maramá miwítí náaindaamba ó'on-kwaasi tímésa óntamba mairésa taainkaar-umai ímo makón-kwaasi tímatuwesa ⁴⁶ aasiyaasi-táwai Yútaa-kwaasiti anóm-bono'-naumpa'a Áánútuntavesa ísámai torupanté kwéiyesa ó'on-o'owiti naaúmpa'a komésa Ísuntavesa ísámai aráá-tomba kwénesa tirumbá kawé'á umái mésa toómbá taainkaar-umai kwétimesa nésa ⁴⁷ Áánútu áwí'a mósá marówasa amáparawai tuwánésa miwíyávésa kawé'á kwéowe suwaná aasiyaasi-táwai Ísóigo évakarawai sáwí'o umáímo máyómpinkemba kawer-ámp'á métinkowasa Ísun-aaiyavesa áraire suwáiyé torupamá méraawe.

Pítaa aísamaima kawé'á umánkarain-kwasai.

3 ¹⁻² moórá-kwaasi anówa maránkarompinkemba aísamaima pukurón-kwaasi máyowasa aasiyaasi-táwai áí'maesa anóm-bono'-nankona ontará'á áwí'a kawer-óntará'á móankarowana ména anóm-bono'-naumpa'o íyún-kwaasiyavena óntantavai inaaínaaí sún-kwaasi máyonka'a anóm-bono'-naumpa'a Pítaae Yóniye íyúyana aaváúmá toraétáápa'a kúwasa námúnaa kwésen-kanaara'a íyúyana ³ tuwánéna séna óntamba

símékaiyo súwasarai ⁴túramba kararésarai Pítaa séna kenkáí suwánaao suyaná ⁵siméyááoiye-imayaa éna tuwánówana ⁶Pítaa séna íma óntamba makáumpo Ísuna asirayándéí kawe'á umánkanaumne. Ísu Káráísitima Násaretivakewaina asirayámbá kwáyáintave'a sé'a usásine naauwó súne Pítaa séna ⁷ayáánúrapa'a táto'mai usásinankowana aísamba aísána kawe'á úwana ⁸usásinkwena tokávara taúvaraa'a éna aamoí éna Áánútu áwí'a mósá kwémarena mindáraiye anóm-bono'-naumpa'a ⁹kweyááríka'a marapá'á iyéna Áánútu áwí'a mósá marówasa amáparawai awánésa ¹⁰sésa miwá aasiyaasi-táwai anóm-bono'-nankona kawer-óntará'á ména óntan-inaai síma-sima'a indá'an-iyé sésa táátavai ésa kweyááríka'a marapá'á kwéiyuntavesa tiyáamba tuvimpín-ésa táátavai uráawe.

Pítaa simátímakain-kwasai.

¹¹kweyááríka'a kwéiyena aamoí éna Pítaante Yóninte tine'á tátorowasa amáparawai táátavai ésa miwítópa'a tóyo ésa anóm-bono'-naumpa'a Sórómoni áúgwimai úmakopa'a tóyo uwaná ¹²Pítaa tuwánéna séna Ísareri-kwaasiyono. mintántáátávái íma táá'a kaíno. íma túramba kenkáí aráá'a sivuwóro. íma kenkáísí asirayánkó kawe'á umái arupí umái mékai kwéuvo ¹³Áánútuna asirayánkó mirá kwéisana minkwáásí kweyááríka'a kwénaaiye. mirá uráintavai Áánútu Ísu áwí'a mósá maréna kentáá síkwá'ná Ááváramu Áísákaa Yákópo miwítí Ísóigoma kwená kwayó'nákó áwí'a Ísumba póna mósá makáiyé. ánivo Ísumba áí'mae'a Áróamáani-kamaani-kawaanako áwí'a Páírátinopa'a máánkarowana Páírátí séna ayúrankanae súwa'a a'áo siráawe. ¹⁴kawe-kwáásí arupí umái máyon-kwaasiyave'a a'áo sé'a moórá-kwaasi inkamúwana puwúwasa ándáva'a áúkon-kwaasiyave'a ayúrankao siráawe. ¹⁵mirá uráantave'a aúnaí'a umái maí'mai'a ónááowaina ááin-kwaasi kemá tuvúwana pukáimpinkemba Áánútu usásinankowakai awánarauye. ¹⁶awánarauyawai Ísuna asirayánkó aísamaima pukón-kwaasi kawe'á umánkaraiye. Ísuna asirayántávéna áraire siráimba isaná minkwáásí kawe'á umái kwénaaisa'a kwéawanaawe Pítaa siráiyé.

¹⁷Pítaa mináímbá simásuwena séna keinárawate kentí kawáánárawate íma awánamai Ísumba kawer-uré'a tuvukáawe. ¹⁸naaóv'á Áánútu kwenáái simátímakowaiyavena séna simátíme'a sé'a kemó usásinankaundawaimba sáwí'a umánkanaaowe Áánútu siráinka'a póna keinárawa'o Ísumbo uráamba mináímbá paáruraiye. ¹⁹mindáyave'a kentí sáwí-imayaa tínaaemba umásuwe'a Áánútunopa'a tíyana póna Áánútu kentí sáwí-imayaa maitiyuwáníye. ²⁰moórá-mora-tawai Ísóigo kwená asirayámbá timína'a kwesé ménaaontave'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a Áánútunopa'a teró. Áánútuma túwa'naa ínkwáe séna usásinankaiwaimba Ísumba ai'maráínana kumíníntave'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a Áánútunopa'a teró. ²¹Ísu kwíyómpa'a umáyáimba póna naaén-kanaamo

éna amápa-tantaa'a aúiná'o índá-tawai ókwara'a marapá'á kumíniye. naaóvá'á Áánútu mináimbá simátimuwasa Áánútun-aaí isón-kwaasi kawe-kwáásí isésa simátímakaawe. ²² Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Mósesi séna Áánútu kentí Ísóigo kembá kesí mayáí mayaaó séna si'mákainten-umai Áánútun-aaímo simátiminiwaimba keándarakemba moóráwaimba ai'maránana kwenáái simátiminasa isánááowe. ²³ ímo isáiyawaimo éna Áánútu kwená kwaásivinkemba tí'maena moóráva'o tinkáindawai ánásanaaowe Mósesi siráiyé. ²⁴ Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Sámúwéri kwemá simátímakonka'a naaén-kwaasi simátímintemba mai-simátíma'maesa iyémáyáamba kwévaariye. ²⁵ naaóvá'á Áánútu kentáá síkwá'ná áwí'a Ááváramuntavena séna enándáranken-kwaasiyavena amápa'-marava-kwaasi kawe'á umátinkanaumne Áánútu asiramái siráiyé. Ááváramun-andaraken-kwaasi owaná póna keinárawatavena Áánútu mináimbá asiramái siráiyé. ²⁶ miráumai Áánútu Ísuntavena kesí mayáí mayaaó séna ai'marówana keinárawapimba kunkáiyé. amáparawai kentí sáwí-imayaa tínaaemba umásuwaiyana aiva'á keinárawa'a kawe'á umátinkanintavena keinárawapimba kunkáiyé Pítaa Ísareri-kwaasiyavena simátímakaiye.

Pítaante Yóninte aavimbá maitínkaraan-kwasai.

4 ¹ anóm-bono'-naumpa'a Pítae Yóniye kwésimatimuyasa tóyo ésa mono'-máiyái-kwáásíyé mono'-nánkál'ó kárakwirowaiye Sátúsi-monor-aimbo sun-kwáásíyé tóyo ésa ² miwí táái taisésa áwáá'a suwasaráí mindárai Ísu pukáimpinkemba usásinkain-aimba simátímúyasa úwoi-kwaasi isésa sésa Ísu pukáimpinkemba usásinkaintavesa amápa-kwaasi pukémpinkemba usásinanaaowe suwasá mináimbá isésa kamparé sésa áwáá'a kwésesa ³ mindárai tátoresá sésa eénáimba póta aaváyaavimba aavimbá maitinkánaumne sésa kawáá-kwáásí ándáva'a tínkómbanivo ⁴ úwoi-kwaasi sáwíva'a 5,000 kwaasi mindárai tááiyavesa árairema siráawe.

⁵ aaváyaavimba aavimbá maitinkánaumne sésa kwáúmba aaváyaavimba Yérúsaremu-naopa'a Yútaa-kawaa-kwaasiye anón-kwaasiye ámáámba sun-kwáásíyé miráumai-kwaasi miwí táái isánáe sésa torupésa ⁶ aiva'-mónó-káwáánákó áwí'a Ánásiye kwená akún-ándá-kwáásíyé Káyavaasiye Yóniye Arekesándaawe torupamáí mésa ⁷ Pítaante Yóninte tááyowasarai miwítópa'a tuyasá tísaa esa sésa aísamaimo pukáin-kwaasi nóra urááiyo. nááwana asirayáná keináraivimba kwáyáintavaiya kawe'á umánkaraaiyo. nááwa áwíra tékai kawe'á umánkaraaiyo suwaná ⁸ Áánútun-amankoma kwempímbá anómbe umánkowana Pítaa séna Ísareri-kawaa-kwaasiye anón-kwaasiye ísáaro. ⁹ aísamaimo pukáin-kwaasi kawe'á umánkaraundayave'a kwésisaa-owe. nóra séra kawe'ó umánkaraundayave'a kwésisaa-owe. ¹⁰ avora'á simátíménda keinárawate

amápar-Isareri-kwaasiye ísáaro. Ísu Káráísitima Násáretivakewaimba taaira'á tuvúwówana Áánútu pukáimpinkemba usásinankaraiwaimba kwenáwíka'a súyana kwená asirayánkó minkwáásí kawe'á umánkáísana keinárawapimba kawe'á umái máyáísa'a kwéawanaawe. ¹¹Áánútun-aaí aúvái-kwandaaivimba Ísun-aaí agaimaréna séna

óntan-damba on-kwáásí moórá-ontantavesa sáwí'a kwéiye sésa maisukáawe. aáno minóntánkó ávonkaamba uráíye mináímbá Ísuntavena agaimaréna siráíye. ¹²kwewé su'mai sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpátá mésinkanintaawe. Áánútu séna kwenáwíka're su'mai kwená asirayánkówé su'mai kwaási sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniye Pítaa siráíye.

¹³Pítaa mináímbá kwésimatimena Pítaae Yóniye íma táá'a kwégowasarai asiramái simátímúyasa minkáwáá-kwáásí tuwánésa táátavai ésa mindárimo úwoi-kwaasirai ímo aúváivimbo awánaroyawaiyavesa pósa táátavai ésa sésa Ísuwe kwénaauyantavesarai mirá kwéoiye sésa ¹⁴awánomba Pítaante Yóninteyopa'a aísamaima kawe'á umánkaron-kwaasi máyowasa awánésa mindárimo simátimenaon-aintavesa avakáá uwááesa ivátíyuwesa ¹⁵sésa máápa'a kúmókaiyo suwasaráí kúmúyasa minkáwáá-kwáásí iséise esa sésa ¹⁶mindáraiye nóra ónaumno. ó'om-bayai kawe'-máíímá mairááyamba pósa Yérúsaremuvaken-kwaasi amápa'a ísáamba póta íma kamparéyá sénaundayaanivo ¹⁷ó'on-ó'on-daopaken-kwaasi íma isánááontaveta mindáraiaveta simátimeta séta Ísu áwíka'a íma simátímékaiyo sénaundayaaniye sésa ¹⁸tááyowasarai íyúyasa sésa Ísun-aaí íma simátímékaiyo. Ísu áwí'a íma taakaiyó suwasaráí ¹⁹Pítaae Yóniye sésarai kemó mirá simásinkaiyakaimo Áánútun-aaímo tuwékaimo Áánútu aúrampimba kawerá íníya ke mináímbá ókwara'a ísáaro. ²⁰keiráímá awárayan-tantaa ísarauyan-tantaa'a íma tuwáyauvo úwoi simátiméyauye suyasá ²¹⁻²²kawáá-kwáásí ó'onkwara'a asiramái simátímatuwesa sésa ánivo úwoi kárúwaakaiyo sirá. aísamaima kawe'á umánkaron-kwaasi kae-kwáái aiyayaan-ira'a 40 ira'a íma kweyááríka'a kwénaauwasarai kawe'á umánkóyasa úwoi-kwaasi isésa Áánútu áwí'a mósá maróntavesa mindárai íma tínkamesa úwoi kárúwaakaiyo siráawe.

asiramái ménaumne sésa námúnaa siráan-kwasai.

²³kárúwaakaiyo suwasaráí Pítaae Yóniye kentí kwaásitopa'a tésarai mono-káwáá-kwáásíyé anón-kwaasiye simátímakaan-aimba másimátímúyasa ²⁴isésa Áánútumpa'a námúnaa sésa Ísóigoo kwíyómba maramá uwí-nómbá tarórumarena miwán-arumpimba tarórumaraandayantaakakwara'a kwégawaa-one. ²⁵naaóv'á emá sunaná enamankómá ená kwayó-kwáásí kentáá síkwá'náomba Tévítimba kusimámuwana agaimaréna maará séna

nóintavai ó'om-baravakewai áwáá'a sésa nóintavai áamáyu-aimba suwááesa áúkaawe. ²⁶ ó'om-baravaken-kawaa-kwaasi tokwaa úmae tayorupésa Ísóigonte kwemó usásinkaiwainte áái'a tiyamátinkanae siráawe

mináimbá Tévíti agaimaréna siráíye. ²⁷ mináimbá paárúwasa Yérúsaremu-naopa'a Érótiye Póntiyasi Páírátíye ó'onkaa-kwaasiye Ísareri-kwaasiye torupésa Ísuna áamáyu-aimba sésa emó usásinankaandawaimba ená kawe-kwáyó-kwáásí Ísuntavesa áamáyu-aimba siráawe. ²⁸ naaóv'ó emó mirá ónááowemo siráanda pósa torupésa mirá uráawe. emó ímo mirá ónááowemo siráandarakai íma Ísumba tuvúkáasino. ²⁹ Ísóigoo mono-káwáá-kwáásí tááímo simáímo káráaamba ísaraanda po súwa'naa ínáyonda póta íma inkaiséta enáái úwoi asiramái simátimenaundayaawe. ³⁰ ená asirayámbá símínata tí'o índá-kwaasiya asóvamatinkavata konó. ená kawe-kwáyó-kwáásígó áwí'a Ísuwe súnanaya kwená asirayánkó ó'on-o'om-bayaima kawe'-má'yáímá paáriníye ³¹ námúnaa simásúwówana torupamáí máyón-daumpa'a toraa'náára'a úwana Áánútun-amankoma miwívimbá anómbe umátinkowasa Áánútun-aai asiramái simátíma'mae kuráawe.

náaindaamba moórá-mora umátímakaan-kwasai.

³² Ísuna aampa'á kwéguwai mimbórá-ímáyáá kwéesa mésa kentí náaindaantavesa íma kendéí kendeiye kwéesa úwoi moórá-mora-umai tíma'maesa kuwasá ³³ aantá-kwaasi ávááraumai asirayánkwará'á mésa Ísu pukáámpinkemba usásinkain-aimba asiramái simátíma'maesa kwégwesa Áánútu aantá-kwaasi túwa'naa úntavesa kawe'-má'yái maimaé kwéguwasa ³⁴⁻³⁵ Ísuna aampa'á kwéguwai maramá naambá makówai ó'on-kwaasi kwétimesa óntamba mairésa aantá-kwaasi tímúwasa taaínkaar-umai íma makón-kwaasi tímakaamba pósa Ísuna aampa'á kwéguwai amápa-tantaa'a íma aáváán-túwówana ³⁶⁻³⁷ moóráwai áwí'a Yósépi póna kwegwárá'á mirá éna moórá-marama ó'on-kwaasigomba aména óntamba mairéna aantá-kwaasi tíména kwemá Árívái-andarakewai Sáiparasi-ayampakemba tamáyowasa aantá-kwaasi moórá áwí'a simámesa Kíríki tááivinkemba Páánápáasiye sésa kwántámai-kwi'a tirávayaina'a iyémó suwáímá minóntámbá tímakaiye.

Ánánáesinte Sáváeraantei kwasái.

5 ¹ Páánápáasi minóntámbá tímúwasarai moóráwai áwí'a Ánánási awainínkó áwí'a Sáváerae mésarai moórá-marama ó'on-kwaasi kwétimesarai óntamba mairésarai ² taináyauyo-aimba awainínkómbá simámuwana mirá ínáyone súwana minóntámbá taaínkaar-urena évaka'a kwesávái maéna évaka'a maimaéna aantá-kwaasi mói tíména kampa'á séna amápa'a tímúne súwana ³ Pítaa séna Ánánásiyo

Sáatáánigo áisaa umai isánáe sintávái owé se mararákén-óntámbá amápa'a timúne siráanda Áánútun-amankomba kampa'á simáukaane. ⁴mimbáramá ená maramá isa tuwé óntamba mairé ená óntamba isa évaka'a timé íma sáwí'a éma mararákén-óntámbá évaka'a timúne íma sénda amápa'a timúne séndama sáwí'a ómpo íma kwaásiye su'mai kampa'á simátíyukaampo Áánútun-amankomba kampa'á simáukaane Pítaa súwana ⁵Ánánáesi iséna pu'maéna tuvamúwasa mináímbá ísaraan-kwaasi ávááraumai táátavai uwásá ⁶ívé-kwaasi tésa puwúmba taasááúmaesa maimaésa máutaraawe.

⁷máutaawana awainínkó sáwíyanka'a ména awaikómó puwún-aimba íma ísarena Pítaa-iyaitopa'a túwana ⁸Pítaa séna keináraití mararákén-óntámbá amápara símakaiyo súwana minínínkó séna owé amápa'an-iyé kampa'á súwana ⁹Pítaa séna enawaikóe esé mimbórá-ímáyáá ékai Ísóigon-amankomba kampa'á simáu'mai awánayae sirááiyé. enawai'ó mágwéutaan-kwaasi tésa embá tamaimaésa máutanaaowe Pítaa súwana ¹⁰pu'maéna Pítaa aísamaivimba tuvamúwasa ívé-kwaasi tésa puwúmba taawánésa maimaésa awaikómbó utamánkópa'a máutowasa ¹¹Ísóigona kwaásiye ó'on-kwaasiye isésa táátavai uráawe.

ó'on-o'om-bayai kawé'-máýáígoná kwaasái.

¹²aantá-kwaasi kwaási túranka'a ó'on-o'om-bayai kawé'-máýáímá maimaésa íyúwasa Ísuna aampa'á kwéguwai anóm-bono'-namba Sórómoni áúgwimai úmakopa'a aasiyaáí torupamáí kwémauwasa ¹³⁻¹⁴ó'on-o'on-akwa'a sáwíva'a Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa miwísé torupamáí maémáémbanivo ó'on-kwaasi tuwánésa sésa kawé-kwáásín-owe sésa táátavai ésa íma miwísé torupamáí máyówasa ¹⁵aantá-kwaasimo uráamba isésa tí'o ún-kwaasi tuvaipímbá taagwiya'maésa naambáru'a mátinkesa sésa Pítaa kwénaaena amankó'naanko taaugwétáínasa asóvaigwae suwasá ¹⁶ó'on-o'on-daopakemba tí'o ún-kwaasigwara tirumpimbá taraváá-kwámbá máyon-kwaasigwara'a tí'maesa Yérúsaremu-naopa'a mátínkówana Áánútu Pítaamba áwa'naa úwasa amápa'a asóvasaraawe.

kawáá-kwáásí aantá-kwaasi sáwí'a umátínkaraan-kwasai.

¹⁷mirá kwéuwana aiva'-mónó-káwáánákóe kwená kwaási Sátúsi-monor-aimbo sun-kwáásíyé sésa amáparawai íma kentáásiraaima kwaráaavo aantá-kwaasi tirááíma kwaráawe sésa tíyántavai ésa ¹⁸táto'mai ándáva'a tiyúwówana ¹⁹mindó'wáámbá kwáúnka'a Ísóigona kwayó'nákó kwíyómpakendako ontamá tisuwéna tí'maena máapa'a móruntinkena séna ²⁰anóm-bono'-naumpa'a umé'a aúna-amba kwaási kawé'á umái maí'mai'a ónááon-ankona ááimba usimátíméro súwasa ²¹isésa irataró'a anóm-bono'-naumpa'a umésa mináímbá simátímakaawe.

anóm-bono'-naumpa'a moóráva'a kwésimatimuwasa moóráva'a aiva'-mónó-káwáánákóe kwená kwaásiye tésa ándá-kwaasi táái isánáe sésa Ísareri-anon-kwaasi tááyowasa tésa mono'-nánkár-í-kwáásíyávésa sésa aantá-kwaasi ándáva'a máyáavo kotí'mae'a teró suwasá ²²kumbá íma máyówasa koyauwerésa tésa sésa ²³ándá-namba ontamá umásuwesa i-kwáási ontará'á máyáawata onta tisuwéta awánáundaya íma máyáawata úne suwasá ²⁴mono-káwáá-kwáásíyé mono'-nánká'ó kárákwirowaiye isésa táátavai ésa sésa mindá nóraya ónaundaya'iyo simásuwesa sáwívar-imayaa kwéuwana ²⁵moóráwai téna séna ándáva'a mátíyukaan-kwaasi anóm-bono'-naumpa'a mésa kwésimatimewa'a tuwánáúmne súwasa ²⁶mono'-nánká'ó kárákwirowaiye kwembó áwa'naa un-kwáásíyé kotí'maesa kwempa'á tésa sésa úwoi-kwaasi miwí táái isésa sínkamovo sésa kwempa'á ²⁷tí'maesa aaimó isái-kwáásítópa'a mátínkówana aiva'-mónó-káwáánákó ²⁸séna á'a simátimeta séta minkwáásígón-áái kwenáwíka'a íma simátíma'mae'a koróyá siráundaya isa'á á'a simátíméwasa Yérúsaremuvakén-kwaasi amápa'a ísáyaraawa'a ke kampa-kúvimbá sinkéta minkwáásí tuvúkáawe kwésewe aiva'-mónó-káwáánákó súwasa ²⁹Pítaa-iyai ó'on-aanta-kwaasiyonkwará'a sésa Áánútun-aai aivar-áínkómá póna kwaási tááigomba usáyaaitaraimba póta kentááiya íya iséta Áánútun-aaiya iséta miráyá ónaumne. ³⁰keinárawa'a Ísumba taaira'á inkámúwana puwúwana kentáá síkwá'náona Ísóigo Áánútu Ísumba pukáimpinkemba usásinankena ³¹séna anón-kwaasi póna sáwí'lo umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniye séna ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á móankena Ísareri-kwaasi kentí sáwí-imayaa tuwé'a Áánútunopa'a tíyana kentí sáwí-imayaa maitiyuwáníye séna Áánútu Ísumba pukáimpinkemba usásinankena ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á móankaraiye. ³²mináímbá iséta kawé'á umáíya kwésimatimunanya Áánútun-amanko mináímbá kawé'á umái kwésimatimiye. Áánútuma kwenáái isámai kawé'á kwéowai kwenamambá kwétimisana Áánútun-amanko mináímbá kwésimatimiye aantá-kwaasi siráawe.

³³simásúwówasa aaimó isái-kwáásí isésa tirumbá sáwíte úwasa tínkamona-imayaa uwaná ³⁴miwítí avumpinkémbá moóráwai usásinena ámáán-kawaa-kwaasigo áwí'a Kámérieri kwemá usásinena miwí táái káráyuwena kwemá Áánútun-aai aúvái-kwandaaivinkemba aasiyaasí simáti simati kwéuwasa kwenáwí'a mósá makáawai kwemá usásinena aantá-kwaasiyavena séna sáwíyanka'a máápa'a kumónááowe súwasa máápa'a kúmúwana ³⁵séna Ísareri-kwaasiyono. minkwáásíyávái mirá ónáemo síyamba kakaariyá íma mirá é'a ísáiyuwe'a mirán-oro. ³⁶ááéma moóráwai áwí'a Tiutaásí usásinena séna anón-kwaasi únda pó'a kesirááíye sé'a kwaránááowe súwasa sáwíva-kwaasi 400 kwaasi kwarówana moóráwai Tiutaásímbá tuvuwúwana puwúwasa kwembó kwa'maésamo nááún-kwaasi kóyáwé ésa kwená mayái ivátukaawe.

³⁷minkákémbá túwí'o aawásó-tawai moóráwai Kárírivakewai áwí'a Yútási usásinena tááyowasa sáwíva-kwaasi kwenarááima kwa'maésa kwéguwana moóráwai tuvuwúwana puwúwasa kwembó kwa'maésamo nááún-kwaasi kóyáwé umáguraawe. ³⁸mindáyavai imáyáa é'a minkwáásiyómbá íma ándáva'a mátiyuwe'a tíyúwéwasa máéro. miwítí mayáígóná ááimbo marará-kwáásítí imáyáavinkembo énamo éna ánasaniye. ³⁹miwítí mayáígóná ááimbo Áánútuna imáyáavinkembo ína'o é'a íma kanaán-umai karánááovo úwoi kwaikwai'a ínye. Áánútumpakembo ína'o é'a minkwáásí sáwí'o umátinke'o é'a Áánútunkwara'a sáwí'a umánkanaowe Kámérieri súwasa aaimó isái-kwáási isésa kwenááiyavesa owé sésa ⁴⁰aantá-kwaasi tááyowasa íyúwasa túwíruku'a nésa asiramái sésa Ísun-aai kwená asirayámbá íma simátíméro sésa ti'mákaawe.

⁴¹ti'márówasa kwéesa tigeayávái uráasina Áánútu imáyáa timúwana tirunkó kawé'á úwasa sésa Áánútu asirayámbá símakaisata Ísuntaveta asiramáiya máyaundaya pósa sí'o iní'a umásínkáantaanivo sirunkó kawetá isatá máyaumne aantá-kwaasi simásuwesa ⁴²aasiyaasi-táwai anóm-bono'-naumpa'a kwaásiti naúmpimpa'a Ísuna áséi-kwasai simátíma'maesa kwénaesa Áánútumo usásinankaiwai Yútaa-kwaasiya kwéamu'maraundayawai kwemá Ísuman-íye sésa simátíma'maesa kuráawe.

avakaeté-kwaasi túwa'naa uráan-kwasai.

6 ¹simátíma'maesa kuwasá Ísun-aai isésa sáwíva-kwaasi kwená aampa'á kwégwesa máyónka'a Yútaa-kwaasi ó'om-baravaken-kwaasi Kíríki tááivinken-aimba sun-kwáásí Yérúsaremuva'a máyón-Yútaa-kwaasiyavesa í'ái tinkésa óntamba taaínkesa Kíríki-ketorinimba íma tímúnkakemba í'ái tínkówasa ²mindáyavesa aantá-kwaasi Ísuna aampa'á kwéguwai amáparawai tááyowasa tuwasá sésa Áánútun-aai simátímunda-mayai tuwéta óntamba taaínkaar-umai tímúnda-mayaimo máyáandaya uwóví'a ónaundayaawe sésa ³keinárawapinkemba avakaeté-kwaasi túwí'o tewatá óntambo taináí-máyái timénaumne. mindárawa'a kawer-ímáyáágwárá-kwáási Áánútun-amanko miwívímbá anómba umátínkáin-kwaasi túwí'a tewatá óntambo taináí-máyáyíá timéta ⁴kesáá Áánútunopata námúnaa kwéseta Áánútun-aai simátíma'maeta kónaundayaawe aantá-kwaasi suwasá ⁵isésa tirumbá kawé'á kwéuwasa avakaeté-kwaasi túwí'a tombá moóráwai áwí'a Sítíveni kwemá Áánútun-amanko kwempímbá anómba umánkowana Ísuntavai imáyáa umái asiraiwái úwana moóráwai áwí'a Vírípi úwana moóráwai áwí'a Pórókóراسi úwana moóráwai áwí'a Náíkéna úwana moóráwai áwí'a Táímóno úwana moóráwai áwí'a Páménasi úwana moóráwai áwí'a Níkoráasi kwemá Ántíoku-naopaken-kwaasi póna ó'on-ampakemba

Yútaa-monor-ampa'a kuréna minkákémbá Ísuna aampa'á kwétuwai úwasa ⁶miráumai-kwaasi tí'mai aantá-kwaasitopa'a móitinkowasa Ísóigona mayái mayóntavesa tine'á tátokesa Áánútumpa'a námúnaa siráawe.

⁷Áánútun-aai simátíma'maesa kwéguwasa Yérúsaremu-naopaken-kwaasi sáwíva'a Ísuna aampa'á kwéguwasa Áánútuna mono'-náúmpá'a mayái máyón-kwaasi sáwíva'a Ísun-aai isésa kwená aampa'á kwéguwasa miráumai kwégwesa sáwíva-kwaasi-i'a uráawe.

Sítívenimba tátokaan-kwasai.

⁸Ísóigo Sítívenimba áwa'naa úwana asirayánkwará'á ména amápa-kwaasi túranka'a ó'on-o'om-bayai kawe'-má'yáimá maéna máyowasa ⁹moórá-tawai évakarawai Sítíveninopa'a tésa kampar-áiné-ímáyáá ésa kwesimá kwesiman-esa miwímá Yútaa-kwaasima pósa évakarawai Sáíríni-maravakewai évaka'a Arekesándiyaa-maravakewai évaka'a Sírisiyaa-maravakewai évaka'a Ésiyaa-maravakewai miráumai-mapaken-kwaasi mimbórá-mónó'-náúmpá'á mésa Sítíveninopa'a tésa kampar-áiné-ímáyáá ésa kwesimá kwesiman-umbanivo ¹⁰Áánútun-amanko Sítívenimba kawer-ímáyáá amúwana póna Sítívenin-aaigo miwí tááigomba usáyaaitowasa ¹¹ivátuwesa kwésa aúpá'á óntamba torupamáí évaka-kwaasi tímésa sésa Sítíveni Mósesimba simái sáwí'a umánkena Áánútumba simái sáwí'a umánkaraisata ísaraumne. kosimátíméro suwasá ¹²minkámpár-áimbá tasimátímúwasa úwoi-kwaasiye anón-kwaasiye amáámba sun-kwáásiyé ísówana tirunkó sáwí'a úwasa Sítíveninopa'a tésa tayáto'mai áí'maesa monor-ánón-kwáásítópa'a máankesa ¹³kampar-áimbó sun-kwáásí kotí'maesa mátínkówasa kampa'á sésa minkwáásígó anóm-bono'-namba simái sáwí'a úmae iyéna Mósesina amáámba simái sáwí'a úmae iyéna ¹⁴séna naaóv'á'á Mósesimo amáámbo simátímakain-amaamba Ísu Násáretivakewaima ivátuwena ó'on-amaamba kwésena Yútaa-kwaasiti anóm-bono'-namba tawísíyuwaniye Sítíveni siráíye. mirán-kámpár-áimbá kwésuwasa ¹⁵amápa-kwaasi Sítívenimba awánomba kwíyómpakemba Áánútuna kwayó-kwáásí tóikaamba aúkówasa awánaraawe.

Sítíveni monor-ánón-kwáásí simátímakain-kwasai.

7 ¹mirá simásúwówana aiva'-mónó-káwáánákó Sítívenimba áisaa ena séna kwésen-aimba áráir-aina'i. kampar-áiná'iyó súwana ²Sítíveni séna kesivoísái kesuwaaísáiyó simátíménda ísáaro. naaóv'á'á kentáá síkwá'náo Ááváramu íma Áránaava'a komáyonka'a Mésópótemiyaa-marava'a máyonka'a Áánútu asirayánkwaráwái kuména ³Ááváramuntavena séna ená maragwára enamáaraawigwara'a tiyuwé kwina'á moórá-marama agarááránkándava'a koményone súwana ⁴iséna

mimbáramá Káutéa-kwaasiti maravá'á tuwéna teémena Áránaava'a tamáyowana avowá puwúwana Áánútu ai'marówana teémena maavá'á máyaundava'a túwana ⁵minkánáá Áánútu íma maramá amúmba asiramái séna aáno maambáramá enkwára enaísaavutantambo íyawaigwara'a timénaumne. Áánútumo súmba Ááváramu iyámpói íma maránkaronka'a mináimbá simámena ⁶moórá-ainkwara'a séna enaísaavutantambo íyawai ó'on-kwaasiti maravá'á koméwasa umbaimáyái timésa sáwí'a umátínkéwana sáwívar-ima 400 íma ánasaina'a ⁷sáwí'o umátinkanaaowaima sáwí-meyamba timénaunda pósa enaísaavutantambo íyawai mimbáramá tuwésa maavá'á tésa kesí imáyáa mósá maránááowe séna ⁸mináimbá naaóv'á Áánútu Ááváramuntavena séna aáno maambáramá enkwára enaísaavutantambo íyawaigwara'a timénaumne siráimba mináimbá simái tarúmarena póna túra'a káramai araa'éna uwó Áánútu siráiyé.

súwana Ááváramu ména Áísákaamba ankéna avakaumboé-no'waamba kwaéna áúra'a káramai araa'éna umánkowana Áísákaa anón-éna Yákópomba ankéna áúra'a káramai araa'éna umánkowana Yákópo anón-éna sísamaivakemba kae'á kumbaimái-iyampoi tinkéna túra'a káramai araa'éna umátínkáva'a kuráiyé.

⁹mirá umátínkáva'a kúwasa mináváráwáínónnda tíváko áwí'a Yósépiintavesa naaénkewai íma kentáará'á kárakwiyiniye sésa tirumbá sáwí'a umánkesa ái'maesa ó'on-kwaasiva'a mátimesa óntamba máyówasa miwí Yósépiimba ái'maesa kweémesa Ísípi-marava'a máánkówana Áánútu kwesé máyowasa ¹⁰umbai-máyái amésa sáwí'a umánkómbanivo Áánútu kwesé ména áwa'naa ena kawer-ímáyáá aména kwená umbai-yántáá'á ánasamankowana mimbáramá Ísípi-marara-kawaanako Yósépiina kawer-ímáyáá iséna séna Ísípi-marava'a amápa-kwaasira'a kawé'á umái kárakwiye kesí náaindaanka'a mirán-uwó súwana kwemó súntemba kwéuwana ¹¹naaémba ayawaimá téna Ísípi-maravare Kénááni-maravare amápar-ayampa'a ayawaimá tówasa tááiyavai ésa kentáá síkwá'náyomba toómbá íma kentáávímbá kwéraiye. ¹²Ísípi-marava'a toómbá kwáyáiyé-aimba isáúmpo komeéyán-oro Yákópo séna áánimbaa'a ti'marówasa komeéyá úmaesa ¹³tivowánópa'a tamáyówana mintómbá ánasowana ó'a kuwaná Yósépi miwítí egwaa'á tamaéna séna kemá Yósépi kentívá'á úne súwasa kesí imáyáao pukáane súndayaawe suwaná Ísípi-marara-kawaanako Yósépiina ááimba iséna awaaísái tuwánówana ¹⁴⁻¹⁵Yósépi awaaísái simátimena kesivombá kosimámiyana ená akúmbá tí'mae Ísípi'a tiyó Yósépi siyé. kosimáméro Yósépi súwana avowámá iséna kwená akúmbá ⁷⁵kwaasi tí'maena Ísípi'a kawé'á umái komésa púwúwasa ¹⁶naaémba miwí tísaavutomba tiyáántamba maimaé teémesa Sékémuva'a máutomba naaóv'á Ááváramu Émon-andaraken-kwaasima óntamba tímatukom-barava'a máutaraawe.

¹⁷ánivo kentáá síkwá'náyomba Ísípi-marava'a komésa sáwíva-kwaasi agairáawe. Áánútu Ááváramuntavena asirayán-áimbá séna Kénááni-marama enaisaavutantambo iyawai timénaumne siróntemba timínín-kanaa ákíse únka'a ¹⁸moórawai Ísípi-marara-kawaanako Yósépimo naaóv'ó pukóntavena kwená mayái-áimbá íma ísarowai póna ¹⁹kentáá síkwá'náya umbai-máyái tiména maimái sáwí'a kwéumatinkowasa iyámpói máápa'a tiyuwówasa pukáawe.

²⁰iyámpóiyomba púwúwana minkánáávimbá Mósesi kawer-óígwárár-iyámpói ánkarena anówama naaúmpa'a aúpá'a ánkarrowana kaumbo-kwíyómbá putuwéna ²¹máápa'a áí'maena móru ánkarrowana Ísípi-kawaanako ayáámúnkoma awánómba aráái tówana kesááline séna kárakwirowana anón-úwasa ²²Ísípi-kwaasi miwítí ááimba kwésimama'mae íyúwana Mósesi kwéisenana anón-éna kwemó mayóm-bayaigoe kwenááigoe kawe'á uráiyé.

²³Mósesi mirán-kwáásí ména kae-kwáái aiyayaan-ima 40 íma maisuwéna kesí kwaási Ísareri-kwaasi kotuwánanae séna kúmba ²⁴Ísípi-kwaasigo Ísareri-kwaasigomba sáwí'a umáankowana Mósesi tuwánéna Ísareri-kwaasi áwa'naa ena Ísípi-kwaasigomba tuvúwúwana puwúwana ²⁵Mósesi imáyáa éna séna Áánútu mimbáyáíráátávéna usásisinkaraimba pó'a Ísípivakemba Ísareri-kwaasi tí'mae'a koónaunda mimbáyáíyávésa owé sénááowe siráimbanivo Ísareri-kwaasi íma mirán-ímáyáá uwaná ²⁶Mósesi kogwaéna usásinena kúmba Ísareri-kwaasi kaekó áái'a tíyóyana tuwánéna tiyoráínda-imayaa éna séna kae'náraiyo mimbórá-naoraama óívo áái'a tiyaáyavo súwana ²⁷aiva'ó ááimba'maimo tiyón-kwaasigo Mósesimba améntáyuwena séna nááwa embá usásinankaraisa kentáási kawáái'a éwa aaiyá kwésimasimeno. ²⁸tíndaumo Ísípi-kwaasimo tuvuwónanamo puwéiraintena kembá mirá ínyono súwana ²⁹Mósesi iséna inkaiséna kweéme kweémena Mítíyani-marava'a ó'on-kwaaiti maapa'a koména kaer-iyámpói matínkaraiye.

³⁰Mósesi kaer-iyámpói matinkéna ména kae-kwáái aiyayaan-ima 40 íma maisuwéna moórá-tawai kavóná-marava'a kwégwena Sáínai-omapa'a egwaa'á kwáyonka'a kwéguwana sáwíyan-taivinkemba irá kwégena íma mintái kówana Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewaima mimpímbá máyowana mintái íma kówana ³¹⁻³²Mósesi awánéna anón-imayaa éna egwaa'á koména awánówana Áánútu séna enaíkwá'ná Ááváramune Áísákaane Yákópone miwítí Áánútu úne súwana Mósesi mináímbá iséna ayántámbá tówana úwoiva'a karakówana ³³Ísóigo séna máyaunda póna á'oram-barama kwáyáipa'an-ivo kawe'-máravá'á méraapa'an-ivo maambáramá sáwí'a ónavainivo aísamai ánáamba ayútuwaa. ³⁴Ísípiva'a kesí kwaási sáwí'o kwéumatinkaawasamo ivi'ó kwétaamba tuwánáúnda pó'a túwa'naa ónaumpo usásinena'a ai'maráana kweéme kweéme Ísípiva'a kuré kesí kwaási Ísareri-kwaasi kótí'mae Kénááni-marava'a kwaaó Áánútu Mósesintavena siráiyé.

³⁵kwembá Mósesimba Ísareri-kwaasi tínaaemba umánkesa sésa nááwa embá usásinankaraisa kentáásí kawáái'a éwa aaiyá kwésimasimeno siráawe. siráan-kwaasiyavena Áánútu mináimbá siráiyé. kwembá Mósesintavena Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewaima sáwíyan-taivinkemba aai simámakaiye. kwembá Mósesimba Áánútu kawáá-máyái aména ai'marówana Ísípivakemba Ísareri-kwaasi kóti'maena Kénááni-marava'a kuráiyé. ³⁶kwemá Mósesima Ísípiva'a ímo awárom-bayai ó'om-bayai mayówasa sésa úwoi tí'mae kóuwo suwaná tí'maena kúmba nonkó áwí'a naae-nóné supa'á kwéna ímo awárom-bayai kawé'-má'yái komaéna tí'maena kúmba kavóná-marava'a kae-kwáái aiyayaan-ira'a 40 ira'a komáyówana ímo awárom-bayai kawé'-má'yái maimaéna iráiyé. ³⁷kwemá Mósesima simátimena séna Áánútumo kembó usásisinkarainten-umai naaémba moóráwaimba kentísaavutantambo iyawaivinkemba usásinankaniye. Áánútun-ai simátiminiwaimba usásinankaniye. ³⁸kwemá Mósesima kavóná-marava'o Áánútuna kwaási Ísareri-kwaasimo méraapa'a miwísé ména kentáá síkwá'náyonte ména Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewai kwesé ména Sáínai-omapa'a umáyowana Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewai Áánútuna ámáámba simámuwana ímo ánáasai-aimba simámuwasa simátíma'maesa kuráanta kwéisaumne.

³⁹Mósesin-ai simátímúmba kentáá síkwá'ná íma isésa tínaaemba umámesa Ísípiva'a tayauweránáe-imayaa uwaná ⁴⁰naaémba Áánútu Mósesimba ááyowana omápa'a umáyowasa Mósesi awaaó áwí'a Érónintavesa sésa Mósesi Ísípivakembo síkaiwaiya náávava kóuraiyo. íma awánáúndavata kóuraivo moórá-isoigomba tarórumarewata kwenarááíya kwaráano sésa ⁴¹óntandankakemba purumakan-aráákaamba úmaresa minkámpár-ísóígóná aamoimá umánkesa póima tuvú'mái kwénesa úmakon-tantaatavesa aamoí ésa toóní'a umái kwénowana ⁴²mindáyavena Áánútu ánaaemba umátíyuwowasa kwíyóntavesa aaváúyávésa otávésa kesí ísóigoman-iyé siráawe. mindáyavena naaóv'á'á Áánútun-ai simátímakowai agaimaréna séna

Ísareri-kwaasiyono. kavóná-marava'a kae-kwáái aiyayaan-ira'a 40 ira'a mé'a póima tuvú'mái neémáemba íma kentáv'é'a ísámai neémáembanivo ⁴³kentí kampar-ísóígóntáv'é'a ísámai kwená ampanta-námbá maimaé'a kwénaaowe. minkámpár-ísóígó áwí'a Mórókowe siráawe. okáán-tántáá'á tarórumake'a áwí'a Erevááníyé kwése'a toré kwénaaowe. minkámpá-káér-ísóírái úmare'a kesí ísóigowe kampa'a sé'a áwí'a maé kwéiyowe. mirá uráantave'a kentí maravákémbá tí'maráana'a kweéme'a moórá-marava'a áwí'a Pépíróni-marava'a koménaaowe

Áánútun-ai simátímakowai agaimaréna siráiyé.

⁴⁴naaóv'á'á kavóná-marava'a Áánútu Mósesimba agaráárankena Áánútuna naambó ampantar'ó ónááomba maará ónááowe séna

agarárankowasa Áánútumo súntemba mirán-dámbá umái maimaésa kavóná-marava'a kwénaaowe. ⁴⁵naaémba miwí táánimbaa'a kentáá síkwá'náyomba mindámbá maimáyówana Yósúwa tí'maena Kénááni-marava'a kúmba Áánútu túwa'naa ena mimbárává'ó máyón-kwaasi kwatuwówasa kóuwasa koyavíresa mindámbá minká'á mámaresa máyówana naaémba Tévíti Ísareri-kwaasiti kawááná'á máyompimba mindámbá úwoi kwáyowana ⁴⁶Tévíti kawe'á umái máyowana Áánútu aamoí umánkowana Tévíti Áánútumba áísaa ena séna ená naambá ónaum. íya ónaumno. emá Yákópona Ísóigoma po owé sina'ó é'a ená naambá ónaumne súwana ⁴⁷Áánútu séna emá íma ínáyompo enááninko Sórómoni kesí naambá ínáyompo siráimbanivo ⁴⁸Áánútu kwíyómpa'o máyáimba kwaási úmakaan-daumpa'a íma máyáiyemba mindáyavena naaóv'á'á Áánútun-aai simátímakowai agaimaréna séna

⁴⁹Ísóigo séna kwíyómpa'a kárakwiye'a marará'á kárakwiyunda pó'a úmaraniyonda-naumpa'a íma úwoi marapá'á kumbénaumne.

⁵⁰kesávái mintántáá'á amápa'a tarórumakaumne Ísóigo siráiyemba agaimaréna siráiyemba Sítíveni siráiyemba.

Sítíveni mináímbá simátímatuwena aaimó isái-kwáásíyávái simátimena séna ⁵¹keinárawa'a tirunté máráamba mé'a pó'a Áánútuna aampa'ó ímo kwáráan-kwaasiraani'a umái mé'a Áánútun-aai kwéisaambanivo íma ísámai kawe'á kwéowe. kentíkwá'náyomba Áánútun-amankomba tínaaemba umámemaentemba kemá mirá kwéowe. ⁵²kentíkwá'náyomba Áánútun-aai simátíma'maesa kwéguwai amáparawai sáwí'a umátinkesa Áánútuna kawe-kwáyóná'á kumíníyemba simátímakowai tínkamuwasa pukáawe. naaémba kwemá kumúwa'a kuntaru'á umái tuvúwúwana pukáiyemba. ⁵³ánivo kwíyómpakewaima Áánútuna amáámba simátímakow'a keinárawa'a ísaraambanivo íma ísámai kawe'á uráawe Sítíveni siráiyemba.

Sítívenimba óntandei tuvúkáan-kwasai.

⁵⁴Sítíveni mináímbá simátimumba aaimó isái-kwáásí ávááraumai tirunkó sáwí'a úwasa í'naiyámbá mésa tíyántavesa uwaná ⁵⁵Sítívenimba Áánútun-amanko kwempímbá anómbe umánkarowana kwíyómpa'a awánómbe Áánútuna ságayamba kwáyowana Ísu ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á máyowana Sítíveni awánéna ⁵⁶séna awánaaro. kwíyómba taaínkaar-isaná Áánútu ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á Ísuma kwaási úrandako máyáimba awánaraumne súwasa ⁵⁷miwí anónka'a kwáá'á tésa kwenáái íma isánáe sésa tááka'a tiyáándeí awááesa Sítívenimba tarááparaapa ésa ⁵⁸tátokesa taagwiya'maésa marur-awámpá'á máyuwesa óntamba mairésa tuvúkáawe. Sítívenintavesa kampar-áímbá siráawai paákár-únánkwátói ayútuwowana ívé-kwaasi áwí'a Sóro minúnánkwátói kárakwirowasa ⁵⁹Sítívenimba óntandei tuvúto'naa uwaná Ísóigonka'a

námúnaavinkemba séna Ísu Ísóigoo kesimambá kumbaimaéna'a púwóno séna ⁶⁰arauntaúmbá airéna anónka'a séna Ísóigoo sáwí'a kwéumasinkaambanivo miwí íma sáwí'a umátinke miwítí sáwí-imayaa maitiyuwaao Sítíveni simásuwena pukáiyé.

Sóro Ísuna kwaási sáwí'a umátinkarain-kwasai.

8 ¹⁻³Sítívenimbo tuvúmba Sóro arunkó aamoí úmbanivo évakarawai Áánútun-aaiyavesamo asiramáimo máúwai Sítíveni áuma maimaé máutesa anón-ivi'a tombánivo Sóro Ísuna aampa'ó kwéguwai tínkambai ánásanae séna kúmba naaúmpimpakemba aarakwá'á koyavisimái ándáva'a tíyupa'a kúwasa Yérúsaremuva'a Ísuna aampa'ó kwéguwaima aivarí'a umái sáwí'a umátinkowasa kóyáwé uwasá aantá-kwaasiye su'mai Yérúsaremuva'a máyówasa ó'on-kwaasi Ísuna aampa'ó kun-kwáási Yútiyaa-ayampa'a Sámériyaa-ayampa'a kóyáwé uráawe.

Sámériyaava'a áséi-kwasai kosimátímakaan-kwasai.

⁴Ísuna aampa'ó kwéguwai kóyáwé ésa Ísuna áséi-kwasai kosimátíma'maesa kurá. ⁵Vírípi Sámériyaa-naopa'a kúmba kosimátimena séna Áánútumo usásinankaiwai amu'maráúndawaiyaamo á'o kunkáimba kwemá Ísuman-iyé ⁶Vírípi simátimumba kawé'á umái ísówana ímo awánarom-bayai mayówasa awánowana ⁷taraváá-kwámbá tirumpimbá máyówaiyavena aaí súwasa taraváá-kwámbá kwá'á'a tumásuwesa kóuwasa kwaási kawé'á umái máyówana aiyayaamba pukón-kwaasi asóvamatinkowasa kawé'á umái mésa ⁸Sámériyaavaken-kwaasi ávááraumai tirunkó kawé'á umái méraawe.

⁹Sámériyaa-naopa'a moórawai áwí'a Sáímoni ména anón-kwaasi úne séna pukaa'á agaimaéna kwéiyuwasa táátavai kwéesa ¹⁰anón-kwaasiye úwoi-kwaasiye kwená mayáí awánéna kwenaráái kwégwaresa sésa Áánútuna asirayánkóe kwená asirayánkóe moórái'a uráiyé kampa'á suwaná ¹¹ayáátááka'a pukaa'á agaimaéna kwégum-bayai mayówasa kwenaráái kwégwaresa táátavai uráambanivo ¹²naaémba Vírípi Áánútuna áséi-kwasai kosimátimena Áánútu kwená kwaási kwégawaainkanaama kosimátimena Ísu Káráísitin-aaí kosimátimuwasa isésa sésa árair-aimban-iyé suwaná Vírípi minákwá'á nombá pétinkowana ¹³Sáímoni kwegwárá'á áraire súntavai Vírípi nombá pérankowana Vírípiye kwénaauwana ímo awánóm-bayai mayówana awánéna áátavai uráiyé.

¹⁴mirámó Sámériyaava'o kwéumba Yérúsaremuva'a aantá-kwaasi mésa Sámériyaavaken-kwaasi Áánútuna áséi-kwasai isésa mináímbá méyatokaan-aimba isésa Pítaante Yóninte ti'márówasarai kweémesarai ¹⁵Sámériyaava'a komésarai Ísuna aampa'ó kwéguwaiyavai ísámai námúnaavinkemba sésarai Áánútun-amankomba mayánááowe sirááiyé.

16 Vírípi nombá pétinkaronka'a Ísóigo Ísuntavena ísámai nombá pétinkowana Áánútun-amamba íma marómba pósarai Pítaae Yóniye námúnaavinkemba sésarai 17 tiyáámba tátoroyana Áánútun-amanko tirumpimbá kumúwasa mairáawe.

18 aantá-kwaasirai tiyáámba tátoroyana Áánútun-amanko tirumpimbá kumbaúwasa máyómba Sáimoni awánéna asirayámbá meéyámbaranae séna Pítaante Yóninteyavena séna óntamba maékai 19 minásíráyámbá simékaiyo. ó'on-kwaasi siyáámba tátoraanana Áánútun-amanko tirumpimbá kumbaínkwáe súwana 20 Pítaa séna Áánútu úwoi kwétimintantaatavai óntandei meéyán-ónáe sénda po ená óntankwara'a esé iravímbá ánásayaaioye. 21 Áánútu aúranka'a ená imáyáa íma arupí imbá po maambáyái kenkáísí mayái íma súwa'naa ínfyone. 22 ená sáwí-imayaagomba ánaaemba umásuwe Ísóigomba áísaa inaná ená sáwí-imayaagona anondá mayauwáníye. 23 Áánútu íma asirayámbá ámakaintavai enarumbá sáwí'a umásinkaanana ená sáwí-imayaa anómba éna embá tátokaiye Pítaa súwana 24 Sáimonima Pítaante Yóninteyavena séna súwa'naa ékai Ísóigomba námúnaavinkemba áísaa íyana emó sénda misáwí-yántáá'á íma kemp'á tino Sáimoni siráíye.

25 súwasarai Pítaae Yóniye Ísóigon-aaí simátimesarai Ísuwe naaémáúyan-aimba simátimesarai Yérúsaremuva'a kónáe sésarai aampa'á kweémesarai Sámériyaa-ayampa'a naaó'-nao'a Áánútuna áséi-kwasai kosimátíma'maesarai kurááíye.

Vírípite Ítíópiyaavaken-kwaasintei kwaasái.

26-28 mindárai Yérúsaremuva'a kuyaná Vírípi Sámériyaava'a máyomba moórawai anón-kwaasi Ítíópiyaa-maravakewai éna Ítíópiyaa-kwaasiti kawáá-ínínkó áwí'a Káándásina óntanka'a kárakwirowai Áánútuna imáyáa éna Yérúsaremuva'a kweémena Áánútu áwí'a mósá maréna koyauweréna kwená káárivimba anóm-poigo tavisímaena kún-kaarivimba kúmba Ísóigona kwayó'ná'á kwíyómpakewai Vírípintavena séna usásine Yérúsaremuvakemba Kásaava'a kwégon-ampa'a kwaaó súwana iséna usásinena minámp'á kweémena kavóná-marava'a kúmba Ítíópiyaa-maravaken-anon-kwaasi kwená káárivimba kweémena aúvái-kwandaavimba awánéna naaóv'á'á Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Áísáya agaimakón-aimba awánómba 29 Áánútun-amanko Vírípintavena séna kwená káárigona egwaa'á kwaaó súwana 30 isaaísena kúmba Áísáya agaimakón-aimba táámpamai kwésuwana Vírípi iséna áísaa ena séna mináínkóná ááimba kwéisaano súwana 31 á'a moórawai simásiminimba pó'a isánaumpo kesí káárivimba usáataao súwana Vírípi minkáárivímbá usáatena umaúwana 32 mináúvái-kwándáávínkén-áímbá táámpamai séna sipisípi áyáumo karánáesamo owanamó ímo kwáá'o tintembá minkwáásígó íma aái siráíye. sipisípi tuvuwónáesamo owanamó

imo kwáá'lo tintembá minkwáásígó íma aai siráíye. ³³kwenáwí'a móruna tuwésa sáwí'a umái aavimbá mayánkaraawe. kwená kwaási sáwí-mayai mairésa tuvuwówana marapá'á máyáin-kanaama ánásaraiye. mindáyavesa miwítí sáwí-mayai íma kanaán-umai avora'á simátimenaawe agaimaréna siráíye. ³⁴Ítíópiyaavaken-kwaasi mináímbá táámpamai simásuwena Vírípintavena áísaa ena séna Áánútun-aaimo simátímakowai nááwantavena mináímbá siráíyo. kwesávéna sirái. ó'owantavena siráíyo súwana ³⁵Vírípi Áánútun-aaimo aúváivinkembo táámpamaimo simámakainten-umai Ísuna áséi-kwasai kwésimamena ³⁶aampa'á kuyambá nombá kwáyopa'a kwésarai uyaná Ítíópiyaavaken-kwaasigo séna nombá kwáyáinka'a pésinkainkwaé sé'a únana nóinko aampimbá ítáraiyo súwana [³⁷Vírípi séna Ísumpa'o arumbó amé kwenááiyavai áraire simáímo maína'o é'a nombá pérankanaumne súwana Ísu Káráísintave'a árai'a Áánútu áánimban-iyé kwésune séna] ³⁸káárimo maisoréna kúwaintavena séna káári tátoraao súwana iséna tátorowasarai Vírípiye Ítíópiyaavaken-kwaasiye nompímbá kumbésarai Vírípi nombá pérankowasarai ³⁹úwoiva'a íyúyana Áánútun-amanko Vírípimba kunáí'maena kóúwana Ítíópiyaavaken-kwaasi awánómba íma máyombanivo aamoí untáva'a kwená naaópa'a kúmba ⁴⁰Áánútun-amanko Vírípimba kunáí'maena Ásátóti-naopa'a máánkarowana Vírípi mináyámpá'-náópa'a Áánútuna áséi-kwasai simátíma'maena Sísáriyaa-naopa'a kuráíye.

Sóro Ísun-aaiyavai áraire siráin-kwasai.

9 ¹minkánáámá Sóro Ísóigona aampa'á kwéguwaiyavena arumbá sáwí'a éna tínkamonaé síma-sima'a kwéena aiva'-mónó-káwáánákónópa'a ²koáísaa ena séna aúváí agaimái símína'a maimaé'a Támásikasi-naopa'o Yútaa-mono'-naumpimpa'o máyáan-kwaasiti anón-kwaasi mátíméno súwana owé séna mináímbá agaimaréna séna Sóro Ísuna aampa'á kwégwiyawai tivakáá-umai tuwánéna táto'mai tí'maena teéména Yérúsaremuva'a ándáva'a mátiyuwaniye séna agaimaréna súwana ³Sóro mináúváí maimaéna kweéména Támásikasi-naopa'a egwaa'á kúmba kwíyómpakemba ságayamba tawáonkaan-tantaa'a tuwówana kuména aúgáyáagaya úwana ⁴tuvamúwana aagówé su'mai séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a kwéono súwana ⁵emá nááwa seénó súwana kemá Ísuma sumpo kembá sáwí'a umásinkaampo ⁶usásine Támásikasi-naopa'a koménana moóráwaimo síndantemba mirán-uwo súwasa ⁷Sóroemo kun-kwáásí íma aai sumbá mésa íma kwaási ane'á kwéawanesa aaimó sune su'mai ísówana ⁸Sóro usásinomba aúrumba íma kawé'á umái awánówasa kwaási ayáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a máánkarowana ⁹kaumbo-nó'wáámbá ména íma aúrumba awánéna toómbá nombá íma naráíye.

¹⁰Sóro kaumbo-nó'wáámbá kwaúwana moórawai Támásikasiva'a ména Ísuna aampa'á kúwai áwí'a Ánánáesima aúramba karákéna kaainkáání'a umái awánómba Ísóigo simáména séna Ánánáesiyo súwana wó séna Ísóigoo kemá úne súwana ¹¹usásine aampa'á kwaáo. minánkó áwí'a apumó uráin-ampa'a kuré Yútásina naaúmpa'a kwée moórawai Táásási-naopakewai áwí'a Sóromba koawánaao. kwe námúnaa kwésiye. ¹²kaainkáání'a awánarainka'a moórawai áwí'a Ánánáesi téna ane'á tátoraísana aúramba kawé'á umái awánaraiye Ísóigo súwana ¹³Ánánáesi séna Ísóigoo sáwíva-kwaasi kwenáái simásímakaawe. Yérúsaremuva'a ená kwaási sáwí'a umátínkarain-aimba simásímakaawe. ¹⁴aiva'-mónó-káwáánákó aúvái agaimái ámísana ená imáyáa mósá máráan-kwaasi ándáva'o tiyuwáíndayavena Támásikasiva'a tiráiyé súwana ¹⁵Ísóigo séna kesí mayái áménana kesáái kosimátin-tasimatimba ó'on-daopaken-kwaasiye kawáá-kwáásiyé kesí kwaási Ísareri-kwaasiye kosimátin-tasimatimba ínimba po usásine kwenópa'a kwinaná ¹⁶kesí mayái Sóro kwémayainasa kwaási sáwí'a umánkanaaowe. mindáyave'a ke agaráárankanaumne Ísóigo siráiyé.

¹⁷súwana Ánánáesi iséna kwéna sún-daumpa'a uména Sóro ane'á ayáámba tátorena séna Sóroo kesí kwaásima óne. aampa'á kwéte Ísóigo Ísumba awánaraandawaima si'maráísa'a túne. aúramba kawé'á umái awánenana Áánútun-amanko arupimbá anómba umánkaindayavena si'maráísa'a túne súwana ¹⁸Sóro aúrampinkemba amanonoí tákúwana aúramba kawé'á umái awánéna usásinowana Ánánáesi mono'-nómbá pérankowana ¹⁹toómbá násuwena áúgoma kawé'á úwana méraiye.

Sóro Támásikasiva'a simátímakain-kwasai.

Sóro Támásikasiva'a évaka'-no'waamba kwaéna Ísuna aampa'á kwéguwaise ména ²⁰avekáán-úwana mono'-náúmpá'á uména Ísun-aaí simátiména séna árai'a Ísuma Áánútu áánimban-iyé súwasa ²¹kwenáái ísón-kwaasi táátavai ésa moóra-morawai tísaaisaa esa sésa Yérúsaremuva'a Ísuna imáyáa mósá máráan-kwaasi tínkamin-kwaasiman-iyé. Ísuna imáyáa mósá máráan-kwaasi tí'mae ándáva'a mono-káwáá-kwáásirá'ó mátinkanae séna maanká'ó tiráin-kwaasiman-iyé. Ísumpa'a téna máyáiyé sésa táátavai uráawe.

²²suwaná Sóro asiramái simátíma'mae iyéna séna árai'a Áánútumo usásinankaiwaimba amu'maráúndawaiya Ísuman-iyé séna kwenááigo iyúwasa Támásikasivaken-Yutaa-kwaasi isésa kwembá íma anondá simámakaawe.

²³íma anondá simámúmba sáwíva'-no'waamba kwaésa torupamáí mésa Sórona amááyu-aimba sésa ²⁴tuvuwíyanesa no'wáámba kwáyá'wái Támásikasi-naokona óntan-kurigona aaumémpa'a mésa ontará'á takárakwi-karakwi kwéuwana moórawai amááyu-aimba sumbá

kosimámuwasa ²⁵moórá-no'waamba Sóron-aai isésa Ísuna aampa'á kwéguwai Sóromba powaivimbá áitumai óntan-kurigona avaapimbá túsúyuwesa ándára tátoresá túwówana kumeémena marapá'á móruna tuwéna kóuraiye.

Sóro Yérúsaremuva'a komérain-kwasai.

²⁶Sóro Yérúsaremu-naopa'a kweémena kwéna séna Ísuna aampa'á kwégowaise koménae'a kúne súwasa miwí sésa Ísun-aai íma ísaraiwai kampar-áimbá kwésiye sésa kwenáároi inkáisúwana ²⁷moóráwai áwí'a Páánápáasi Sóron-aai iséna kawé'á úwana áí'maena aantá-kwaasitopa'a kwéna Sóron-aai kosimátimena Sóro Támásikasi-ampa'o kwégwenamo Ísóigombo awánówana aai simámakain-aimba simátimena Sóro Támásikasi-naopa'o Ísun-aaimo asiramáimo simátíma'maena kuráin-aimba simátimuwasa ²⁸isésa áraire suwaná Sóro miwísé ména Ísuna asirayámbá kwáyowana Yérúsaremu-naopa'a Ísun-aai asiramái kosimátin-tasimatin-ena ²⁹ó'on-Yutaa-kwaasi Kíríki-kwaasi tááivinkemba kwésen-kwaasi simátimuwasa aai kwésima-kwesiman-esa tuvuwónáe sésa ³⁰ámááyu-aimba sumbá Ísuna aampa'á kuwáí isésa Sóromba áí'maesa kweémesa Sísáriyaa-naopa'a máankesa sésa Táásási-naopa'a kwaaó sésa ai'márówana mindáópa'a kóuraiye.

³¹kóúwasa Ísuna aampa'ó kun-kwáásímó tínkamumba étínkówasa aánoumai kwempa'á maésa Yútiyaa-ayampa'a Káríri-ayampa'a Sámériyaa-ayampa'a Ísuna aampa'á kwéguwai aánoumai kwempa'á máyówana Áánútun-amankoma túwa'naa úwasa asiramái ména Ísun-aai simátímúwasa isésa áraire sésa mirá kwéesa sáwíva-kwaasi-i'a ésa Ísóigo áwí'a mósá marésa kwenáísamaivimba méraawe.

Pítaa Árítaa-naopa'a kuráin-kwasai.

³²Pítaa aampa'á kwénaaena naaó'-nao-kwaasiti naaópa'a kwéna Áánútuna kwaási tuwánáíndayavena Árítaa-naopa'a kúmba ³³moóráwai áwí'a Íniyasi ména aambó naai íma naaéna avakaumboé-ima maisuwéna naaúmpare su'mai ména kwégwauwana ³⁴Pítaa awánéna séna Íniyasiyo Ísu Káráísiti asóvamankaivo usásinke ená kwandaai arusaao súwana usásinkwena kúwasa ³⁵Árítaa-naopaken-kwaasiye Séróno-naopaken-kwaasiye amápa'a awánésa Ísóigompa'a tésa méraawe.

Pítaa Yópaa-naopa'a kuráin-kwasai.

³⁶Yópaa-naopa'a moórá-ininko ména áwí'a Tápítaama póna Kíríki-kwaasi tááivinkemba mináwí'a Tókáasiye kwésuwana kwemá Ísuna aampa'á kún-inimba aasiyaaí kawé'-má'yái kwémaena óísamba íma makón-kwaasi kwétuwa'naa úwana ³⁷ái'a úwana puwúwasa kwenáúma sese umásuwesa maimaésa ávúmayaataan-daumpa'a

móankaraawe. ³⁸Yópaa-naopakemba Írítiyaa-naopa'a egwaa'á pósa Yópaaavaken-kwaasi Ísuna kwaási Pítaa Írítiyaava'a tamáyon-aimba isésa kae-kwáási ti'márówasarai Pítaamba kosimámesarai sésarai isaaisé kesópata tiyó sésa si'maráawakai túye suyaná ³⁹Pítaa usásinena mindáraise kúwasa áí'maesa minínímbá puwúwasa matuwé máyón-daumpa'a ávúmayaatanaan-daumpa'a iyúwasa Pítaanopa'a ketorínímbá tayorupamá maésa íví'a tésa Tókáasi íma pukáinka'a aru-símakain-unankwatoiyé sésa agarááránkówana ⁴⁰awánéna séna máápa kárúwaaro súwasa kúmúwana Pítaa kívairena Ísóigompa'a námúnaa simásuwena mégwantena minínímbá awánéna séna Tápítaao usásinao súwana aúramba kwégararena Pítaamba awánéna usátorauva'a maúwana ⁴¹Pítaa kousásinankena Ísuna aampa'á kun-kwáásiyé ketoríníné tááyowasa áúvamankomba uawánéna ⁴²Yópaa-naopa'a kosimátíma'maesa kuwasá isésa sáwíva-kwaasi Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa kwenká'á aráápamái máyówana ⁴³Pítaa Yópaa-naopa'a sáwíva'-no'waamba kwaéna moóráwai áwí'a Sáímoni kwená naaúmpa'a máyowana minkwáásígó kwaan-áúwarasinei kwená mayáí mayón-kwaasigona naaúmpa'a méraiye.

Pítaa Kóníríyasina naaúmpa'a iráin-kwasai.

10 ¹Sísáriyaa-naopa'a moóráwai áwí'a Kóníríyasi ména Árómaávakemba sáwívar-i-kwaasira'a 100 i-kwaasira'a kárákwírowai máyowasa miní-kwáási túwí'a Ítári-i-kwaasiye kwésesa uwaná ²Kóníríyasi Áánútun-aaiyavena asiramái ména kwená akúnté Áánútuna imáyáa éna áwí'a mósá maréna Yútaa-kwaasimo ímo óisambo makón-kwaasi kwétuwa'naa-ena Áánútumpa'a námúnaa símae iyúmba ³moórá-tawai enónka'a námúnaa kwésuwana Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewai aúranka'a paárúwana kawé'á umái awánówana séna Kóníríyasiyo súwana ⁴áá'a kówana aúramba kararéna séna Ísóigoo nóran-aina simásiminiyewa seénó súwana emó námúnaamo séndawai kwaásimo túwa'naa óndawai Áánútu aúranka'a kawé'á óndayavai Áánútu ená imáyáa ímbá pó ⁵ená kwaási ti'márénasa Yópaa-naopa'a moóráwai áwí'a Sáímoni Pítaamba koairáaro. ⁶kwemá araámáo Sáímonina naaúmpa'a ména minkwáásígó kwaan-áúwarasi-mayaimo máyáin-kwaasigona naaúmpa'a uwí-nónkóná awámpá'-náúmpákémbá koairáaro ⁷simásuwena áuyokuwana Kóníríyasi kwená mayáí máyón-kwaasivinkemba kae-kwáyó-kwáásiráínte moórá-i-kwaasi Áánútuna imáyáa mósá marówainte miráumai-kwaasirau tááyowasa ⁸tuwaná kwíyómpakewaimo simámakon-aimba simátimena séna miráumai Yópaa-naopakemba koairáaro séna ti'mákaiye.

⁹ti'marówasa aampa'á kógwaesa kweémesa Yópaa-naopa'a egwaa'á kumbá kwáyá'wái Pítaama naan-ávúmayapa'a uména Áánútumpa'a námúnaa kwésuwana ¹⁰áái ankówana toómbá nánáe súwasa toómbá

agáyómba kaainkáání'a umái awánómba ¹¹kwíyómba taaínkaar-úwana mimpínkémbá anón-ampanta éiyain-araaira'a tátoresa túwówana kuména marapá'á kumúwana awánómba ¹²minámpántávimbá kwaí-kwaamba póíma iraankavayaambá aváá'-númámá ó'on-o'on-kwai-kwaamba máyowana ¹³aagíowé su'mai séna Pítaao usásinke tuvú'mái agandaaó súwana ¹⁴Pítaa séna Ísóigoo ímanivo kentáási ámáamba Yútaa-kwaasiya mirán-tántáá'á aambá áumbakaawata pó'a íma kwénaumne súwana ¹⁵minááígówé su'mai ókwara'a séna Áánútu kawé-tántáaré siráin-tantaatavai íma aambá áumbakaawe siyó súwana ¹⁶kaumborá'á kaainkáámbá awánówana kwíyómpa'a minámpántámá iráiyé.

¹⁷iyúwana Pítaa minkááínkáán-áínkóná ááimba nóra aainá'iyó súmba Kóníríyasimo ti'marón-kwaasi Sáímonina naambá taawánésa ontará'á tamésa ¹⁸tááyamai taáisaa esa sésa Sáímoni Pítaa maandáúmpará kwááyu máyáiyó suwaná ¹⁹Pítaa minkááínkáán-áínkóná ááimba avakáá-úwana Áánútun-amankoma séna kaumbo-kwáásí embá avakáá-úmaesa kwétevo ²⁰usásinke kumuwó. kemá ti'maráúnasa tentávái íma kaer-ímáyáá e miwísé úwoi kwaaó súwana ²¹Pítaa kuména minkwáásíyávéna séna kwésivakaa-on-kwaasi úmpo nóintavera kwésivakaaó súwasa ²²kentáási kawáánákó áwí'a Kóníríyasi si'maráísata enópata túne. kwemá kawé-kwáásí Áánútuna imáyáa éna áwí'a mósá máráísasa pósa Yútaa-kwaasi amápa'a kwentávésa kawé-kwáásíyé kwésewe. moóráwai Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewai kusímáména séna ti'márenasa Pítaamba Yópaa-naopakemba koaírewana enópa'a téna aai tasína isaaó sisatá túne suwaná ²³Pítaa tí'maena naaúmpa'a tinkówasa kwáúmba aaváyaavimba Pítaa usásinena miwísé kuráiyé.

miwísé kúwasa Yópaa-naopakemba Ísuna aampa'á kun-kwáásí évaka'a aúyoresa ²⁴aampa'á kógwaesa kweémesa Sísáriyaa-naopa'a kumbá Kóníríyasi kwenamááraa kwená kwaásiye tááyowasa tayorupamáí mésa Pítaamba amu'makówana ²⁵Pítaa Kóníríyasina naambó kwáyonka'a ontará'á kúwana Kóníríyasi aamoí éna anóndakoman-iyé séna aísamaivimba kumbaúwana ²⁶Pítaa séna emó óndanten-kwaasi úmpo usásinaao séna usásinakena ²⁷aai simáma'maena Kóníríyasiye naaúmpa'a iyúmba sáwíva-kwaasi torupamáí máyómba utuwánéna ²⁸séna kentáási ámáamba ísaraawe. Yútaa-kwaasiya ó'onkaa-kwaasiye íma moórárata tágárotamaiya kwémaumne. miwítí naaúmpata íya kwénaundarata Áánútu agaráásinkéna amápa-kwaasi íma sáwí-kwaasin-owe siráisa'a awáraunda póta íma sáwí-kwaasiye sénaunda pó'a úwoi kawé'á umái ménaumne. ²⁹mindáyavai sááyaamba íma a'áo súnda túmpo nóintavaiya sááyaraao Pítaa súwana ³⁰Kóníríyasi séna éiyain-do'waamba kwae'á ívékaamba eénáínka'a kesí naaúmpa'a námúnaa súnana avekáámbá moóráwai ságayan-unankwatoí umásorena súranka'a kumbaéna ³¹séna Kóníríyasiyo emó námúnaamo sémo kwaási túwa'naa ema Áánútu

aúranka'a kawe'á óndayavena Áánútu ená imáyáa imbá pó ³² ti'márénasa Yópa-naopa'a moóráwai áwí'a Sáimoni Pítaamba koaíráaro. araámáo Sáimonina naaúmpa'a máyáiyé. kwaan-áúwarasi-mayaimo máyáin-kwaasigona naaúmpakemba uwí-nónkóná awámpá'-náúmpákémbá koaíráaro súwa'a ³³ avekáán-umai ti'maráúnasa embá koaíráawa kawe'á umái téne. kesáá Áánútu aúranka'a torupamáí méta Ísóigo simámakain-aimba simásiminkwae séta amu'makáunaya kwétene Kóníríyasi siráiyé.

Pítaa simátímakain-kwasai.

³⁴ Kóníríyasi simásuwowana Pítaa séna ívé'a kwéisaumne. árai'a Áánútu íma Yútaa-kwaasiye su'mai kwégarakwiyivo ³⁵ amápa'-mapaken-kwaasi Áánútu aúranka'a arupí umái kawe'á umái máyáawai Áánútu miwí aamoí kwéumatinkaiye. ³⁶ Áánútu Ísu Káráísitimba ai'marówana Ísareri-kwaasiyavai áséi-kwasai simátímakaimba á'a ísaraawe. Ísu Káráísiti amápa-kwaasiti Ísóigoman-iyé. mináséi-kwásáiyávésa árairemo síyawai tirumbá kawe'á umái kwempa'á ménaaomba ³⁷ ke ísaraawe. Yóni simátimena séna kentí sáwí-imayaa tuwé'a Áánútumpa'a té'a nombá peránááowe siráimba Ísun-aai aiva'á Káírri-ayampakemba kwétena Yútiyaa-marava'a kóyáwé uráiyé. ³⁸ Ísu Násáretivakewain-aai ísaraawe. Áánútu kwenamambá Ísumba ámakowana kwempímbá anómba umánkowana Áánútu asirayámbá aména kwesé méraintavena naaó'-nao'a kawe'-má'yái kóyáwé éna Sáátáánigo tátorain-kwaasi kawe'á umátínkáva'a kuráiyé. ³⁹ Yútiyaa-marava'a Yérúsaremu-naopa'a mayáímá mairáimba awánaraundayaawe. kwembá taaira'á aiyayaampimba tuvúsúmarowana puwéna ⁴⁰ kaumbo-táwai maisuwówana Áánútu Ísumba pukáimpinkemba usásinankowana paárúnta kesúrandeiya awáraumpo ⁴¹ íma amápa-kwaasi awánaraawe. Áánútu simátíméromo siráinta Ísunta awánéta pukáimpinkemba usásinonka'a toómbá nombá kweséya naráumne. ⁴² Ísu asiramái simásimena séna Áánútu imáyáa siména pukén-kwaasigwara túvaren-kwaasigwara'a aaivimbá maitinkáníyone siyé simátíméro Ísu siráiyé. ⁴³ naaóv'á Áánútun-aai simátímakowai Ísun-aai simátimesa sésa kwenááiyavesa áraire sésa kwesé aráápamai maíyawai Ísuna asirayánká'á Áánútu miwítí sáwí-imayaa maitiyuwáníye naaóv'á siráawe Pítaa siráiyé.

⁴⁴ Pítaa mináímbá kwésimatimuwana kwéison-kwaasivimba Áánútun-amankoma minámápáráwáíwímbá kuména ⁴⁵⁻⁴⁶ Áánútun-amankoma kumbaúwasa ó'on-o'on-aimpinkemba Áánútu áwí'a mósá márówasa Yútaa-kwaasi Ísuna aampa'á kun-kwáási Pítae Yópaavakemba tuwáiyé táátavai ésa sésa Áánútu ó'onkaa-kwaasigwara'a kwenamambá úwoi kwétimiye sésa táátavai uwaná Pítaa séna ⁴⁷ Áánútu kwenamantá símakaintenta miwígwará'á kwétimimba póta nombá peránááomba íma aambá aunónaumpo úwoi nombá peránááovo ⁴⁸ pétinkaaro súwasa Ísu

Karáisitintavesa ísámai nombá pétinkowasa Pítaantavesa sésa kaumbo-káé!-no'waamba keséya kwaíníyone suwaná mirá uráíye.

Yérúsaremuva'a Pítaa simátímakain-kwasai.

11 ¹ó'onkaa-kwaasi Ísun-aai isésa tátokaawemo sumbá aantá-kwaasiye Ísuna aampa'á kuwáí Yútiyaa-maravaken-kwaasiye mináimbá isésa máyówana ²Pítaa Yérúsaremu-naopa'a kúwasa évaka-kwaasi áwáá'a aéesa Yútaa-kwaasi túra'a kárámai araa'éna kwéontemba ó'onkaa-kwaasigwara'a mirá orómó sirón-kwaasi Pítaamba áwáá'a aéesa ³sésa emá ó'onkaa-kwaasiti naaúmpa'a ugwaé ímo túmo kárámai araa'éna úmakaan-kwaasiti naaúmpakemba toómbá umandaráne suwaná ⁴Pítaa amápa-tantaa'a uráimba simátimena ⁵séna Yópaa-naopa'a mé'a Áánútumpa'a námúnaa séwándara'a kaaínkáámbá awánaawanana kwíyómpakemba anón-ampanta éiyain-araaira'a tátoresá túwówana kuména kesí egwaa'á kumúwa'a ⁶mimpímbá árimba awánaawanda póima kwaí-kwaamba iraankavayaambá áváá'-numama máyowa'a awánaawanana ⁷aaigówé su'mai séna Pítaao usásinke tuvú'mái agandaaó súwa'a isé'a ⁸sé'a Ísóigoo ímanivo kentáásí ámáámba mirán-tántáá'á aambá áúmbakaawata pó'a íma kwénaumne séwánana ⁹minááigówé su'mai ókwara'a séna Áánútu kawé-tántáaré siráin-tantaatavai íma aambá áúmbakaawe siyó súwa'a ¹⁰kaumborá'á kaaínkáámbá awánaawanana kwíyómpa'a minámpántámá iráíye. ¹¹avekáámbá Sísáriyaavakemba kaumbo-kwáásí kesópa'a ti'marówai tumbá ¹²Áánútun-amanko simásimena séna íma kaer-ímáyáá e miwísé kwaaó súwa'a kówánasa Yópaavakemba maankwáásí ava'moraé-kwaasi Ísun-aai isáawai súyorowata Sísáriyaa-naopata Kóníríyasina naaúmpata kówánana ¹³simásimena séna Áánútuna kwayó'ná'á kwíyómpakewai kesí naaúmpa'a kumbáyáisa'a awánáúnana séna ti'márénasa Yópaa-naopakemba moóráwai áwí'a Sáímoni Pítaamba koairéwana ¹⁴téna aái tagwésimatimina'a egwára ená akúnkwará'á amápa'a kwéisewana Áánútu sáwí'o umáimo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniye kwíyómpakewai siráíye Kóníríyasi súwa'a ¹⁵aái kwésewanana Áánútun-amanko aiva'ó kentáávímbó kunkáintemba miwívímbá mirá úwa'a ¹⁶awáné'a moórá-aimba sááka'a makáumne. ááéma Ísóigo séna Yóni nombá pétinkaraimbanivo Áánútun-amanko kuména keinárawapimba anómbe umátinkaniye Ísóigo siráin-aimba sááka'a makáumne. ¹⁷ánivo kesáá Ísóigo Ísu Karáisitín-aaiyaveta áraire séwánanaya Áánútu kwenamankómbó símakaintenta ó'onkaa-kwaasi miwí mirá kwéowa'a awánaraunda pó'a kemá Ísuna mayái-kwáásímá pó'a nombá pérómbe íma aambá aunówánasa úwoi nombá pékaawe Pítaa súwasa ¹⁸mináimbá isésa áwáá'o áúmba ivátuwesa Áánútu áwí'a mósá marésa sésa Áánútu mirá kwéena íma Yútaa-kwaasiye su'maiya aái kwésimasimintaanivo ó'onkaa-

kwaasiyavaigwara'a aai kwésimatimisasagwara'a miwítí sáwí-imayaa tínaaemba umámesa Áánútunopa'a tésa aúnái'a umái mai'mai'a ónááowe siráawe.

Ántiokuvakewai Ísuna kwaásiti kwaasái.

¹⁹ááema Sítívenimba tuvúwúwana puwúwasa ó'on-kwaasi Ísuna aampa'ó kun-kwáási sáwí'ua umátínkówasa kóyáwé uráamba évaka'a Vínísiyaa-marava'a kuwasá évaka'a Sáíparasi-marava'a kuwasá évaka'a Ántioku-naopa'a kuwasá miwímá minkáúmbó-márává'á máyón-kwaasi Yútaa-kwaasiye su'mai Ísun-aaí kosimátimesa ²⁰miwívínkémbá évaka'a Sáíparasi-maravakewai évakarawai Sáírini-maravakewai miwímá Ántioku-naopa'a komáyónka'a Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiyegwara'a Ísóigo Ísuna áséi-kwasai kosimátimuwana ²¹Ísóigona asirayámbá miwísé máyowasa sáwíva-kwaasi Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tiráawe.

²²Ántiokuvaken-kwaasi Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tiráan-aimba suwasá Ísóigona kwaasi Yérúsaremuva'a máyón-kwaasi mináímbá isésa Páánápáasimba ai'márówana Ántioku-naopa'a kweéména ²³koména Áánútu kawé'á umátínkaromba tuwánéna aamoí éna asiramái simátiména séna kentirunkaké ísámai Ísóigontavai máéro séna ²⁴Páánápáasi kawé-kwáási úwana Áánútun-amanko kwempímbá anómba umánkowana Ísóigonte aráápamai asiramái ména aai simátíma'maena kwéiyuwasa sáwíva-kwaasi isésa Ísóigompa'a tésa méraawe.

²⁵máyówana Páánápáasi Sóromba avakáá úmaena Táásási-naopa'a kúmba ²⁶koawánéna koái'maena Ántiokuva'a tésarai moórá-i tamaisuwésarai Ísóigona kwaasiye mésarai sáwíva-kwaasi tayorupontembá Ísun-aaí simátíma'maesarai íyúyasa Ísuna aampa'á kwéguwaiyavai sésa Káráisitina kwaasiye suwaná aiva'á Ántiokuva'a mináímbá paáruraiye.

²⁷mináímbá paárúwana minkánáá évakarawai Áánútun-aaí simátímakowai Yérúsaremuva'a tuwésa kweéména Ántiokuva'a kuwaná ²⁸miwívínkémbá moóráwai áwí'á Ákápáasi kwemá usásinena Áánútun-amanko kwesé máyowana séna anón-ayawaima amápa'-mapa'a táníye súnka'a póna naaémba Árómáani-kamaaniti kawááná'á áwí'á Kórótíyasa máyonka'a mináyáwáíma paáruraiye. Ákápáasi mináímbá súwasa ²⁹isésa Ísuna aampa'á kwéguwai moórá-morawai sésa óntamba torupamáí Ísun-aaí ísáawai Yútiyaa-marava'a máyáan-kwaasi timénáe sésa ³⁰mirá ésa minóntámbá Páánápáasinte Sóronte tímúwasarai maimaésarai kweémesarai Ísóigona kwaásiti anón-kwaasi mátímakaaiye.

ókvara'a sáwí'ua umátínkaraan-kwasai.

12 ¹minkánáá Érótimba anówainkoma araámáo Érótima Yútaa-kwaasiti kawááná'á kwemá Ísuna aampa'á kwéguwai évakarawai

sáwí'a umátinkena ²moóráwaimba ai'marówana Yóni awaaó áwí'a Yémésimba koyátó'mai anumarambá arátuwowana puwúwasa ³Yútaa-kwaasi Ísun-aaiyavesamo ímo áraire suwái aamoí kwéuwana Éróti awánéna aamoí umásinkaigwae séna moóráwaimba ai'marówana Pítaamba koyátokai. Yútaa-kwaasi ímo intóráin-tantaakwara-pereti kwéagayon-kanaavimba moórá-tawai Pítaamba koyátó'maena ⁴ándáva'a máánkowasa siyáánkain-umai ava'moraé-i-kwaasi kwenká'á kárákwírowasa éiyain-eiyain-kwaasi anondánonda umái kárákwiyuwasa Éróti séna naaóv'á Áánútu Yútaa-kwaasi tíyótaasa í-tánón-kánáámá ánásaina'a Pítaamba áí'mae'a Yútaa-kwaasi túranka'a aavimbá mayanké'a inkamónaumnemo kwésumba ⁵Pítaa ándáva'a máyombanivo Ísóigona kwaási Ísóigompa'a námúnaa simái Pítaamba áwa'naa uráawe.

Pítaamba ándávakemba ayúránkarain-kwasai.

⁶námúnaa kwésesa Pítaantavai ísámai áisaa uwaná aavýaaraamba Éróti Yútaa-kwaasi túranka'a Pítaamba aavimbá mayankánaumne kwésuwana ívé'-no'waankaamba Pítaamba aiyayaanka'a asááúmakesa kaer-í-kwáási évareva'a máyóyana Pítaa aún-kwaigúwasarai kaer-í-kwáási ontará'á kárákwíroyana ⁷avekáámá Ísóigona kwayó'ná'á kwíyómpakewai kumúwana ándá-naumpa'a sán-kówana Pítaamba ayoír'á kwétuvuwena aúsuwana usásinowana séna avekáán-usásinaao kwésuwana Pítaa ayáámpinken-anda kweyááríka'a ayú'maena marapá'á kumúwana ⁸kwíyómpakewai séna enámúranda uré enaísamai ánáamba maimái uwó súwana mirá úmayowana ená paákákén-únánkwátói kuvé'máenakai kesé kúmóyo súwana ⁹Pítaa ándá-naumpakemba kwenánaemba kuména íma kwaásin-iyé-imayaa éna kaaimbá kwéawanaumne-imayaa kwéena ¹⁰i-kwáásímó máyon-ontara'a kunáyaaitesarai minkákémbá moórá-ontara'a i-kwáásímó máyon-ontara'a kunáyaaitesarai minkákémbá ándávakembo naaópa'o kónáesamo uwasamó titinkémaen-ontara'a asirayán-óntará'á kúmúyana kweyááríka'a tigúwasarai kunákárúwagwesarai aampa'á kuyaná avekáán-úwana kwíyómpakewai Pítaamba auwéna aúyokuwana ¹¹Pítaa imáyáa éna séna íma kaaimbá awánáúmbo árai'a Ísóigo kwená kwayó'ná'á ai'maráísana kuména Éróti sínkamonae kwéisana ayáámpinkemba kuntavíyuwaisa'a túne. Yútaa-kwaasigwara'a sínkamonaesamo ombá kuntavíyuwaisa'a túne Pítaa siráiyé.

¹²Pítaa simásuwena Máriaana naambó kwáyopa'a kwéna Yóni Máákaamba anówana naambó kwáyopa'a kúwasa sáwíva-kwaasi mindáúmpá'á torupamáí mésa Pítaantavai ísámai Ísóigompa'a námúnaa kwésuwana ¹³mindánkóná ontará'á kotuwátuwar-úwana moórá-arasi mindáúmpá'á kígau ún-arasigo áwí'a Áróta ontará'á kuména ¹⁴séna nááwa'ono súwana Pítaa séna kemá úne súwana Pítaa amósámba

iséna kunaamoí úmaena ímo ontamó tiyankómbe isaaiséna sáwíva-kwaasitopa'a usimátimena séna Pítáa ontará'á máyáiyé súwasa ¹⁵miwí sésa emá uwo'aó'á éma kampa'á séne suwaná minárásígó ókwara'a séna árai'a Pítáa ontará'á máyáiyé súwasa miwí sésa Pítaan-amankon-iye ¹⁶kwésuwana Pítáa ontará'á árimba tuván-tuvan-úwasa iséna onta kuntisuwésa awánomba kwemá Pítáa úwasa táátavai uwaná ¹⁷aaisékéwa'a simátíméno séna Ísóigo ándávakemba kembá sí'maena aampa'á mésiyuwaivo Yémésinte Ísun-aaimo ísaan-kwaasiye kosimátíméro Pítáa simátimena tiyuwéna ó'on-daopa'a kuráiyé.

¹⁸kúwasa irataró'a i-kwáási Pítaamba kárákwirowai awánomba íma máyowasa kantúmbá ésa Pítáa náávava kóuráiyé suwaná ¹⁹Éróti iséna Pítaamba avakáá oró súwasa avakáá uwááesa tuwówana Éróti miní-kwáási aavimbá maitinkéna séna tínkamoro séna évakarawai tí'marówasa tínkamuwasa púwúwana Éróti mirá umásuwena Yútiyaa-marava'a tuwéna kumeémena Sísáriyaa-naopa'a kumbéraiye.

Éróti pukáin-kwasai.

²⁰Éróti Sáítóni-naopaken-kwaasiye Táya-naopaken-kwaasiye ávááraumai áwáá'a tiyúwasa minkáé'-náópaken-kwaasi tayorupamáí mésa sésa Érótimo kárákwirai-maravakemba kentáási toómbá kwémayaundayaawe sésa mináímbá simái kawer-ónáe sésa Érótinopa'a tumbá kwená naaka'ó kárákwirowai áwí'a Párásatasimba másimamuwana isówasa minááísámbá másimai tukáawe.

²¹minkákémbá Éróti anón-kanaa úwana kwenká'ó kárákwirowaina unáánkwátói úmaena kárákwirowai maé'maer-únka'a uména ayáátáár-aimba kwésuwasa ²²Érótimba simái arumbá iyaésa sésa íma kwaásigo kwésivo Ísóigo kwésiye anónka'a suwaná ²³Éróti mináíntávéna íma Ísóigo úmpo úwoi-kwaasi úne séna aúpá'á tuwówana Ísóigona kwayó'ná'á kwíyómpakewai tuvuwúwana uvowánkó arumbá unkarówana pukáiyé.

²⁴puwúwasa Ísóigona kwaási Áánútun-aai kosimátin-tasimatin-uwasá iséna áraire sésa Ísóigompa'a tésa méraawe.

²⁵Ántiókuvaken-kwaasi Yérúsaremuwaken-kwaasiyavesa óntamba timénaumne sirómbe pósarai Páánápáasiye Sórowe kwéti'matuwesarai mimbáyái ánásowasarai ívé-kwaasigo áwí'a Yóni Máákaamba ál'maesarai Yérúsaremuva'a tuwésarai kweémesarai Ántiókuva'a kurááiyé.

Áánútu Páánápáasinte Sóronte mayái tímakain-kwasai.

13 ¹Ántióku-naopa'a Ísóigona kwaásivinkemba Áánútun-aai kwésimatimen-kwaasiye kawer-ímáyáá kwéagaraantinkaan-kwaasiye mésa moóráwai áwí'a Páánápáasi úwana moóráwai avután-kwaasigo áwí'a Símiyoni úwana moóráwai Sáíríni-maravaken-kwaasigo áwí'a Árusiyasi úwana moóráwai áwí'a Mánéyeni kwemá

Éróti kawáánákóná naaúmpa'a maémaumba úwana moórawai Sóro úwana umái mésa ² moóra-kanaa Ísóigona kwaási Áánútuna imáyáa mósá kwémaresa toombá íma kwénesa námúnaawe su'mai kwésunka'a Áánútun-amanko simátimena séna Páánápáasinte Sóronte kesí mayáír'á usásintinkaraumpo mindárai tiyúwáaro súwasa ³ toombá íma nombá námúnaawe su'mai kwésesa Áánútuna mayái mayáígwáe sésa tine'á tiyáándeí tátoresa ti'marówasarai kurááiyé.

Sáíparasi-marava'a kosimátimakaayan-kwasai.

⁴ Áánútun-amanko Páánápáasinte Sóronte ti'marówasarai Yóni Máákaamba áí'maesarai Ántíoku-naopa'a tuwésarai Sérúsiyaa-naopa'a kumésarai uwí-nónkóná avumpim-báráv'á áwí'a Sáíparasi-marava'a kónáe sésarai nompí-sípí táto'mai usáatesarai kweémesarai ⁵ Sáíparasi-marava'a Sárámisi-naopa'a mindómpí-sípívínkembá kunásávesarai Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpímp'á Áánútun-aai simátíma'maesarai kwéguyana Yóni Mááka túwa'naa úmaena kúwasarai ⁶ kawer-áímbá simátíma'maesaya marap'á kweémesaya Páávoso-naopa'a kuwaná moórawai mindáopa'a Yútaa-kwaasigo ména kwenáwí'a Paayísu Kíríki táávinken-kwi'a Érímasa kwemá pukaa'á agayón-kwaasi póna kampa'á séna Áánútun-aai simátimundawai úne súwana ⁷ moórawai kámááni-kwaanako áwí'a Sésiasa Porasa ména kawer-ímáyáágwárá-kwáásí póna Áánútun-aai isánáe séna Páánápáasinte Sóronte tááyowana Érímasa pukaa'á agayón-kwaasigo kámááni-kawaanakoe aasiyaasí maí'mai'a úwai máyowana kámááni-kawaanako Páánápáasinte Sóronte tááyowasarai tuyaná Érímasaagwara'a téna ⁸ mindárai táái tasimái karéna kámááni-kawaanako Ísun-aaiyavai áraire sivo séna mindárai táái tasimái karówana ⁹ Sóro moóra-awí'a Póro Áánútun-amanko kwempímbá anómba umánkowana Póro pukaa'á agayón-kwaasigomba aráá'a avuwéna ¹⁰ séna Sáátáánigo aráá'a po kawer-ánkóná uwa-kwáásí éma amápa-sawisawaa-imayao empímbá anómba umánkaraimba po Ísóigona kawer-ámbá sáwí'a úmae iyóndayavena ¹¹ ívé'a Ísóigo ená meéyámbá amína aúrumba kavíkwína évaka-tawai sámó káínda íma awánaniyone Póro súwana avekáámbá Érímasaamba aúrampa'a ítáguwana siyáánka'o táto'maesamo naaíyane séna kwaási tivakáá úmae kwénaauwana ¹² kámááni-kawaanako Ísóigon-aai iséna áátavai éna Ísóigomo úmba awánéna séna Ísóigon-aai árair-aimban-iyé séna kwemp'á téna méraiye.

Písítiyaa-marava'a Ántíoku-naopa'a kurááyan-kwasai.

¹³ Póro kwesé kwénaauwaise Páávoso-naopa'a tuwésaya nompí-sípí táto'mai usáatesaya kwémesaya Pámpíriyaa-marava'a Pékaa-naopa'a mindómpí-sípívínkembá kunásávesaya kúmúwana Yóni Mááka tiyuwéna Yérúsaremuva'a kóúwasarai ¹⁴ mindárai marap'á kweémesarai Písítiyaa-

marava'a Ántíoku-naopa'a kwésarai Yútaa-kwaasi monor-áimbá kwéison-kanaara'a Yútaa-mono'-naumpa'a mara'á umáyoyasa ¹⁵ aúvái-kwandaavinkemba Áánútuna ámáamba Mósesi agaimakómba simátimesa Áánútun-aaí simátímakowai agaimakón-aimba simátímúwasa Yútaa-mono-kawaanarawa'a moóráwaimba ai'márówana mindáraitopa'a téna séna kentáásí kwaásiraiyo kwaasái kwáyainakaimo ékai kentáásí imáyáa simái kawe'á umásinkaakaiyo súwana ¹⁶ Póro usásinena séna maisáaro. kesí Ísareri-kwaasiye ó'onkaa-kwaasi Áánútuna imáyáa mósá maráawaiye ísáaro. ¹⁷ naaóv'á Ísareri-kwaasiti Ísóigo kentáá síkwá'náyavena séna kesí kwaásiman-owe súwasa ó'on-kwaasiti marav'á Ísípi-marava'a mésa sáwíva-kwaasi agáyówana Áánútu kwená anón-asirayamba kwáyontavai Ísípiwakemba tí'maena ¹⁸ kavóná-marava'a mátinkowasa sáwívar-ima 40 ira'a kwénaaesa aasiyaasí Áánútuntavesa sáwí-imayaa kwéumbanivo Áánútu miwír'á kárákwirena íma tiyuwówasa ¹⁹ Kénááni-marava'a avakaeté-maravaken-kwaasi moórá-mora-umai máyówana Áánútu tínkambaena kwéiyuwasa évaka'a putásowana miwítí maramá maimaéna kwená kwaási Ísareri-kwaasi mátimuwasa ²⁰ mimbáráv'á mésa sáwívar-ima 450 ima maisukáawe.

450 ima maisúwówana Áánútu moórá-mora-kwaasi kawáá-máyáír'á usásintinkava'a kúwana Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Sámúwéri kwemá usávaaruwasa mirán-káwáá-kwáásí ánásasowasa ²¹ Ísareri-kwaasi Áánútu íma kentáár'á kárákwiyinkwae sésa kentáávínkémbá moóráwaimo éna kentáár'á kárákwiyiniye suwaná Áánútu séna Pénisamini-andarakewai Kísaa ááninko áwí'a Sóro kwemá kárákwiyimayai mayániye súwana mimbáyái mairéna 40 ima maisuwówana ²² Áánútu mimbáyái Sórompakemba Yési ááninko áwí'a Tévítimba amúwana mayówana séna Tévíti kemó súndanteni'a kwéimba pó'a aamoí kwéumankaumne Áánútu siráíye. ²³ naaóv'á Áánútu séna Tévítin-andarakembo aánomo usásinankaandawai kwemó éna Ísareri-kwaasi sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámp'á métinkaniye siráimba Ísuntavena árair-aimba siráíye. ²⁴ Ísu íma amápa-kwaasi túranka'a paárurowana Yóni nombó pétinkowai amápar-Ísareri-kwaasiyavena simátimena séna kentí sawi-ímáyáá tínaaembo umáme'o Áánútumpa'o tíya'o é'a nombá pétinkanaumne súwasa mirá uwaná nombá pétinkena ²⁵ kwená mayái sáwíyanka'a ánásaniye kwéuwana simátimena séna kentí imáyáaomo kentáváímó nááwá'íyo sénááomba kwéamu'maraawai kemá íma kwemá úmpo kesínaaemba tíníwai kwemá anóndakoma kembá usáyaaitaraimba pó'a kwemó aaimó síndavimba kemá aaimó sendamá uwóv'í'a ónaumne Yóni siráíye Póro siráíye.

²⁶ Póro simásuwena séna kesí kwaási Ááváramun-andaraken-kwaasiye ó'onkaa-kwaasi Áánútuna imáyáa mósá maráawaiye ísáaro. sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámp'á métinkaimba kentááyávéna

Áánútu siráiyē. ²⁷Yérúsaremuwaken-kwaasiye miwítí kawáánárawate sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniyemo siráin-aimba Ísuntavai sirómba íma imáyáa uráawe. aasiyaasi-táwai monor-áimbá kwéison-kanaama Áánútun-ai simátímakowai agaimakón-aimba aúvái-kwandaavinkemba táámpamai kwésuwasa isésa Ísuntavai sirómba íma imáyáa uráavo tuvúwana pukáivo mináúvái-kwándááivínkén-áimbá paáruyaiye. ²⁸tuvuwí-ámbá avakáá umbá íma sáwí'a uráimbanivo Páírátintavesa úwoi sésa tuvuwíníyone siráawe. ²⁹Áánútun-ai aúvái-kwandaavimba Ísun-ai agaimakómba amápa'a mirá uwasá taairakémbá maimái murí-áivímbá máutamankowana ³⁰Áánútu pukáimpinkemba usásinankowana ³¹ayáátááka'a moórá-mora-tawai kwená kwaási túranka'a paáruyaiye. ímo tuvúkónka'a Káririvakemba Yérúsaremuva'a kwesé kuráawai pukómpinkemba usásinenamo moórá-mora-tawaimo paárumai máyomba minkwáási awánésa sésa awáraundayavai ísaraundayavai Ísareri-kwaasi kosimátíma'maeta kónáe sésa kuráamba mimbáyái paaí kwémayaawe. ³²⁻³³Páánápáasiye kesé mináséí-kwásái simátíméyanekai túye. Áánútu kentáá síkwá'náyavena mirá ónaumne sirómba kesáá máyaundakanaavinta mirá éna Ísumba pukáimpinkemba usásinankaraiye. mináimbá monor-ímá agaimakón-auvaivimba kaepímbá agaimaréna séna
 emá kesáánimba óna'a
 kesí mayáír'á ánkaraumne
 agaimaréna siráiyē. ³⁴Áánútu pukáimpinkemba usásinankaraimba póna íma ókwara'a puwínana áúma kaviráníntavena Áánútu séna
 Tévítintave'a sé'a árai'a kawe'á umánkanaumne siráundantemba
 embá kawe'á umánkanaumne
 Áánútu siráiyē. ³⁵moóráva'a monor-ímá agaimakón-auvaivimba agaimaréna séna
 Áánútu kwená kawe-kwáyó'ná'á íma
 auwáínana áúma kaviráníye
 agaimaréna siráiyē. ³⁶mináimbá íma Tévíntintavena siráivo Tévíti Áánútuna mayái kwémaena puwúwasa maimaésa aíkwá'námo utámakompimba máutamarrowana áúma kaviraráivo ³⁷Áánútu Ísumba pukáimpinkemba usásinankarowaimba kwenáúma íma kaviraráiyē Póro siráiyē.
³⁸Póro simásuwena séna kesí kwaásiyono. ísámai kawe'á oró. Ísuma pukáimpinkemba usásinankaraiwaintavena kwaásiti sáwí-imayaa sáwí-mayai maitiyuwáníye Áánútu siráiyē. mináimbá simátimunda ísámai kawe'á oró. ³⁹Áánútu Mósesimbo simámakain-amaambo kwáráawaimo ombá minámáánkó kentí sáwí-imayaa íma maitiyuwáínana arupí umái máyáawain-owe Áánútu íma sínívo Ísumo éna kwenááiyavesa áraire sésa kwenká'á aráápamai máyáawaiti sáwí-imayaa maitiyuwáínana

miwíyávéna arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníye. ⁴⁰ miráumai Áánútun-ai simátímakowai tááigo kempá'á tivó sé'a kárákwimai kawe'á oró. ⁴¹ naaóv'á Áánútun-ai simátímakowai agaimarésa sésa árair-aintavai simái sáwí'a on-kwáásí ísáaro. keinárawa'o máyáan-kanaara'a mayái máyáanda mimbáyáímó awáné'lo é'lo ímo kesópa'o té'lo é'a úwoi puwónááowe. mimbáyáiyávésamo simátimiya'a mináíntávésa íma áraire sénááowe sésa agaimarésa siráawe. mináímbá kempá'á tivó sé'a kárákwimai kawe'á oró Póro siráíye.

⁴² mináímbá simásuwena Pórowe Páánápáasiye máápa'a kumónáe kwéuyasa kwaási sésa ókwara'a monor-áímbó ísáan-kanaa tínakai mináímbá másíyata isánaumne ⁴³ simásuwesa máápa'a kumésa sáwíva-kwaasi Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasi Yútaa-monor-ampa'a kwéguwaiye Póronte Páánápáasinte kwa'maésa kuwasarái sésarai Áánútu úwoi kawe'á umátinkanivo úwoi asiramái kwená aampa'á koró siráíye.

⁴⁴ suyaná Yútaa-kwaasi monor-áímbó kwéison-kanaa túwasa mindáópaken-kwaasi amápa'a Ísóigon-ai isánáe sésa Yútaa-mono'-naumpa'a umáyówasa ⁴⁵ Yútaa-kwaasi tuwánésa tirumbá sáwí'a úwasa mináímbá kwáráavo sésa Póronte Páánápáasinte aká'áamba simátinkesa kampar-áímbá kwéseye sésa simái kárówasarai ⁴⁶ miwí táároi íma inkaisésarai asiramái sésarai aiva'á árai'a Áánútun-ai simátimuyamba mináímbá tínaaemba umáme'a íma sínkáíye sembá pó'a aúnái'o umáímo maí'mai'o ónaunda uwóví'a ónaumne-imayaa ombá pókai tayauwerékai ó'onkaa-kwaasiva'a Áánútun-ai kosimátimeyauye. ⁴⁷ ááéma Ísóigo simásimenaya séna

emá ó'onkaa-kwaasi sáma kamátinke kesáái kwésimatiminasa kesí aambá awánáíya'a amápa'-maravaken-kwaasi sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkanaumne Áánútu mináímbá simásímakaimba pókai ó'onkaa-kwaasi kwenáái kosimátimeyauye Póro siráíye.

⁴⁸ Póro súwasa ó'onkaa-kwaasi isésa Ísóigon-aaiyavesa aamoí ésa tirumbá kawe'á umái máyówana Áánútu séna kesí kwaási é'a aúnái'a umái maí'mai'a ónááowe súwasa miwí Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tésa méraawe.

⁴⁹ Ísóigompa'a aráápamai mésa mimbáráv'á Ísóigon-ai kosimátin-tasimatin-uwasa sáwíva-kwaasi isésa ⁵⁰ Yútaa-kwaasi Póronte Páánápáasinte tirumbá sáwí'a umátinkesa mindáópaken-anon-kwaasiye aarai túwí'a kwáyon-inimba Yútaa-monor-aimba asiramái máyón-ininte mindárai táái simátimesa miwítí imáyáa tavisuwasá isésa Póronte Páánápáasinte sáwí'a umátinkesa aaisambá tiyésa miwítí maravákémbá ti'mátuwowasarai ⁵¹ Áánútu minkwáásí íma aamoí umátinkaniye-umasitai'a ésarai tísamaivakem-barama uwáésarai Ántíoku-naopa'a

tuwésarai Áíkóniyamu-naopa'a kuyasá ⁵²Ántíoku-naopa'a Ísuna aampa'á kun-kwáásí máyówana Áánútun-amanko miwívimbá anómbe umátinkowasa tirumbá kawe'á umái méraawe.

Póroe Páánápáasiye Áíkóniyamu-naopa'a kurááyan-kwasai.

14 ¹Póroe Páánápáasiye Áíkóniyamu-naopa'a kwésarai ááemo urááyantemba Yútaa-mono'-naumpa'a umésarai áséi-kwasai asiramái simátímúyasa isésa sáwíva-kwaasi Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye Ísun-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tésa máyómbanivo ²évaka-Yútaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa tínaaemba umámesa íma áraire sirówai Póronte Páánápáasinte sáwí-aimba simátínkówasa ó'onkaa-kwaasi isésa mindáraiye Ísun-aai isówaiye tirumbá sáwí'a umátínkómbanivo ³mindárai ayáátááka'a mindáópa'a mésarai miwí táároi íma inkaisésarai Ísóigon-aai asiramái simátímúyana Ísóigo kwaási úwoi kawe'á kwéumatinkaimba awánaigwae séna mindárai kwená asirayámbá timúwasarai ímo awánarom-bayai kawe'-máyai máyóyasa ⁴mindáópakewai kaepí taaínkaar-urésa évakarawai sésa Yútaa-kwaasi táaiyavesa áraire suwasá évakarawai sésa aantá-kwaasi táaiyavesa áraire siráawe.

⁵suwasá ó'onkaa-kwaasiye Yútaa-kwaasiye miwítí anón-kwaasiye torupamáí mésa tímááyu-aimba sésa óntandei Póronte Páánápáasinte tínkamonaé suwasaráí ⁶mináímbá isésarai kawe'ó íyapa'a méyae sésarai Áríkoniyaa-marava'a kwésarai Árísitaa-naopare Tépi-naopare ó'on-o'on-daopare ⁷áséi-kwasai simátíma'maesarai kurááiyé.

Árísitaava'a Tépiwa'a kurááyan-kwasai.

⁸moóráwai Árísitaa-naopa'a anówa arupinkémbá aísamai sáwí'a umáguromba maránkarowana íma aaíntómbe ááemo maúnka'a ména ⁹Póro kwésimatimun-aimba iséna árair-aimba kwésimba póna kawe'á umásinkaniye-imayaa úwana Póro minímáyáámó úmba awánéna aráá'a avuwéna ¹⁰anónka'a séna enaísamaine usásinaao súwana usásinkwena aamoí éna kweyááríka'a marapá'á kúmba ¹¹sáwíva-kwaasi Póromo úmba awánésa miwí táaiivinkemba Áríkoniyaa-aimpinkemba sésa kentáásí ísóigorai kwaásiraan-umai marapá'á kentáávimbá kumbáyaiye sésa ¹²miwítí ísóigo áwí'a mindárai tamátimesa sésa Páánápáasintavesa Súsiye sésa Pórontavesa aaiyé simátímíwaiye sésa Émisiye sirá. ¹³marukón-awampa'a minkámpár-ísóigó áwí'a Súsi kwená mono'-námbá kwáyowana minkámpár-ísóigóntávái ísámai póí'o umándon-kwaasigo purumakambá kwémaena moigwáán-aramba kwétararena umái maimaéna mindáókona kuri-óntará'á mói marówasa sáwíva-kwaasi miwítí ísóigontavaimo póí'o umándaante miráumai Ísuna aantá-kwaasiraira'a póí'a umándanae ¹⁴sun-áímbá isésarai sáwí'an-iyé sésarai

kentí unáánkwátóí tarátuwesarai isaaisésarai sáwíva-kwaasivimba komaésarai anónka'a sésarai ¹⁵kenkáí nóra ónáera kwéoo. keiráí kemó onten-kwáásí úye. áséi-kwasai tasimátimuyamba pó'a mirán-kámpáí'í'ó tuwé'a áráir-Isoigompa'a teró. áráir-Isoigo kwíyómba éna maramá éna uwí-nómbá éna mimpímbá kwáyáin-tantaa'a úmarena asirayáankwáráwái máyáíye. ¹⁶ááéma Áánútu úwoi tíyukowa'a kentí imáyáavinkemba amápa'-mapaken-kwaasi kwénaaesa ¹⁷miráumai kwéombanivo Áánútu máyáíye sígwáe séna aai sisaná aa'á téna toónkó kawé'á isa'á kwéne'a tirumpimbá aamoí kwéowe. miráumai awáné'a mirámá iní-Ísóigó máyáíye sígwáe séna Áánútu kawerí'a kwéíye ¹⁸mindárai mináímbá suyasá amápa-kwaasi asirésa mindárraira'a póí'a umándanaumne kwésuwasarai íma mirá oró simái tuvímbeasarai íyúyasa ivátukaawe.

¹⁹ivátuwowasa évaka'-Yútaa-kwaasi Písítíyaa-marava'a Ántíoku-naopakemba évaka'a Áílkóniyamu-naopakemba tésa amápa-kwaasiti imáyáa tavisuwasá isésa Póromba óntandei tuvuwésa á'a púwiye-imayaa ésa tavisímaesa mindáókona awámpá'á mátuwówasa ²⁰Ísuna aampa'á kuwái taúkúmakea taawánowana usásinena mindáópa'a kwéna kogaúmba usá aaváyaavimba usásinesarai Pórowe Páápápáasiye mindáópa'a tuwésarai Tépi-naopa'a kurááíye.

Síríyaa-marava'a Ántíoku-naopa'a ókwara'a kurááyan-kwasai.

²¹Pórowe Páánápáasiye Tépi-naopa'a áséi-kwasai kosimátímúyasa isésa áraire sésa Ísuna aampa'á kwéguwasarai mindárai Árísitaa-naopa'a ókwara'a komésarai minkákémbá Áílkóniyamu-naopa'a komésarai minkákémbá Písítíyaa-marava'a Ántíoku-naopa'a ókwara'a komésarai ²²miráumai kwénaaesarai Ísóigon-aaiyavesa áraire sirówai miwítí imáyáa asiramátinkesarai sésarai Ísuna aampa'á asiramái koró sésarai Áánútu kwená kwaási kwégawaaipa'a kónáe sé'o é'a minámpá'á umbaiyé tain-ámpá'á kónááowe sésarai ²³miráumai mindáópata kwénaaesarai maará ésarai Ísóigona kwaásivinkemba miwítí anón-kwaasi usásintinkava'a kuyasá Áánútuna imáyáa ésa toómbá íma nésa námúnaawe su'mai kwésesa mindárai Ísóigompa'a aráápamai máyówaiyavai Ísóigo kárákwitinkamae iyíniye simátímakaaiye.

²⁴simátimesarai Písítíyaa-marava'a kóyaaitesarai Pámpíríyaa-marava'a kwésarai ²⁵Pékaa-naopa'a komésarai áséi-kwasai kosimátimesarai minkákémbá Átériyaa-naopa'a kumésarai ²⁶nompí-sípí táto'mai usáatesarai teémesarai Síriyaa-marava'a Ántíoku-naopa'a ókwara'a tirááíye. ááéma mindáópa'a Ísóigona kwaási mindáraiayavesa Áánútu túwa'naa úmaena iyínívo kwená mayái komáyáakaiyo sirówasarai mimbáyái komaisuwésarai tirááíye.

²⁷Ántíokuva'a tuyasá Ísóigona kwaási tayorupamáí máyówasarai Áánútumo simátimuni'o urááyan-aimba sésarai Ísuna aampa'á

ó'onkaa-kwaasi agaráátinkauyasa mináíntávái áraire sésa minámpá'á kwégo-we-aimba tasimátimesarai ²⁸mindáópa'a Ísun-aaí ísówai ayáátáaka'a méraaiye.

Yérúsaremuva'a torupamáí mésa siráan-kwasai.

15 ¹Ántioku-naopa'a máyóyasa évakarawai Yútiyaa-maravakemba Ántioku-naopa'a komésa Ísun-aaí ísówaiyavesa sésa Áánútumo Mósesimbo simámakon-amaambo ímo isé'o túra'o kárámaimo araa'énamo íyanamo éna Ísóigo sáwí'o umáimo máyáampinkemba kawer-ámpá'á íma métinkaniye suwasaráí ²Pórowe Páánápásiye mináíntávái áwáá'a tiyésarai kwesimá kwesiman-esa Ántiokuvakewai Ísun-aaí ísówai sésa Yérúsaremuva'a aantá-kwaasiye Ísóigona kwaásiti anón-kwaasiye mináíntávái kotísaa oró sésa Póronte Páánápásinte évaka-kwaasiye ti'márówasa kuráawe.

³Ísóigona kwaási ti'márówasa kweémesa Vínísiyaa-marava'a Sámériyaa-marava'a naaó'-nao'a komáyówasa Ísun-aaí ísówai torupamáí máyówai simátimesa sésa ó'onkaa-kwaasi Ísun-aaí isésa áraire sésa kwempá'á tésa máyáawe suwasá isésa tirumbá kawé'á úwasa ⁴naaó'-nao'a simátímatuwesa kweémesa Yérúsaremu-naopa'a komáyówasa aantá-kwaasiye Ísóigona kwaásiye miwítí anón-kwaasiye tiyáamba kwétimesa aamoí uwasá Áánútumo mayáímó tímakaim-bayaimo mairáan-aimba másimatimuwasa ⁵isésa évakarawai Ísun-aaiyavai áraire sumbánivo áamáan-kawaa-kwaasiti aampa'á kwéguwai usásinesa sésa ó'onkaa-kwaasi Ísun-aaiyavai áraire kwésewai Mósesi simátímakon-amaamba isésa túra'a kárámai araa'éna orómá kosimátíméro suwasá ⁶aantá-kwaasiye anón-kwaasiye sésa mináímbá torupamáí méta imáyáa umáíya senó siráawe.

⁷suwasá torupamáí mésa ayáátáaka'a mináímbá suwaná Pítaa usásinena séna kesí kwaásiyono. ó'onkaa-kwaasi áséi-kwasai isésa Ísun-aaiyavai áraire sígwáe séna ááéma Áánútu keinárawapinkemba usásisinkena si'marówa'a kosimátimewanasa isésa áraire siráawe. kemá mináímbá á'a ísaraawe. ⁸Áánútu amápa-kwaasiti imáyáa tuwánéna ó'onkaa-kwaasiyavena séna kesí kwaásiman-owe séna kwenamambó símakonten-umai miwímó tímakomba awánaraumne. ⁹Áánútu Yútaa-kwaasiya ór-amba íma agaráásinkenaya ó'onkaa-kwaasi íma ór-amba agaráátinkena kwéivo Áánútu amápa-kwaasiya mimbórá-ámbá kwéagaraasinkaiye. miwí Ísun-aaiyavai áraire sunkákémbá miwítí sáwí-imayaa maitiyuwéna kawer-ímáyáá umátínkaraiye. ¹⁰Mósesin-aaigo kentáá síkwá'náya umbaí tiyówasa íma kanaán-umai kwakáawe. kentáágwárá'á miráumai umbaí taisatá íya kanaán-umai kwakáumne. mindáyavai ó'onkaa-kwaasi Ísuna aampa'á kowáiyáváímó Mósesin-aaí kwáráaro síyasamo ésa umbai-ámbá kwaránááowe. mirámó

íyanamo éna Áánútu áwáá'a sína'a pó'a íma mirá ónááowe. ¹¹ Ísóigo Ísu úwoi súwa'naa enaya sáwí'o umáímo máyaundavinkenta kawer-ámpá'á mégwésinkaintaawe. mináíntáváíyá áraireya sénáísae mirámó kwéintenta ó'onkaa-kwaasigwara'a mirá kwéiye Pítaa siráíye.

¹² Pítaa súwasa isésa amáparawai árai'a siyé sésa íma aai suwasarái Pórowe Páánápáasiye Áánútu tímakaim-bayai ó'onkaa-kwaasivimba mimbáyái mairááyan-aimba simátimesarai Áánútuna mayái ímo awánaraam-bayai kawé!-máyái mairááyan-aimba ¹³ simátímatuwoyana Yémési séna kesí kwaásiyono. kesáái isáaro. ¹⁴ ááéma Áánútu ó'onkaa-kwaasiyavena imáyáa éna minkwáásíwínkémbá évakarawai usásintinkena séna kesí kwaásiman-owe siráin-aimba Pítaa ívé'a simásímakaiye. ¹⁵ Áánútun-aai simátímakowai mináímbá aúvái-kwandaavimba agaimarésa sésa

¹⁶ Ísóigo séna naaémba kumé'a Tévitina naambá tawísíyukaan-damba kunumásuwanaumne. sáwí-yantaakwara'a kawé'á kunumásuwanaunda pósa ¹⁷ ó'onkaa-kwaasi kesópa'a ténááowe. kesí kwaásiman-owe sendawái kesópa'a ténááowe séna ¹⁸ Ísóigo mináímbá naaóv'á sirómbe póna ívékwara'a mirá kwésiye Yémési siráíye.

¹⁹ Yémési simásuwena séna Ísóigo siráin-aintave'a imáyáa é'a sé'a ó'onkaa-kwaasi Áánútumpa'a kwéten-kwaasi umbai-máyái íma tíménaumpo ²⁰ aúvái ma agaimái tíméta séta kampar-ísóíogóntávái imáyáa ésa póí'o umándaamba mimpóí íma naaró. aarai-úmóyámbá kwaai-úmóyámbá íma oró. póíma tuvú'newana kwená naaemá ímo kumíndamo úwoimo kwáyáina'a mimpóí íma naaró. naaegwárá'á íma naaró. mináímbá aúvái-kwandaavimba agaimaráúmpo awánaaro. ²¹ ááémo maémáén-kwaasiye ívé'o máyáan-kwaasiye ayáátááka'a aasiyaasí monor-áímbá kwéisaan-kanaara'a mináímbá Mósesin-aai simátíma'maesa kuráawe. mindáyaveta aúvái-kwandaavimba agaimaráúmpo awánaaro Yémési siráíye.

aúvái agaimái ó'onkaa-kwaasi tímakaan-kwasai.

²² súwasa aantá-kwaasiye Ísóigona kwaasiye miwítí anón-kwaasiye sésa kanaám-pota kentáávímbá évakarawaiye ti'maráanasaya Pórowe Páánápáasiye Ántiokuva'a kwíyapa'a miwísé kónááowe sésa miwítí avumpinkémbá kae-kwáásí túwí'a mósá makáan-kwaasirai túwí'a tombá moórawai áwí'a Sáírásí úwana moórawai kaer-áwí'á Yútásiye Paasapasíyé umái ²³ aúvái tímésa ti'marówasa kurá. mináúváiímbá agaimarésa maará sésa kesáá kentí kwaásiya úne. aantá-kwaasiye anón-kwaasiye moór-aimba sénaumpo kentáásí kwaási isáaro. ó'onkaa-kwaasi Ántioku-naopa'a Síriyaa-marava'a Sírisiyaa-marava'a máyáan-kwaasi isáaro. ²⁴ kentáávínkémbá évakarawai kentópa'a kwésa ímo simátímakaunda-aimba miwítí

imáyáavinkemba kosimátímúwa'a isé'a tirumbá sáwí'a úwa'a umbai taráanta iséta ²⁵⁻²⁶torupamá méta imáyáa éta mimbórá-áimbá simái kae-kwáásí usásintinketa ti'maráúnasaya Páánápáasiye Póroe migóiyie. mindárai kesí kwaásiya siruntá tímakaundanaraiye sínkamiyakai puwúyavo-imayaa íma ésarai Ísóigo Ísu Kárásitina mayái kwémayauye-imayaa ésarai asiramái kwémayaaiye. ²⁷Yútásinte Sáírásinte ti'maráúnasarai migóiyamba pósarai aúvávinken-ainkwara simátimeyaaai-ainkwara'a mimbórá-áimbá pósarai kosimátimeyaaoye. ²⁸Áánútun-amankowe kesááwé mimbórá-áimbá simáíya íma umbai-áimbá simátimumpo maanáúvávínkén-áimbá simátimundaya ísáaro. ²⁹kampar-ísóigóntávái imáyáa ésa pói'o umándaamba mimpói íma naaró. naemá íma naaró. póimo tuvú'newana kwená naemó ímo kumíndamo úwoimo kwáyáina'a mimpói íma naaró. aarai-úmóyámbá kwaai-úmóyámbá íma oró. kesáámó súnda-aimbo é'o é'a kawé'a ónááowe. mináimbá ánásiye. aúváiima agaimái tímésa siráawe.

³⁰suwasá mináúváiímá tímésa ti'márówasa maimaésa kweémesa Ántioku-naopa'a kuwasá Ísóigona kwaási torupamá máyówasa mátímúwasa ³¹mináúvái-kwándááfvínkémhá táápamai simátímúwasa kawer-áimbá isésa tirumbá kawé'a úwasarai ³²Yútásiye Sáírásiye Áánútun-ai simátímakoyan-kwaasi ayáátááka'a simátimesarai miwítí imáyáa arupí umátímúyasa isésa asiramái máyówasarai ³³miwísé évaka'-no'waamba máyóyasa Ísun-ai ísówai sésa á'a kanaán-ivo ti'mákaan-kwaasitopa'a kawer-áimbá kosimátímékaiyo suwaná ³⁴Sáírási ó'on-imayaa éna mindáópa'a máyowasarai ³⁵Pórowe Páánápáasiye ayáátááka'a Ántiokuva'a mésarai mindáraiye évakarawaiye mésa Ísóigon-ai simátíma'maesa kuráawe.

Pórowe Páánápáasiye tarákaa'a urááyan-kwasai.

³⁶naaémba Póro Páánápáasintavena séna naaó'-nao'a Ísóigon-aaimo simátímakauyamba Ísun-aaimo ísaraawai kawerá umáíya máyáawa tuwánámaekai kóyauye Póro súwana ³⁷Páánápási séna Yóni Máákaamba áí'mekai kóyáe súwana ³⁸Póro séna kweséya téwáyana Pámpíriyaa-marava'a kenkái másiyuwena kwená naaópa'a tayauweréna kuráimba pókai íma áí'mekai kóyauye Póro súwasarai ³⁹mináíntávái kayorésarai aaisambá simásuwesarai mindárai tarákaar-uyaná Páánápási Yóni Máákaamba áí'maena nompí-sípí tátó'mai usáatesarai kweémesarai Sáíparasi-marava'a kuyaná ⁴⁰Póro séna ke Sáírásimba airánaumne súwasa Ísun-ai ísówai námúnaa simásuwesa sésa Ísóigo úwoi kawé'a umátinkanivo kokaiyó suwaná Sáírásimba áí'maena kúmba ⁴¹Síríyaa-marava'a Sírisíyaa-marava'a naaó'-nao'a kwénaesarai Ísóigona kwaási túwa'naa úmaesarai kuyasá kawé'a umái méraawe.

Tímóti mindáraiye kuráin-kwasai.

16 ¹Pórowe Sáírásiye mirá uyambá Tépi-naopa'a Árísitaa-naopa'a kuyaná moóráwai áwí'a Tímóti mindáópa'a ména Ísuna aampa'á

kwéguwai úwana anówama Ísuna aampa'á kwégun-inimba Yútaa-inimba úwana avowámá Kíríki-kwaasi úwana umái máyówasa ²Árísitaa-naopakewai Áíkóniyaa-naopakewai Ísun-aai ísówai Tímóti áwí'a mósá makáawe. ³avowámá Kíríki-kwaasi póna áúra'a íma káramai araa'ena urómbe póna Yútaa-kwaasi mináyámpá'ó máyáan-kwaasi mirán-áimbá ísówana Póro séna Ísóigona mayáír'á Tímótimba airánáe séna Yútaa-kwaasi aamoí ígwáe séna Tímótimba áuma káramarena ⁴ái'maena naaúwasa naaó'-nao'a kwénaesa aantá-kwaasiye Ísóigona kwaásiti anón-kwaasiye Yérúsaremuva'a siráan-aimba Ísóigona kwaásiyavai simátíma'maesa kweésa sésa mináimbá ísáaro suwasá ⁵Ísóigona kwaási Ísumpa'a asiramái mésa ó'on-kwaasi simátíma'maesa kuwasá ísésa aasiyaasi-táwai évakarawai Ísun-aaiyavesa áraire sinté kwégwesa sáwíva-kwaasi-i'a uráawe.

Póro kaainkáambá awánarain-kwasai.

⁶Pórowe Sáfrásiye Tímótiye Vírísiyaa-marava'a Káresiyaa-marava'a kwénaesa Ésiyaa-marava'a áséi-kwasai kosimátimenae sumbá Áánútun-amanko íma kónááowe súwasa ⁷ísésa kweémesa Mísiyaa-maragona oóvimbá kwésa Pítíniyaa-marava'a kónáe sésa uwaná Ísun-amanko íma kónááowe súwasa ⁸ísésa Mísiyaa-marava'a kómaatesa kweémesa Táróasi-naopa'a kumbésa ⁹no'wáamba Póro kaainkáambá awánówana Másétóniyaa-maravaken-kwaasigo koku'á taména séna Másétóniyaava'a tasúwa'naa uwo asiramái súwana ¹⁰Póro kaainkáambá awánéna simásimuwata usásineta séta Másétóniyaa-kwaasiya áséi-kwasaiya kosimátimunanya Áánútuya kwésaayaisata Másétóniyaava'a kónáeya siráundayaawe.

Árítíyaama Ísumpa'a tiráin-kwasai.

¹¹séta Táróasi-naopa'a nompí-sípí táto'mai usáateta kówánanaya mindómpí-sípígó apu úmaena kúwata Sámóteresi-marava'a kogwaéwánda usá aaváyaavimba kweémeta Níápórisi-naopa'a marapá'á kunásáveta ¹²minkákémbá Vírípai-naopa'a marapá'á kuráundayaawe. mindá Másétóniyaa-marava'a anón-daopa'a Áróamáni-kamaani-kwaasi kárákwiraan-daopa'a évaka'-no'waamba kógwaeta ¹³Yútaa-kwaasi monor-áimbá kwéison-kanaa túwata imáyáa éta Yútaa-kwaasi nonawámpá'á torupamáí mésa námúnaa kwésewe séta naaópa'a tuwéta nonawámpá'á kumówánda aaraiyómbá torupamáí máyówata kumbéta simátimewanasaya ¹⁴ísésa uwaná moórá-ininko Táyátaira-naopaken-ininko áwí'a Árítíyaama kwená mayái óoraan-tantaa'a ampantará'á tásuwena kwétimena óntamba kwémaena kwemá Áánútuna imáyáa éna kwenáwí'a mósá makón-inimba Ísóigo imáyáa amúwana Póron-aai kawé'á umái ísówana ¹⁵miníníngówára kwená akúnkwára'á

nombá pétinkowana minínínkó séna kentávái sé'a Ísóigon-aaiyavena áraire séna Ísumpa'a asiramái máyáin-ininkoman-iye sé'a kesí naaúmpa'a taménaaowe asiramái súwata kwená naaúmpata koméraumne.

Pórowe Sáírásiye ándáva'a máyóyan-kwasai.

¹⁶ moórá-arasi mayái kwémayon-arasigomba évakarawai óntamba tuwésa meéyán-uráan-arasigomba taraváá-kwámbá kwenarumpimbá máyowana évaka-kwaasitopa'o naaémbo kwínín-aimba simátimuwasa óntambo ámúmba kwembó meéyámbakaan-kwaasi timúwasa maémáémbani. moórá-tawai námúnaa kwésupa'a kumówánanaya minárásígó suwánéna ¹⁷Póronte kenté sínaeamba kwa'maéna kwégwena anónka'a séna Áánútu kwíyómpa'a máyáiwaina mayái kwémayaan-kwaasiman-owe. Áánútu sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á mégwétinkain-aimba kwésimatimewaiman-owe minárásígó séna ¹⁸sáwívaka'a kwa'maéna kwégwena mirá súwana Póro arumbá umbaí tówana mégwantena kwenarumpimbó máyon-taravaa-kwankontavena séna Ísu Káráísitina asirayámbá kwáyáintavai égési umái sé'a minárásí auwé kóaaó súwana avekáámbá auwéna kóúwasa ¹⁹minárásígómbó meéyán-uráawai awánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa íma kawer-óntámbá mayánaumne sésa Póronte Sáírásinte tiyáánka'a táto'mai tavisímaesa naambárupa'a kawáá-kwáásítópa'a mátinkesa ²⁰Árómáani-kamaani-kwaasitop'a mátinkesa sésa maandárai Yútaa-kwaasirai kentáásí naaópa'a sáwí-mayai kwémayaaíye. ²¹kentáásí áamáamba kwégaesarai ó'on-ampar-amaamba kwéseye. maandáraimo séyan-amaamba íya kwaránaumpo Árómáani-kwaasiti áamáamba kwaránaumne suwasá ²²sáwíva-kwaasi taúkúmaresa anónka'a símae iyésa sésa áraire suwasá kawáá-kwáásí mindáraití unáánkwátóí tarátíyuwesa sésa kunánaandei tínkamoro suwasá ²³ávááraumai tínkambaresa tavisímaesa ándáva'a avúsúyuwesa ándáva'o kárákwiron-kwaasiyavai sésa ontará'á kárákwimai mindárai kawé'á uwo suwaná ²⁴avumpin-dáúmpá'á móavusuyuwena tísamairai taaí umairéna aráápamarena ándánei kárárumarowasarai méraaiye.

²⁵mésarai no'wáán-avuntamba Pórowe Sáírásiye námúnaa kwésesarai Áánútuna imá kwésuyasa ándáva'o máyón-kwaasi ísówana ²⁶avekáámbá anóm-barima tówana naamayáámbá karekó'a umágúwana amápar-ontama tigúwana ándáva'o máyón-kwaasi tíyayaampimpaken-andama kweyááríka'a ayúkúwasa ²⁷ándá-naumpa'o kárákwírowai aúmá kwáyomba póna usásinena awánómba ontan-tigurówana usáawanena séna ándá-kwaasi kóuraawe-imayaa éna anón-kwaasigon-aaroi inkaiséna kwená taánasatama mósá taúkéna kwenáúvimba agaiváíndayavena úwana ²⁸Póro awánéna anónka'a séna íma mirán-uwo. kesáámá amápata úwoiya máyaumne súwana ²⁹ándá-naumpa'o kárákwírowai kwená

kwaásiyavai séna oómbá kúra-simero súwasa kúrar-amuwana avekáán-umai ándá-naumpa'a iyúmba ayántámbá kwétowana anóndaraima óye séna Póronte Sáírásinte tísamaivimba kumbaéna ³⁰usásinena tí'maena máápa'a kumbéna séna nóra onaná sáwí'o umáimo máyaundavinkemba Áánútu kawer-ámpá'á mésinkaniyo súwasarai ³¹mindárai sésarai Ísóigo Ísu Áánútumpakemba kunkáiwain-aaiyavai áraire sinaná ewé ená akúné sáwí'o umáimo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniye simámesarai ³²minkwáásiyómbá Ísóigon-aaí simátímúyasa isésa ³³mindó'wáán-avuntamba ándá-naumpa'o kárákwirowai tí'maena tirósáánumpar-avima kwésese umátiyuwena mitáwai kwesé kwená kwaásiye mono'-nómbá pékaawe.

³⁴nombá pé'maena Póronte Sáírásinte tí'maena kwená naaúmpa'a mátínkarena toómbá tímúwasarai kwénoyasa kwewé kwená akúné Ísun-aaiyavai áraire siráamba pósa tirumbá kawé'á umái méraawe.

³⁵máyówasa usá aaváyaavimba Áróamáani-kawaa-kwaasi i-kwáási tí'márówasa ándá-naumpa'a kwésa sésa mindárai ayútínkénasarai kókaiyo suwaná ³⁶ándá-naumpa'o kárákwirowai Pórontavai séna Áróamáani-kawaa-kwaasi i-kwáási tí'marááwasa tésa sésa Póronte Sáírásinte ayútínkaao sembá pókai ayútínkáanakai tirumbá kawé'á ínakai kokaiyó súwana ³⁷Póro i-kwáásiyávái séna íma kawer-áímbá sésa kempímbá íma kwáyáin-aimba simái kunánaantamba sínkamesa ándáva'a avúsúyukaawe. Áróamáani-kwaasiti aúváíma tokáuyan-kwaasi úyambanivo sínkamomba uwóví'a ésa minámáámbá káráyukaawe. ívé'a aúpá'á ayúsinkai-imayaa owakái íma mirá óyauye-imayaa ékai Áróamáani-kawaa-kwaasi kesópa'a tésa ontá tayisúwéwakai kóyauye Póro súwasa ³⁸i-kwáási isésa koyauwerésa Póron-aaí tasimátimesa Áróamáani-kwaasiti aúváí tokááin-kwaasiye simátímúwasa isésa táátavai ésa ³⁹ándá-naumpa'a komésa sésa keinárai Áróamáani-kwaasiti aúváíma tokááyan-kwaasi óyata íma ísareta úwoiya tínkankaunda mindá uwóvíta éta tínkankaumne sésa tí'maesa máápa'a kumésa aánoumai sésa kentáási naaópa'a tuwékai kokaiyó suwasarái ⁴⁰Pórowe Sáírásiye ándáva'a tuwésarai Árítiyaana naaúmpa'a kuyasá Ísun-aaí ísówai torupamáí máyówasarai miwítí imáyáa kawé'á umátinkesarai tiyuwésarai kurááíye.

Tésárónaikka-naopa'a koméraayan-kwasai.

17 ¹Pórowe Sáírásiye kwésarai Ámpíporisi-naopa'a Ápóróniyaa-naopa'a kóyaatesarai Tésárónaikka-naopa'a kuyaná mindáópa'a Yútaa-kwaasiti mono'-námbá kwáyowana ²Póro úntemba Yútaa-kwaasi monor-áímbá kwésunka'a mono'-náúmpá'á uména Áánútun-aaí aúváí-kwandaavinken-aimba simátimumba monor-áímbó ísaan-kanaara'a kaumborá'á simátimena ³séna aúváí-kwandaavinkemba séna Áánútumo usásinankaiwaimba áí'la índai'a umánkaiyana puwéna usásinaniye siráimba mináínkóná ááimba

avora'á simátimune. mináimbá Ísuntavesa siráawe Póro súwasa ⁴ isésa Yútaa-kwaasi évaka'a mináintávésa áraire sésa Póronte Sáírásinte tínaaemba kwarésa Kíríki-kwaasi Áánútuna imáyáa mósá márówaiye sáwívar-inimba túwí'a kwáyon-ininte miráumai-sawiva-kwaasi kwakáawe.

⁵ kwárówasa Yútaa-kwaasi tuwánésa tirumbá sáwí'a úwasa sésa mináimbá kwáráavo sésa sáwí-kwaasi kavóná-kwaasi tirówasa torupamá mésa áái'a tiyánáe sésa imáyáa tímúwasa Yésónona naambá taúkúmaresa Póronte Sáírásinte tayáto'maeta amápa-kwaasi túranka'a aavintá maitinkánáisiye sésa tivakáá umbá ⁶ íma máyóyasa Yésónowe Ísun-aaí isówai évakare tavisímaesa mindáópaken-kawaa-kwaasitopa'a mátinkesa anónka'a sésa Pórowe Sáírásiye sáwí-aimba kwémaresarai amápa'-marava'a kwétesarai ívé'a maankákwará'á kentáásí naaópa'a tamáyaayana ⁷ Yésóno kwená naaúmpa'a matínkaraiye. Árómáani-aiva-kawaanakona ámáamba karésa sésa kentáará'ó kárákwiraiwai Ísuman-iye kwésewe suwasá ⁸ amápa-kwaasiye kámááni-kawaa-kwaasiye isésa tirumbá sáwí'a úwasa áái'a tiyái-imáyáá uwasá ⁹ kawáá-kwáásí Yésónompi kwimái évaka-kwaasiyavai sésa óntamba simíyata ayútínkáana'a ti'mátuwaaro suwasá óntamba tímúwasa ayútínkówasarai kurááiyé.

Pérea-naopa'a kuráan-kwasai.

¹⁰ ayútínkówasarai kuyasá no'wááni'a únka'a Ísun-aaí isówai Póronte Sáírásinte tínkamovo sésa ti'márówasarai Pérea-naopa'a kweémesarai kuyambá Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á umésarai Ísun-aaí simátímúyasa ¹¹ minkwáásíyómbá íma Tésárónaikka-kwaasiraamba ésa kawer-ímáyáá kwéesa Póron-aaí kawé'á umái isésa aasiyaasi-táwai Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba awánésa sésa Póro áraira kwési. kampará kwésiyo sésa aasiyaasi-táwai Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba táámpamai awánomba ¹² Yútaa-kwaasi sáwívarawai Ísun-aaiyavesa áraire suwasá Kíríki-inimba túwí'o kwáyon-inimba sáwíva'a Ísun-aaiyavesa áraire suwasá Kíríki-kwaasi sáwívarawai Ísun-aaiyavesa áraire suwasá ¹³ Póro Pérea-naopa'a Áánútun-aaí kwésimatimiyemo sun-áimbá Yútaa-kwaasi Tésárónaikaavaken-kwaasi isésa Pérea-naopa'a tésa miwítí imáyáa tayavisimái suwasá isésa Póromba áwáá'a aéesa áái'a tiyamánkai-imayaa uwasá ¹⁴ avekáámbá Ísun-aaí isówai Pórontavai inkámóvo sésa uwí-nómpá'á kumuwo suwaná kumúwasarainivo Sáírásiye Tímótiye mindáópa'a úwoi máyóyasa ¹⁵ Póromba ál'maesa kumeémesa Áténesi-naopa'a móruna auwésa kuntauwerésa miwítí naaópa'a iyésa Sáírásinte Tímótinte usimatimesa sésa avekáán-umai kesópa'a kúmókaiyo Póro siyé usimatímakaawe.

Póro Áténesi-naopa'a mérain-kwasai.

¹⁶ Póro Áténesi-naopa'a kuména Sáírásinte Tímótinte kwétimu'marena awánomba mindáópaken-kwaasi sáwíva'a kampar-ísóí úmakesa miwán-

áwí'a mósá kwémarowana Póro tuwánéna arumbá umbái tówana
 17Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á uména Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasi
 Áánútuna imáyáa mósá márówaiye usimátiména Áánútuna áséi-kwasai
 usimátiména aasiyaasi-táwai mindáókona marupá'á máyón-kwaasi
 Áánútun-ai simátíma'maena iyúwasa 18Épíkúriyaan-ai ísámai kuwáiyé
 Sítóikin-ai ísámai kuwáiyé Póronopa'a tésa kwesimán-kwesiman-esa
 évakarawai sésa aaiyé símaena nááín-kwaasi nóine kwésiyo suwasá
 évakarawai sésa ó'om-bapaken-isoigontavena kwésiye sumbá Póro Ísun-
 aai séna pukáimpinkemba usásinkaiye simátímakaintavesa mináímbá
 suwasá 19Póromba áí'maesa kawáá-kwáásímó torupamáí mésamo
 évakar-aimbo simáímo kawer-un-áyámpá'á áwí'a Áríopagasi-ayampa'a
 Póromba áí'maesa máankesa sésa aúná-aimbo kwésimatiménda-aimba
 simásímínata ísáano. 20kesáá mináíntá ísáúnda mináínkó á'oran-ivo
 ókwara'a mináínkóná ááimba simásímínata ísáano sésa 21Áténisi-
 naopaken-kwaasiye ó'om-bapaken-kwaasi mindáópa'a tamáyón-kwaasiye
 aasiyaasi-táwai torupamáí mésa aúná-aine su'mai kwésewe. mindáyavesa
 mináínkóná ááimba simásímínata ísáano siráawe.

22suwaná Póro usásinena Áríopagasiva'a torupamáí máyón-
 kwaasiyavena séna Áténisi-naopaken-kwaasi ísáaro. monotávé'o
 asiramáímo máyáawai á'a tuwánaraumne. 23kentí naaópa'a kwénaae'a
 tuwánáúna'a évaka-tantaa'a úmake'a miwán-áwí'a mósá kwémaraamba
 tuwánaraumne. óntan-taareira'a aúváíma agaimaréna séna íma
 awánáúnda-isoigontavai maanóntán-tááréímá úmakaumne agaimaréna
 siráimba úwa'a awánaraumne. minísóígómbá íma awánaan-isoigon-ai
 simátimune. 24kwemá kwíyómba maramá mimpímbá kwáyáin-tantaa'a
 úmarena amápa-tantaaka'a kárákwirena íma kwaási úmakaan-daumpa'a
 méraiye. 25kweyááma kwaásimo máyáawaina ááinkoma póna táama
 kwétiména amápa-kwaasira'a kárákwiyena kwempímbá ímo ááimo
 ánkariwaima póna íma kwaási kwembá áwa'náa owáímán-iyé.
 26Áánútu aiva'á moórá-kwaasi úmakowasa kwempínkémbá ó'on-
 o'on-kwaasi sáwíva'a paáruresa amápa'-marava'a kóyáwé uráawe.
 Áánútu kwená imáyáavinkemba amápa'-marama taaín-tiména amápa-
 kwaasiti kanaamá makáiyé. 27kembá sivakáá-umai suwánaigwae séna
 Áánútu mirá uráiyé. kwemá íma némpa'a máyáivo egwaa'á máyáimba
 póta awánanaundayaawe. 28moóráwai séna kwemá máyáísata póta
 kesáámá máyaumne siráiyé. keinárawapinkemba moóráwai agaimaréna
 séna árai'a kwená iyámpóíya úne agaimaréna siráiyé. 29Áánútuna
 iyámpóíya póta kwaásimo kentí imáyáavinkembo óntambo úmaken-
 tantaatavetaamo éta kesivowéyá íma sénaumne. 30ááémo miwímó
 mésamo sáwí'o umbá Áánútu miwíyávéna íma sáwívar-aimba siráivo
 ívé'a amápa'-mapaken-kwaasiyavena séna sáwí-amba tuwé'a kesópa'a
 teró Áánútu kwésiye. 31kwená imáyáavinkemba amápa-kwaasi aaivimbá

maitinkánín-kanaama tíníye. aaivimbó maisinkánín-kwaasiya á'a usásinankaraiye. pukáimpinkemba usásinankaraimba pósa árai'a kwemá aaivimbá maisinkáníntaaniye sénááowe Póro siráiyé.

³²pukáimpinkemba usásinankaraiyemo súmba isésa évakarawai aká'áámba suwasá évakarawai sésa moórá-tawaimo índa simásímínata ísáano suwaná ³³Póro tiyuwéna kóúwasa ³⁴évakarawai kwenánaaemba kwa'maésa kwésa kwenáái isésa Ísun-aaiyavesa áraire sumbá miwívínkémbá moóráwai áwí'a Táyónisi kwemá Áríópagasi kánísórona'a úwana moórá-ininko áwí'a Tamarísiye minkáé'nárai umái évakarawaiwi kwimái Ísun-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tiráawe.

Póro Kórinti-naopa'a komérain-kwasai.

18 ¹Póro Áténisi-naopa'a simátímatuwena tiyuwéna Kórinti-naopa'a komáyowana ²moóráwai Yútaa-kwaasigo áwí'a Ákwíra máyowana kwembá anówa Pontasi-márává'á ména maránkarowana ména anón-éna Ítári-marava'a Árómaa-naopa'a koména awainínkó áwí'a Párisírae máyóyana mimbárává'á kárákwiron-kawaa-kwaasigo áwí'a Kórótyasa Yútaa-kwaasi áwáá'a tí'mai Árómaa-naopakemba tí'mátuwowasa kuwasaráí Ákwírae Párisírae Kórinti-naopa'a komáyóyana Póro mindáraitopa'a kwéna ³kwená moórá-mayai-kwaasitopa'a póna mindáraise koména ampanta-námbá kwéesaya óntamba kwémaesaya ⁴Yútaa-kwaasimo monor-áímbó kwéison-kanaamo túntemba Póro Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á uména Yútaa-kwaasiye Kíríki-kwaasiye Ísun-aaiyavesa áraire sésa kwempá'á tígwáe séna Ísun-aai simátíma'maena iráiyé.

⁵kwésimatimunka'a Sáfráiyé Tímótiye Másétóniyaa-marava'a tuwésarai Kórinti-naopa'a kúmúyana Póro aasiyaa-táwai kawer-áímbá simátíma'maena kwéiyena Yútaa-kwaasiyavena séna Áánútumo usásinankaiwaimba Yútaa-kwaasiya amu'maráúndawaiya kwemá Ísuman-iye súwasa ⁶kwenáái araaisésa sáwí-aimba simánkówana kwená unáánkwátóirakemba kankambá apivíyéna séna Áánútumo sáwí'o umáímo máyáampinkembo kawer-ámpá'ó ímo métinkanimba kentí ááinko ína'a sáwí'a ónááowe. kemá íma sáwí'a umátinkampopo keyáárika'a sáwí'a ontávé'a tiyuwé'a ó'onkaa-kwaasiva'a kosimátíma'mae'a kónaumne Póro simásuwena ⁷tiyuwéna moórá-kwaasigona naaúmpa'a komáyowana mindáúmpákén-kwáásigó áwí'a Tísíyasi Yásási kwemá ó'onkaa-kwaasigo éna Áánútuna imáyáa mósá marówai úwana kwená naambá Yútaa-kwaasiti mono'-nánkóná egwaa'á kwáyowana Póro mindáúmpá'á koména kawer-áímbá kosimátíma'maena iyúwana ⁸moóráwai áwí'a Kárisipasi Yútaa-kwaasiti mono'-nánkár-ánón-kwáásigó Ísóigon-aaiyavena áraire súwasa kwená akúnkwará'á áraire kwésuwasa Kórinti-naopaken-kwaasi sáwívarawai Póron-aai isésa Ísóigon-aaiyavesa áraire sésa mono'-nómbá pékaawe.

⁹⁻¹⁰ nombá pérówana moórá-no'waamba Póro kaainkáámbá awánówana Ísóigo séna íma áá'a kaíno. kemá esé ménaunda po íma ivátuwe kesáái úwoi simátíma'mae kwaaó. mindáopakemba sáwíwarawai kesáái isésa kesí kwaási-i'a ónááomba pósa íma sáwí'a umánkanaaowe Ísóigo súwana ¹¹ Póro mindáopa'a moórá-i umái ava'moraé-kwiyomba ména Áánútun-aaí simátíma'maena iráíye.

¹² simátimuwana Árómaani-kamaani-kwaasi áwí'a Káriyomba ai'márówana Kíríki-kwaasiti maravá'á kogárákwironka'a Yútaa-kwaasi Póromba tátoresá áí'maesa Káriyonopa'a máankesa ¹³ sésa maankwáásígó évakar-aimba kwésimatimena Áánútumpa'o iyónááon-amba moórá-ankwara'a kwéagaraatinkaiye. mináínkó kentáásí áamáamba kwéaraaisiye suwaná ¹⁴ Póro sénáe súwana Káriyo Yútaa-kwaasiyavena séna minkwáásígó kámááni-kwaasi tááimo sáwí'o énamo sáwí-mayaimo mairáinkakai kentáái ívé'a kawé'á umái isáúsina. ¹⁵ ánivo kentí ááine kentúwíre kentí áamáane su'maiyave'a tásísa ontáv'é'a ivátuwe'a keyááríka'a mináímbá másimai kawé'á oró. ke íma mirán-áímbá isánaumne séna ¹⁶ aaimó síí-náúmpákémbá ti'mátuwowasa ¹⁷ moóráwai áwí'a Sósénisi Yútaa-kwaasiti mono'-nánkár-ánón-kwáásígómbá tátokesa aaimó ísón-dankona egwaa'á inkámúwana Káriyo mindáyavaimo ímo imáyáamo úmba ivátukaiye.

Póro Ántiokuva'a ókwara'a kuráin-kwasai.

¹⁸ Póro Kórínti-naopa'a ayáátááka'a Ísun-aaí ísówaiye ména tiyuwéna séna Párisiraante Ákwíraante tí'maena Síriyaa-marava'a kónáe séna Sénkíríyaa-naopa'a kumbéna Áánútuntavena árair-aimba séna a'nóntáú amápa'a káráyuwena mindárai tí'maena nompí-sípí táto'mai usáatesaya kweémesaya ¹⁹ Évésasi-naopa'a mindómpí-sípívínkémbá marapá'á kunásávesaya Póro Párisiraante Ákwíraante minká tiyuwéna Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á uména aai kwesimá kweiman-uwasa ²⁰ miwí sésa ayáátááka'a keséya méniyone suwaná ímaniye simásuwena ²¹ kwéna séna Áánútumo owé sénamo si'maráína'o é'a koyauweránaumne séna nompí-sípí táto'mai usáatena Évésasi-naopa'a tuwéna kweémena ²² Sísáriyaa-naopa'a mindómpí-sípívínkémbá marapá'á kunásávena kunkéna Yérúsaremuva'a marapá'á iyéna Ísóigona kwaasiyavena kawer-áímbá simátímatuwena Síriyaa-marava'a Ántioku-naopa'a koména ²³ évaka'-no'waamba kwaitinkéna tiyuwéna Káresiyaa-ayampa'a Vírisiyaa-ayampa'a naaó'-nao'a kwénaena Ísun-aaí ísówaiyavena simátíma'maena iyúwasa asiramái méraawe.

moóráwai áwí'a Ápórosina kwaasái.

²⁴ moóráwai Yútaa-kwaasi áwí'a Ápórosi éna kwemá Arekesándiyaavaken-kwaasi Évésasi-naopa'a tamérai. kwemá Áánútun-

aai kawe'á umái kwéisená aúvái-kwandaavinken-aimba kawe'á umái simátíma'maena iyúwana ²⁵moórawai Ísóigona aampa'á kwégun-aimba simámakowana aamoí éna asiramái simátimena Ísun-ai arupí umái simátíma'maena iyéna Yóni nombó pétinkon-aine su'mai iséna Ísuna kwaási nombó kwévetinkon-aimba íma isómba ²⁶Évésasi-naopa'a taména Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á asiramái simátímúwasarai Párisirae Ákwírae isésarai áí'maesarai kentí naaúmpa'a máankesarai Áánútuna aampa'á kwégun-aimba amápar-aimba kawe'á umái simámakaaiye.

²⁷simámuyana Ápórosi iséna séna Ákáyaa-marava'a kónáe súwasa Évésasi-naopaken-kwaasi Ísun-ai isówai áwa'naa ónaumne sésa aúváiima agaimái áménaya Ísun-ai isááwai Ákáyaa-marava'a máyáawai mátímínasa kawe'á umánkáaro suwaná mináúvái maimaéna kweémena kúmba Áánútu úwoi áwa'naa úwana Ísuna aampa'á kuwái túwa'naa ena ²⁸avora'á Yútaa-kwaasiye aái kwesimá kwesiman-ena Áánútun-ai aúvái-kwandaavinken-aimba simátimena séna Áánútumo usásinankaiwaimba kwéamu'maraundawaiya kwemá Ísuman-iyé súmba kwenááigo miwí tááigomba usáyaaitowana miráumai Ísuna aampa'ó kuwái túwa'naa uráiyé.

Póro Évésasi-naopa'a kuráin-kwasai.

19 ¹Ápórosi Kórinti-naopa'a máyowana Póro avumpim-bárává'á kweémena Évésasi-naopa'a kúmba Ísuna aampa'ó kun-kwáásí máyówana ²Póro tuwánéna tísaa ena séna Ísun-aaiyave'a áraire siráan-kanaa ára Áánútun-amankoma kentirumpimbá kumbéraiyo súwasa miwí sésa ímaniye. Áánútun-amankon-aaiya íya ísaraumne suwaná ³Póro séna nóran-aaina kwésesa nombá pétinkaraao súwasa miwí sésa Yóni simátímakain-aimba kwésimasimesaya nombá pésinkaraawe suwaná ⁴Póro séna Yóni séna sáwí-imayaa tínaaemba umásuwe'a Áánútumpa'a teró súwasa mirá uwaná nombá pétinkena séna moórawai kesínaaemba tíníwain-aaiyavai áraire sé'a kwesé aráápamai máéro Yóni siráiyé. miwántávéna Ísuwe siráiyé Póro súwasa ⁵miwí iséna Ísóigo Ísuntavesa isámai nombá pérówana ⁶Póro tine'á ayáámba tátorowana Áánútun-amanko miwívímbá anómba umátinkowasa ó'on-ó'on-kwaasi tááivinkemba kwésesa Áánútun-ai simátimesa ⁷sísamaivakemba kae'á kumbaimái-kwaasi mirá uráawe.

⁸mirá uwaná Póro miwísé ména kaumbo-kwíyónká'á Yútaa-kwaasiti mono'-náúmpá'á kwéiyena Áánútu kwená kwaási kwégawaa-in-aimba asiramái simátíma'maena iyúwasa ⁹évakarawai tirunté marésa mináíntávésa íma áraire sésa amáparawai túranka'a Ísóigona aantavésa simái sáwí'a uwaná Póro tiyuwéna Ísuna aampa'ó kun-kwáásí tí'maena moórawai áwí'a Tíránasi ira-námbá úmakon-daumpa'a mói tínkarena aasiyaasi-táwai Ísóigon-ai simátíma'maena kwéiyena ¹⁰kaer-í

maisuwówasa Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye Ésiyaa-marava'a máyón-kwaasi amápa'a Ísóigon-aaí ísaraawe.

Síva áánimbaati kwaasái.

¹¹Ísóigon-aaí ísówana Áánútu Póromba asirayámbá amúwana ímo awárom-bayai ó'om-bayai mayówasa ¹²évaka-kwaasiyomba ampantanéí Póro ane'á to'maésa kentí kwaásimo tí'o úwai tine'á máyo'marowasa asóvawasa kentí kwaási tirumpimbá taraváá-kwámbá máyowasa mirá máumatinkowana taraváá-kwámbá kóuwasa ¹³évaka'-Yútaa-kwaasi kwénaaesa kwaási tirumpinkémbá taraváá-kwámbá maitíyumu'amaesa kwégwesa taraváá-kwántávésa sésa asiramái séta Ísu áwíka'a Póro kwésin-awika'a kóroya kwésune suwaná ¹⁴moórawai áwí'a Síva Yútaa-mono-kawaa-kwaasigo áánimbaa'a avakaeté mésa pósa mirám-báyái máyówana ¹⁵taraváá-kwánkó simátimena séna kemá Ísumba awáné'a Póromba awáné'a kwéumpo kemá nááwiya'o simásuwowana ¹⁶taraváá-kwánkó arumpimbá máyon-kwaasigo tínkamuwana naae kwégumuwana unáánkwátói tarátiyuwena minávákáété-kwáásí usáyaatena tuwéntáiyuwowasa unáánkwátói-iyaaimba máápa'a kúmúwasa ¹⁷Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye amápa'a Évésasi-naopaken-kwaasi mináímbá isésa táátavai ésa Ísóigo Ísu áwí'a mósá makáawe.

¹⁸sáwívarawai máyónka'a Ísun-aaiyavesa áraire suwái tésa kwaási túranka'a paárésa sésa sáwí'a uráumne sésa ¹⁹miwívínkémbá pukaa'ó agayáán-kwaasi miwítí aúvái-kwandaai tamairésa pukaa'ó agáyón-aimba kwáyontavesa tamaimái iravímbá agaisuwésa mináúvái-kwándááímó meéyán-uraamba sáwíva-kwaasi aiyayaamba naikamáiyavai minóntánkó áwí'a 50,000 kina tuwésa ²⁰mirá anón-tantaa'a umbá pósa Ísóigon-aaí asiramái simátíma'maesa kuwasá sáwívarawai mináíntávésa áraire siráawe.

Évésasiva'a anónkar-anonka'a siráan-kwasai.

²¹mirá uwaná Póro séna Másétóniyaa-marava'a Ákáyaa-marava'a kwénaae'a Ísóigon-aaí simátíma'mae'a naaónáe séna minkákémbá Yérúsaremuva'a kuré'a Árómaa-naopa'a kónaumne séna ²²Tímótinte Érásátasinte áwa'naa í-kwáásírái ti'marówasarai Másétóniyaa-marava'a kuyaná Ésiyaa-marava'a kweyáá méraiye.

²³máyowasa minkánáa Évésasi-naopaken-kwaasi Ísóigona aampa'ó kuwáiyávésa tirumbá sáwí'a umátinkesa mindáoopakemba anónkar-anonka'a suwaná ²⁴moórawai áwí'a Témítiyasi minkwáásígó óntandei úmakena miwítí kampar-ísóigóná kító'-mono'-nane séna minkámpár-ísóí-ínínkó áwí'a Átémisiye sésa kwená mayái-kwáásíyómbá úmakowasa sáwíva-kwaasi óntamba mágwétimesa minkámpár-ísóigóná naambá kwémeyan-uwana ²⁵Témítiyasi mimbórá-máyái kwémayon-kwaasi

tááyowasa tayorupowaná simátimena séna kentáásí anón-ontamba mimbáyáirákéntá kwémayaumne. ²⁶ánivo Póro séna kwaásimo úmáráamba kampar-ísóígómbá kwéumaraawemo sin-áimbá Ēsiyaa-marava'a Ēvésasi-naopaken-kwaasiye ó'on-o'on-daopaken-kwaasiye isésa áraire kwésewe. kemá Póron-aaí á'a ísaraawe. ²⁷Póron-aai go kentáásí mayáímó sáwí'o índayavena kwéiye. íma miráwé su'mai ínivo Ēsiyaa-maravaken-kwaasiye amápa'-maravaken-kwaasiye kentáásí ísói-ininko áwí'a Átémisi mósá kwémaraamba Póron-aai go Átémisina mono'-námbá úwoisankaamba simái umásukaimba póna kwenáwí'a kumíníye siráíye.

²⁸súwasa mináimbá isésa tirumbá sáwí'a úwasa aaisambá sésa anónkar-anonka'a sésa Ēvésasi-naopaken-kwaasi kentáásí Átémisi áwí'a anómbe kwéiye sésa ²⁹ayamáí suwasá mindáópa'a tésa anónkar-anonka'a kwésesa Pórowe kwénaauyan-kwaasi Másétóniyaavaken-kwaasirai moóráwai áwí'a Káyási uwaná moóráwai áwí'a Árisítakasi mindárai tavisímaesa torupamáí máyópa'a mátínkówana ³⁰Póro amápa-kwaasi torupepá'á iyónáe súwasa Ísuna aampa'ó kuwáí íma kwaaó sésa tátorowasa ³¹mimbárávákén-ánón-kwáásí évakarawai Pórona kwaási pósa aai tuwésa sáwíva-kwaasi torupepá'á íma iyuwó Pórontavesa siráawe.

³²suwasá torupon-kwáásíyómbá sáwívar-imayaa uwaná miwítí imáyáa sáwí'a úwasa évakarawai ó'on-aintavesa suwasá évakarawai mirá suwasá évakarawai sésa nóin-aintavaiye sétaawa tayoruparáumno-imayaa uwasá ³³Yútaa-kwaasi miwítí avumpinkémbá moóráwai áwí'a Arekesándaamba túranka'a máánkarowasa évakarawai anónka'a sésa emá aai siyó suwaná miwí táái karánáe séna ayáámba mósá tuwówasa ³⁴awánomba Yútaa-kwaasi úntavesa mimbórá-áimbá ayáátááka'a tavisimái anónka'a sésa Ēvésasi-naopaken-kwaasi kentáásí Átémisi áwí'a anómbe kwéiye siráawe.

³⁵anónka'a kwésuwana mindáópaken-anon-kwaasigo aúváímo agayóndako tiyorái-ímáyáá éna séna Ēvésasi-kwaasiyono. amáparawaiya awánáúnda Átémisina mono'-námbá kwégawaa-eta ó'oran-ontamba kwíyómpakemba marapá'á kunkáin-ontamba kwégawaa-une. ³⁶mináimbá íma kanaán-umai karánááovo amápa'a aaiseré'a mé'a íma sáwí'a oró. ³⁷mindárai mono'-náúmpákémbá íma umóyámbá ésarai kentáásí ísói-inintavai íma simái sáwí'a uráaya'anivo úwoi tí'mae'a maanká'á tiráawe. ³⁸Témítiyasiye kwená mayái-kwáásíyé aai simátinkanae sésamo ésa aaimó simátinkai-kanaa úwoi kwáyáíye. anón-kwaasi máyáamba pósa aai simái kawelá umátinkanaaowe. ³⁹ánivo keinárawa'o ó'on-aimbo kwáyáina'o é'a amápa-kwaasimo torupamáímo máyáampimba simái kawelá umásuwanaaowe. ⁴⁰kesáámó aavintáámó ménaundaya ívé'o áái'o tiyéta Áróamáani-kamaani-kwaasi tésamo tasísaa esayaamo nóinkaken-aira tiyááomo síyata kesáámó sénaunda-ainta íma kwáyáíye. ⁴¹aúváímo agayón-kwaasigo simásuwena torupamáímo máyón-kwaasi tí'mátuwowasa kóuraawe.

Póro Másétóniyaa-maravare Kíríki-maravare kwénaaun-kwasai.

20 ¹miwí táái ánáswana Póro Ísuna aampa'á kun-kwáási tááyowasa tuwaná miwítí imáyáa simái kawe'á umátinkena séna Ísun-aaiye su'mai maimái tirumpimbá kawe'á oró séna ánivo méwaro séna tiyuwéna Másétóniyaa-marava'a kweéména ²mivá'á naaó'-nao'a kwénaaena Ísuna aampa'á kun-kwáásíyávéna ávááraumai simátíma'maena kwénaauwasa tirumbá kawe'á úwana tiyuwéna Kíríki-marava'a kweéména ³koména kaumbo-kwíyómbá maisuwéna nompí-sípívimbá Síriyaa-marava'a kónáe séna úwasa Yútaa-kwaasi kwená ámááyu-aimba sumbá iséna ivátuwéna Másétóniyaa-marava'a marapá'á kónaumne súwasa ⁴maaráumai-kwaasi moóráwai Pérea-naopakewai Pírasi ááninko áwí'a Sópata úwana Tésárónaikka-naopakendarai túwí'a Árisítakasiye Sékandaawe uyaná Tépi-naopakewai áwí'a Káyási úwasarai Ésiyaa-maravakendarai túwí'a Tikikásaawe Tóvimasiye uyaná Tímóti úwasa umái Pórowe kwéna ⁵aiva'á Táróasi-naopa'a koména kentáásimu'a makówata ⁶Yútaa-kwaasimo ímo intóráin-tantaakwara-pereti úwoi-peretimo kwéagayon-kanaama ánásonka'a Vírípai-naopakemba nompí-sípí táto'mai usáateta kweéména éva'aasei-no'waamba mindómpí-sípívimbá kógwaeta Táróasi-naopa'a marapá'á kunásáveta aiva'ó komésamo kentáásimu'o makón-kwaasiyeya koména moórá-sontaaya méraumne.

Yútkásaamba pukáimpinkemba usásinankarain-kwasai.

⁷sontará'á Ísuntaveta ísámai toómbá néta aráá-tomba naandayávéta torupamáí máyaawananya Póro aaváyaa kónáe séna simátíma'maena no'wáán-avuntamba iyúmba ⁸ávúmayaatanaan-daumpa'a méta sáwívar-omba kúra'maketa máyaawananya ⁹moóráwai ívé-kwaasigo áwí'a Yútkása naan-aváápimbá umáyowana Póro Ísun-aai simátíma'maena kwéiyuwana Yútkásaamba áúgáva'a úwana kwaeguréna meminkákémbá toká'maena marapá'á kuntuvamúwasa marapá'á kunkéna kunawánomba pukúwasa uwaná ¹⁰Póro kuména kunkívarena taparéna awánéna séna íma imáyáa oró. pukéna kusúvarena umái máyáíye simátiména ¹¹mindáúmpá'á iyéna Ísuntavéna ísámai toómbá topámbai tímúwasa nowaná Póro simátíma'maena kwéiyuwana mói irataró'a tiyuwéna kúwasa ¹²puwúwanamo usásinankon-kwaasigomba áí'maesa kwená naaúmpa'a máankesa tirumbá kawe'á úwasa méraawe.

Póro Máiritasi-naopa'a kuráin-kwasai.

¹³máyówana Póro simásimenaya séna keinárawa'a nompí-sípívimbá Ásoso-naopa'a kwégwíya'a kemá marapá'á kweéme'a Ásoso-naopakemba nompí-sípí táto'mai usáate'a kónaumne súwata aiva'á kunkéna nompí-sípí

táto'mai usáateta kweémeta Ásoso-naopa'a kówánanaya ¹⁴Póro marapá'á kweémema Ásoso-naopa'a kuréna nompi-sípí táto'mai usáatowata kweémeta Mítíríni-naopa'a kógwaeta ¹⁵irataró'a kweémeta Káyoso-marava'a kóyaaitaawananya enówata kógwaeta usá aaváyaavimba kweémeta Sémóso-marava'a kóyaaitaawananya enówata kógwaeta usá aaváyaavimba kweémeta Máiritasi-naopa'a kówánanaya ¹⁶toómbá áká'mai Áánútuntavesa ísámai kaunánáe sésa torupaan-kánáá sáwíyanka'a tíniye kwéuwana Póro séna avekáámbá Yérúsaremu-naopa'a kuré'a mintánómbá komandánáe séna nompi-sípívimbá Évésasi-naopa'a kóyaaitanaundapo Ésiyaa-marava'a íma ayáátááka'a ménaumne súwata Máiritasi-naopata kuráumne.

Póro Évésasivaken-kwaasiyavai méwaro siráin-kwasai.

¹⁷Máiritasi-naopata kówánanaya Póro mooráwaimba ai'marówana Évésasi-naopa'a kweémema Ísóigona kwaásiti anón-kwaasiyavena kosimátimena séna Póro kwétaayaivo teró siráiyé súwasa ¹⁸tuwaná simátimena séna kesáái ísáaro. kesí aiva-táwai Ésiyaa-marava'a kesé komé'a kemó ówánda suwánaraawe. ¹⁹Yútaa-kwaasi sínkamiyanesa kwésuwana sirunkó umbái kwétowa'a íma imáyáa é'a Ísóigona kwayó'ná'á úne sé'a kwenáísamaivimba mé'a kwená mayái mairáumne. ²⁰íma aúpá'á tuwé'a amápar-aimba úwoi simátimé'a kembó túwa'naa íí-áímbá torupamáí máyáampine kentí naaúmpare simátíma'mae'a iráunda á'a ísaraawe. ²¹Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye ávááraumai simátimé'a sé'a sáwí-imayaa tuwé'a Áánútumpa'a té'a Ísóigo Ísun-aaiyave'a áraire sé'a kwesé aráápamai máéro simátíma'mae'a iráumne. ²²ánivo Áánútun-amanko Yérúsaremuva'a kwaaó simásímakaimba pó'a mirá ónaumne. kesine'ó paárinintavai íma isáúnda úwoi kwégune. ²³amápa'-naopa'o kúnda Áánútun-amanko asiramái simásimena séna umbai-yántáá'á umánkesa ándáva'a máánkanaaowe simásímimba mindáwe su'mai ísaraumne. ²⁴sínkamiya'o puwónaundara'a íma kárákwiyonaunda pó'a Ísóigo Ísu símakaim-bayai maimái ánásanaumne. Áánútu úwoi kwésuwa'naa-i-aimba áséi-kwasai simátíma'mae'o kwéiyunda-mayai maimái ánásanaumne.

²⁵mimbáyái mairáunda keinárawapimba kwénaae'a Áánútu kwená kwaási kwégawaain-aimba simátímakaunda pó'a naaémbo é'a kembó ímo suwánáiyamba ken-ísaraumne. ²⁶⁻²⁷íma inkaiséwánda Áánútun-aai amápar-aimba simátímakaunda pósa keinárawapinkembo évakarawaimo kesááimo ímo isésamo Áánútumpa'o ímo tésamo ombá íma kesí ááinkoman-ivo kentí ááinko ína'a mirá ónááontave'a mináímbá ívé'a asiramái kwésimatimune. ²⁸Áánútu ááninkomba ai'marówana kuména kumpuwéna kwená naaenéí meéyán-umásukaimba Ísóigona kwaásin-ovo kárákwiyoro. Áánútun-amanko kembá usásintinkaraivo

kentúrakwara Ísóigona kwaásirakwara'a kawe'á umái kárákwiyoro. sipisípira'o kárákwiyonten-umai kárákwiyoro. ²⁹áwáávitemo índa-iyamba téna sipisípi tavamáimo kwaráintemba kemá kónasa kwaási tésa tasáwí'a ónááowe. ³⁰moórá-kanaa tínasa keinárawapinkemba évakarawai usásinesa Ísuna aampa'á kon-kwáásítí imáyáa tavisénáe sésa kamparáimbá síyasa évakarawai áraire sésa kwaránááowe. ³¹mindáyave'a kárákwimai kawe'á oró. kaumbo-í kwéte'a moórá-morawaimba sirumbá kwéumatinke'a aaváyaavimba enónka'a no'wáámba aasiyaasi simátínkámae'a iráumne. mináíntávé'a imáyáa umái kawe'á oró.

³²kawe'á íyana Áánútu kárákwitinkamae iyína'a máéro. kwenááigo asiramátinkaniye. kwená kwaásimo kawe'ó kwéumatinkaintemba kenkwará'á kawe'á umátinkaniye. ³³óntantavai unáánkwátóiyavai á'owiti náaindaantavai íma súran-anda kwéune. ³⁴mayáímá kwémae'a minóntándéí ímo makáunda-yantaa'a mégwémae'a kembó súwa'naa onkwáásítí toómbá unáánkwátóí kwémaitime'a kwéune. mirámó ówánda á'a suwánaraawe. ³⁵asirayám-báyáímó mayááwánda suwánaraamba pó'a mirá kwé'e'a pasusímáimo máyáan-kwaasi túwa'naa ónááowe. Ísóigo Ísu siráin-aimba imáyáa oró. kwemá séna kwémayaawai tirunkó kawe'á kwéimbanivo kwétimatuwaawai tirunkó kaweté kwéiye Ísu siráin-aimba Póro siráiyé.

³⁶Póro simásuwena kívairena minánón-kwáásiyé Ísóigompa'a námúnaa simásuwowasa ³⁷amáparawai ávááran-ivi'a kwétesa Póromba tayaparésa parubará umánkesa uwaná ³⁸Póro séna naaémbo é'a íma suwánanaaowe siráin-aintavai tirumbá umbái kwétowasa nompí-sípívimbá mórúna áúkaawe.

Póro Yérúsaremuva'a kuráin-kwasai.

21 ¹mórúna aúwówata minkwáásiyávéta méwaro séta tiyuwéta nompí-sípívimbá usáateta arupí umái kweémeta Kóso-naopa'a kóyaaiteta kweémeta kógwaeta usá aaváyaavinkaamba Áróso-naopa'a kóyaaiteta kweémeta Pátaraa-naopa'a kuréta marapá'á ásáveta ²awánaawandaya Vínísiyaa-marava'a kwíní-nompi-sipi kwáyowata mimpímbá usáateta kweémeta ³Sáíparasi-marama siyáánepa'a kwáyowata kóyaaiteta kweémeta Síriyaa-marava'a kówánda Táyaa-naopa'a náaindaamba mógwéyuwowata marapá'á ásávaawanasaya ⁴Ísuna aampa'á kuwái máyówata tuwánéta moórá-sontaa miwísé máyaawanasaya sésa Áánútun-amanko simátímakain-aimba Pórontavesa simámesa sésa inkámóvo Yérúsaremuva'a íma kwaaó simáma'maesa íyúwata ⁵miwísé máyaawanda-kanaa ánásowata mindáoopa'a tuwéta kówáanasaya minkwáásiyómbá miwítí aarai-iyámpóise sí'maesaya naambáru'a tuwésa uwí-nómpá'á kúmúwata kívaireta Áánútumpa'a námúnaa simásuweta ówáanasaya ⁶kentááyávésa ánivo koró

suwatá miwíyávéta ánivo méwataao simásuweta nompí-sípívimbá usáataawanasaya miwí kuntuwerésa miwítí naaópa'a iráawe.

⁷miwítí naaópa'a iyúwata nompí-sípívimbá Táya-naopata tuwéta Tórémesi-naopata marapá'á ásáveta Ísun-aaí isówai tuwánéta siyáánta kwétimeta moórá-no'waamba miwísé kwaéta ⁸usásineta marapá'á kweémeta Sísáriyaa-naop'a kówánda ááema aantá-kwaasi avakaeté-kwaasira'a Ísuna mayái tímakowaivinkemba moóráwai áwí'a Vírípina naaúmpata umáyaawananaya kwemá Ísun-aaí kwésimatimuwai máyowasa ⁹ayáámúmbaa'a éiyaimba mésa íma kwaái mairésa úwoi mésa Áánútun-aaí kwésimatimesa tivowáe máyówata ¹⁰évaka'-no'waamba mindáúmpátá kwégwaewananaya moóráwai Áánútun-aaí kwésimatimuwai áwí'a Ákápáasi Yútiyaa-maravakemba ¹¹kuména Póro ámúr-anda kumbairéna kwenáísamai ayáánka'a asááumai umásitai'a umái agaráárankena séna Áánútun-amanko séna maanámur-ándáo avowámó Yérúsaremuva'o iyínasamo ésa Yútaa-kwaasi táto'mai miráumai asááúmaresa áí'maesa ó'onkaa-kwaasi mátimenaaoe Áánútun-amanko siráiyé Ákápáasi kusúwata ¹²iséta keséya máyón-kwaasiye Pórontaveta séta Yérúsaremuva'a íma iyuwó asiramái séwánanaya ¹³Póro séna nóintavai ivi'á kwétera kaer-ímáyáá kwéumasinkaawana kesirunkó umbái kwétaiyo. Yérúsaremuva'o iyónasamo kembó tátoranaaomba íma sáá'a kwégaiye. Ísóigo Ísun-aaí simátimudayavaimo sínkamonaesamo sésa úwoi sínkamonaaoe Póro súwata ¹⁴kwenááiya íma kanaán-umaiya araisénaumne séta ivátuweta séta Ísóigona imáyáara'a mirá ónááowe siráundayaawe.

¹⁵mirá simásuweta évaka'-no'waamba miwísé kwaéta kentáási náaindaamba to'mayaa úmaeta mindáópa'a tuwéta Yérúsaremuva'a iyówáanasaya ¹⁶Sísáriyaavaken-kwaasi Ísuna aampa'á kuwái évaka'a keséya Yérúsaremuva'a iyésa moóráwai áwí'a Nésonona naaúmpata móisinkowana minkwáásígó Sáíparasi-maravaken-kwaasi ayáátááka'a Ísuna aampa'á kwéguwai séna kesí naaúmpa'a ménaaoe súwasa kwená naaúmpata móisinkaraawe.

Póroe Yémésiye aaí simátímakaayan-kwasai.

¹⁷móisinkesaya kentí naaópa'a kúmúwata Yérúsaremuva'a umáyaawanasaya Ísun-aaí isówai aamoí kwéumpinkemba sirówata ¹⁸ugwaéwánda usá aaváyaavimba Ísóigona kwaásiti anón-kwaasi Yémési torupamátinkowasa máyópata Póro sí'maenaya kúwata komáyaawananaya ¹⁹Póro ayáámba tíma'mai paruvará éna séna Áánútu ámakaim-bayaimo ó'onkaa-kwaasivimbo mairáin-aimba amápar-aimba simátimuwasa ²⁰isésa Áánútu áwí'a mósá marésa Pórontavesa sésa kentáási kwaásiyo. sáwíva-kwaasi Yútaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire kwésesa Mósesina amáámba íma tuwésa asiramái isésa méraamba á'a

ísaraane. ²¹évakarawai miwíyávái sésa Póro ó'onkaa-kwaasiti naaó'-nao'a kwénaaena Yútaa-kwaasi mindáópaka'a máyáan-kwaasiyavai simátimena séna Mósesina áamámba ivátuwe'a kentí iyámpói túra'a íma kárámai araa'éna umátinke'a Yútaa-kwaasiti aambá íma kwáráaro Póro kwésiye sewasá isésa ²²emó tiráanda-aimba isésa áwáá'a kwésevo ²³simáméendantenta uwó. maanká'á éiyain-kwaasi mésa Áánútumpa'a árair-aimba símakaamba po ²⁴egwárá'á mirán-uwo. Yútaa-kwaasiti áamámba ísámai kawé'ó íí-yántáá'á e minéiyáín-kwáásítí pói'o meéyán-umátiyuwe mono-káwáá-kwáásí timé miwísé a'nóntáu káráyuwenasa awánésa Yútaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire sewái sésa emá Mósesina áamámba isé máyaanasa entávái kampar-áimbá simánkaraawe seró. ²⁵ánivo ó'onkaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire siráawaiyaveta ááema moórá-aimba séta agaimaréta séta kampar-ísóígóntávái imáyáa ésa pói'o umándaamba mimpói íma naaró. naaemá íma naaró. póimo tuvú'newana kwená naaemá ímo kumíndamo úwoimo kwáyáina'a mimpói íma naaró. aarai-úmóyámbá kwaai-úmóyámbá íma oró. ááema mináimbá agaimaréta tukáundayaawe suwaná Póro iséna ²⁶usá aaváyaavimba minkwáásí tí'maena Yútaa-kwaasiti áamámba ísámai kawé'ó íí-yántáá'á usá umásuwena Póro anóm-bono'-naumpa'a iyéna mono-káwáá-kwáásíyávéna séna avakaeté-no'waamba maisuwéta Yútaa-kwaasiti áamámba ísámai kawé'ó íí-yántáá'á umái ánásasuweta moórá-morawai pói'a úmaeta Áánútunka'a máamenaundayaaniye simátímakaiye.

anóm-bono'-naumpa'a Póromba tátokaan-kwasai.

²⁷simátimena máyowana minávákáété-nó'wáámbá ánásowana Póro anóm-bono'-naumpa'a umáyomba évaka'a Yútaa-kwaasi Ésiyaa-maravakewai uawánésa Pórontavesa sáwí-aimba simánkesa inkamí-ímáyáá kwéesa tátokesa anónka'a sésa ²⁸Ísareri-kwaasi súwa'naa oro. maankwáásígó naaó'-nao'a kwénaaena Ísareri-kwaasiyavena sáwí-aimba simátinkena Mósesina áamámba simái sáwí'a kwéumankena maanánóm-bónó'-námbá simái sáwí'a kwéiye. ívé'a ó'onkaa-kwaasi tí'maena maanánóm-bónó'-náúmpá'á Yútaa-kwaasiye su'maimo iyí-náúmpá'á mógwétinkaisana póna maankáwé'-námbá sáwí'a kwéiye sumbá ²⁹Évésasi-naopaken-kwaasigo áwí'a Tóvimasi Póroo Yérúsaremuva'a kwénaauwasa awánonka'a pósa imáyáa ésa Póro áí'maena anóm-bono'-naumpa'a móankaraiye-imayaa kampa'á ésa mindáyavesa mináimbá siráawe.

³⁰mináimbá anónka'a simásuwowasa mindáópaken-kwaasi mimbórávimbá takwiyésa Póromba tayáto'mai mono'-náúmpákémbá tavisímaesa máá'aruva'a móruna auwésa mono'-nánkóná onta mósá kwéumaresa ³¹sáwíva-kwaasi Póromba inkamír-inkamí'a kwéuwana moóráwai Áróamáni-i-kwaasiti anóndakontavena usimámena séna

Yérúsaremuva'a amápa-kwaasi áái'a kwétiyaawe súwana ³² avekáán-umai i-kwáásiyé miwítí kawáá-kwáásiyé tí'maena isaaiséna kuména kwaási torupamáí máyómpimba tavákáara'a úmaena kumúwasa i-kwáásiyé miwítí anóndakone tuwánésa inkamé máyómba úwoi máyówana ³³ anóndako Póromba tayátorena i-kwáásiyávéna séna kaer-ándánéí taasááoro simásuwena tísaa ena séna maankwáásí nááwa'iyó. kwe nóra uráiyó súwasa ³⁴ évakarawai ó'on-o'on-aintavesa suwasá évakarawai mirá suwasá uwaná anóndako mináínkóná ááimba íma iséna i-kwáásiyávéna séna mindá'á áí'mae'a i-kwáásítí naaúmpa'a íyóro súwasa ³⁵ áí'maesa ontaví-karáúrúvámá íyúmba inkamónáesa kwéuntavai i-kwáásí tiyáánka'a toká'maesa kwéiyuwasa ³⁶ tínaaemba kwa'maé kwéiyesa tuvuwíyana puwíno símaesa anónka'a iráawe.

Póro simátímakain-kwasai.

³⁷i-kwáásí Póromba áí'maesa miwítí naaúmpa'a iyónáe suwaná Póro miwítí anóndakomba simámena séna moórá-aimba simámenae súwana anóndako séna Kíríki-kwaasi tááivinkemba kwésempo ³⁸ emá íma Ísípimaravaken-kwaasi óne. minkwáásígó Árómáani-kamaani-kwaasiyavena aaisambá tiyéna sáwíva-kwaasi 4,000 kwaasi simái tí'maena áái'o tiyáí-yántáá'á maimaésa kavóná-marava'a kuráamba íma kwemá óne súwana ³⁹Póro séna Yútaa-kwaasi úne. kesinó kembá Sírísíyaa-marava'a Táásási-naopa'a masínkarena anón-daopa'a masínkaraiye simásuwena séna moórá-aimba simátimenae súwana ⁴⁰ anóndako séna ánivo mirán-uwo súwana Póro ontará-karáúrú'á ména aaiseránááontavena ayáámba mósá tuwéna séna kemó senda-áímbá ísáaro súwasa aaisérówana Yútaa-kwaasi tááivinkemba Ípírun-aimpinkemba simátímakaiye.

22 ¹Póro simátimena séna kesívárawaisai kesivoísáiyó aai simátínkáamba anondá mináímbá sénaumpo ísáaro séna ²Ípírun-aimpinkemba súwasa miwí tááivinken-aimba pósa isésa aaisékésa kwenáái kawé'á umái ísówana Póro séna ³kemá Yútaa-kwaasi úne. kesinó Sírísíyaa-marava'a Táásási-naopa'a masínkówa'a anón-é'a Yérúsaremuva'a Kámérierinopa'a tamáyaawanana kentáá síkwá'nái áamámba asiramái simásíma'maena iráiyé. maanká'ó máyáan-kwaasimo Áánútuntavaimo asiramái máyáantemba Áánútun-aai asiramái mé'a méyatokaumne.

⁴Ísuna aampa'á kun-kwáásí sáwí'a kwéumatinke'a tavisímae'a ándáva'a aarai-kwaai mátínkaraumne. ⁵ááéma aiva'mónó-káwáánákówé monor-ánón-kwáásiyé aúváí simésa Támásikasi-naopa'a Yútaa-kwaasi maimaé mátimiyo suwa'á Ísuna aampa'á kun-kwáásí kotí'mae'a Yérúsaremuva'a ándáva'a mátinkanáe sé'a Támásikasi-naopa'a kuráumne. ááémo mináúvámó símakaan-kwaasi kotísaa e'o é'a kentávái árai'a kwésiye seró.

⁶ánivo aampa'á kweéme'a Támásikasi-naopa'a egwaa'á kówánana kwáyá'wái kwíyómpakemba ságayamba tawáonkaan-tantaa'a tuwówana

kuména sùgáyáagaya úwa'a 7marapá'á tuvamówánana aaiyé su'mai kwéisaawanana sááyena séna Sóroo nóra séwa kembá sáwí'a kwéono súwa'a 8emá nááwa kwésono séwánana kemá Násáretivakewaima Ísuma únama sáwí'a kwéumasinkaane súwasa 9kesémo máyón-kwaasi ságayamba awánésa kwésimasimun-aimba íma kawe'á umái ísówa'a 10áísaa e'a sé'a Ísóigo ke nóra ónaumno séwánana Ísóigo séna usásine Támásikasi-naopa'a kwinaná moórawai Áánútumo embó ámakaim-bayai-aimba simámino súwana 11ságayanko sùgáyáagaya úwa'a íma kwéawanaawanasa kesé kwénaaun-kwaasi siyáán-to'maesa Támásikasi-naopa'a kuráawe.

12kuwaná moórawai áwí'a Ánánési Áánútun-aaiyavena asiramái ména kentáási áamámba kwéisowasa Yútaa-kwaasi Támásikasi-naopakewai kwenáwí'a mósá makówai 13kesópa'a téna kesí egwaa'á taména séna Sóroo kesí kwaásiyo. ó'omba kawe'á umái aúrumba awánaniyone súwa'a avekáámbá súrumba awánamai kawe'á ówánana 14séna kentáá síkwá'nási Ísóigo embá usásinankaintavai kwená imáyáa kwaráníyone. kwená kawe-kwáyóná'á awáné kwenáái isé ónda po kwenáái kwaráníyone. 15awánáánda-yantaa isáánda-yantaa'a amápa-kwaasi simátíma'mae naafíníyone. 16íma úwoi maé usásine Ísóigo Ísumba ááyenana ená sáwí-imayaa mayauwáína Ísuntavai ísámai mono'-nómbá peraaó Ánánési simásuwowa'a mirá uráumne.

17mirá é'a koyauweré'a Yérúsaremuva'a tamé'a anóm-bono'-naumpa'a Áánútumpa'a námúnaa kwése'a kaainkáámbá awánaawanana 18Ísóigo simásimena séna Yérúsaremuva'o máyáan-kwaasi kesáái simátímínasa íma kawe'á umái isánááovo avekáámbá usásine maanká'á tuwaaó Ísóigo súwa'a 19Ísóigo mono'-náúmpímpá'á kwénaae'a enááiyavai áraire sen-kwáási táto'mai tínkambai tavisímae'a ándáva'a mátíyukaunda á'a suwánaraawe. 20Sítiveni enáái simátímakaiwaimba tuvúkáanka'a kemá mé'a sirunkó kawe'á kwéuwa'a tuvúkáan-kwaasiti paákár-únánkwátóira'a kárákwiraawanasa tuvúwúwana pukáíye séwánana 21Ísóigo séna ai'maráana usásine nánka'a ó'onkaa-kwaasi kesáái simátíma'mae naauwó Ísóigo siráíye Póro siráíye.

22Póro súwasa naaémbo sún-aintavesa áwáá'a sésa anónkar-anonka'a kwésesa áíke'a tuvuwíyana puwíno. mirán-kwáási íma maambáravá'á méníye 23anónkar-anonka'a kwésesa miwítí unáánkwátóí ayúkésa awáávána kwéesa ovaí káúresa óipa'a kwéiyaata uwaná 24Árómaani-anondako i-kwáásiyávéna séna áí'mae'a kentí naaúmpa'a íyóro súwasa mirá uwaná séna Pórombo áwíruku'a náíyana Yútaa-kwaasi tááigona ááimba sínata isáano súwasa 25Póromba ándáneí asááúmankesa áwíruku'a nánáe sésa uwaná i-kwáásítí kawááná'á máyowana Póro kwentávéna séna kemá Árómaani-kwaasiti aúvái-kwandaai tokáundawaimba ímo sísa ombá aaivimbó maisinkésamo súwíruku'a

nánááon-imayaa kwéomba pósa áamáamba karésa uwóví'a ónááomba pósa íma úwoi súwíruku'a nánááowe Póro súwana ²⁶ iséna kwená anóndakomba kosimáména séna minkwáásí Áróamáani-kwaasiti aúvái-kwandaai tokáiwaimban-ivo nóra ónaumno súwana ²⁷ anóndako iséna Póronopa'a téna séna Áróamáani-kwaasiti aúvái-kwandaai tokáano súwana owé súwana ²⁸ anóndako séna kemá anón-ontamba kwétuwe'a mináúvái-kwándáái maimái tokáumne súwana Póro séna kesivo tokáimba pó'a kegwárá'á úwoi tokáumne súwasa ²⁹ áwíruku'a nánáe sunkwáásí mináímbá iséna nénka'a kuwaná anóndakogwara'a áátavai éna séna Áróamáani-kwaasiti aúvái-kwandaai tokáiwaimba asááúmankaunda uwóví'a úne séna áátavai uráiyé.

Póromba monor-ánón-kwáásítópa'a máánkarain-kwasai.

³⁰ áátavai éna usá aaváyaavimba anóndako séna Yútaa-kwaasi Pórombo simánkáan-ainkona ááimba síya'a isánáe séna mono-káwáá-kwáásíyé monor-ánón-kwáásíyávéna séna torupamáí méwaro séna i-kwáásíyávéna Póro ayáámpinken-anda ayútuwaaro súwasa ayútuwowana áí'maena torupamáí máyónka'a máánkaraiye.

23 ¹ máánkarowana Póro monor-ánón-kwáásí tuwánamai kaweréna séna kesí kwaásiyono. kemá ááégwara ívékwara'a Áánútu aúranka'a kawé'á umái mé'a moórá-yantaa'a sirunkó íma umbái kwétaiye súwana ² aiva'-mónó-káwáánákó áwí'a Ánánáesi kwemá Pórona egwaa'ó máyówaiyavena séna ói'a turaráaro súwasa mirá uwaná ³ Póro kwentávéna séna empímbá sáwí-imayaa kwáyáimba póna Áánútu embá inkamíníye. emá mé imáyáa e áamáamba kwa'mái aaivimbá kwéankaumne séndanivo minámáámbá karé se ói'a turaráaro sénasa sói'a turaráamba áamáamba karáane Póro súwasa ⁴ kwená egwaa'a máyówai sésa Áánútuna aiva'-mónó-káwáánákómbá simái sáwí'a kwéumankaane suwaná ⁵ Póro séna aiva'-mónó-káwááná'á iyémó sewa'ó isékai íma mináímbá súsino. Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba agaimaréna séna kentí kwaásira'o kárákwirewai íma simái sáwí'a umánkáaro agaimaréna siráimba pó'a uwóví'a úne Póro siráiyé.

⁶ Póro simásuwena monor-ánón-kwáásí tuwánéna imáyáa éna évakarawai Sátúsi-monor-aimba sésa púwómpinkemba íma usásinanaaowe-aimba sun-kwáásí owasá évakarawai áamáán-kawaa-kwaasi owé-ímáyáá éna anónka'a séna kesí kwaásiyono. kesivomá áamáán-kawaa-kwaasigo éna kembá masínkaraimba kemá áamáán-kawaa-kwaasi úne. Áánútu pukén-kwaasimo usásintinkaniyemo siráunda-aintavai ívé'a aaivimbá kwémaisinkaawe Póro simásuwowasa ⁷ iséna áamáán-kawaa-kwaasi Sátúsi-monor-aimbo sun-kwáásí keyíái keyiai aaisambá simái taaínkaar-uráawe. ⁸ Sátúsi-monor-aimbo sun-kwáásí Áánútu pukén-kwaasimo usásintinkanin-aintavesa kampar-

áimbán-iyé kwésesa Áánútuna kwayó'nárawa'a kwíyómpakendarawa'a íma máyáawe kwésesa kwaási timambá íma máyáiyé suwasá ámáán-kawaa-kwaasi sésa Áánútu pukén-kwaasi usásintinkaniye. Áánútuna kwíyómpaken-kwayo'narawa'a máyáawe. kwaási timambá máyáiyé kwésuwasa mináíntávái taaínkaar-esa ⁹aaisambá sésa ámáán-kawaa-kwaasivinkemba ámáamba sun-kwáásí usásinesa asiramái sésa kesáámó awánáundaya Póro íma sáwí'a kwéivo Áánútuna kwayó'nákó kwembá simámakai. moórawai kwíyómpakewai kwembá simámakaiyo. íya isáúmne suwasá ¹⁰aaisambá anónkar-anonka'a siráawe.

aaisambá anónkar-anonka'a suwaná i-kwáásítí anóndako séna Póromba aaisan-aéemesa tavisíyapa'a aiyayaamba tawíyévainivo i-kwáásíyávéna séna kwaásítí avumpimbá komé'a koái'mae'a kentí naaúmpa'a iyóro súwasa miwítí naaúmpa'a móankaraawe.

¹¹móankarowana mindó'wáámbá Ísóigo Pórona egwaa'á kumbéna séna asiramái mé kentávái Yérúsaremuva'a simátímakaantemba Árómaa-naopa'a kosimátiminyone Ísóigo siráiyé.

Póromba áamáyu-aimba siráan-kwasai.

¹²súwasa usá aaváyaavimba Yútaa-kwaasi évaka'a torupamáí mésa Póromba áamáyu-aimba sésa tuvútuweta toónkwárá nonkwárátá nánaundayaanivo ímo tuvuwéta toónkwárá nonkwárátá íya nánaundayaawemo asiramái ¹³sun-kwáásí kae-kwáái aiyayaan-kwaasi mésa sésa ¹⁴mono-káwáá-kwáásíyé anón-kwaasiyavesa kosimátimesa sésa torupamáí méta asiramái séta Póromba tuvútuweta toónkwárá nonkwárátá nánaumpo ímo tuvuwéta toónkwárá nonkwárátá íya nánaundayaawe. ¹⁵miráumai keinárawate monor-ánón-kwáásíyé Árómaani-anondakontavai kampa'a kosimáme'a sé'a Póromba áí'mae kesópata tinatá áisaa umai mináínkóná ááinta isánáe sewé kosimáme'a seró. mináímbá isésamo aampa'ó áí'maesamo tíyata tuvuwónaundayaawe siráawe.

¹⁶suwaná Póromba áamánaako ááninko áamáyu-aimbo sumbá iséna isaaiséna i-kwáásítí naaúmpa'a iyéna Póromba mináímbá usimámuwana ¹⁷iséna i-kwáásítí kawáánákómbá ááyena séna mindál'á áí'mae anóndakonopa'a kwinaná moórá-aimba kosimámino súwana ¹⁸ái'maena anóndakonopa'a kwéna séna ándáva'o umáyáin-kwaasigo áwí'a Póro sááyena séna minívé-kwáásí áí'mae anóndakonopa'a kwinaná moórá-aimba simámino sisa'á enópa'a áí'mae'a túne súwana ¹⁹anóndako mindál'á ayáán-to'maena ímo kwaásimo máyón-ayampa'a ánkarena áisaa ena séna nóin-aina'iyá sina'á isáano súwana ²⁰mindál'á simáména séna Yútaa-anon-kwaasiye monor-ánón-kwáásíyé moórá-aimba sésa usá aaváyaavimba enópa'a iyésa kampa'a usésa Póromba áí'mae kesópata kumínata áisaa umai mináínkóná ááinta isánáe kampa'á usenááowe.

21 miwí táái íma isaaó. kae-kwáái aiyayaan-kwaasi asiramái sésa Póromba tuvútuweta toónkwárá nonkwárátá nánaumpo ímo tuvuwéta toónkwárá nonkwárátá íya nánaundayaawe sésa aúpá'á aampa'a kárákwiresa miwí tááiyavai owé síníyono sésa kárákwiraawe. mindáyavai miwí táái íma isaaó. minívé-kwáásígó anóndakomba mirá simámuwana 22 iséna séna simásimenda-aimba íma ó'on-kwaasi simátíme anóndakomba simámakaumne. íma siyó séna ai'mákaiye.

Póromba áí'maesa anóndakonopa'a kunkáan-kwasai.

23-24 minívé-kwáásí ai'maréna i-kwáásítí kawáánákái tááyowasari tuyená séna ívé'-no'waamba Póromba áí'maekai Sísáriyaa-naopa'o kámááni-anondakonopa'a mórúna aúwákaiyo. sáwívar-i-kwaasi 200 i-kwaasi to'mayaa íyasa évaka-kwaasi ósin-arósáanumpimbo nááón-kwaasi 70 kwaasi to'mayaa íyasa sáwíva'a 200 kwaasi kwaantáámbó tokáan-kwaasi to'mayaa íya'a Pórombo ayáá'maena kwínín-osimba to'mayaa umánke'a ívé'-no'waamba Póromba kawé'á umái kárákwimai áí'mae'a kámááni-anondako áwí'a Víríkísinopa'a mórúna aúwáaro séna 25 aúvái agayéna maará simámena séna 26 kentáásí anón-kwaasi Víríkísi isaaó. kemá Kórótíyasa Árísiya sáwíyan-aimba simámenaumpo isaaó. kawerá umái máyaano. 27 Yútaa-kwaasi minkwáásí áwí'a Póromba tátokesa tuvuwíyanesa kwéowa'a Áróamáni-kwaasiti aúvái tokáin-kwaasigo isa'á isé'a Yútaa-kwaasi tiyáámpinkemba tavisimái kesí i-kwáásí tiyáámpimba tinkáúnasa áí'maesa migowé. 28 minkwáásígómbó simánkén-aimba isánáe sé'a áí'mae'a miwítí anón-kwaasitopa'a kunkáumne. 29 íma sáwí'a uráintavai isasá miwítí ámáán-aine su'mai simánkaraawe. kemó ándáva'o auwé'o tuvúwónanamo puwíníni'a íma uráíye. 30 Yútaa-kwaasi évaka'a ámááyu-aimba sewa'á isé'a enópa'a ai'maráanasa áí'maesa kumónááowe. kwembó simánkaraan-kwaasiyave'a simátíme'a sé'a kwembó aaivimbó mayánkáan-aimba enaúranka'a simái kawer-oró. mináúvái-kwándááívimbá agaimaréna siráíye.

31 agaimaréna súwasa i-kwáásí simátimuntemba mirá ésa mindó'wáámbá Póromba áí'maesa kweémesa Ántípátisi-naopa'a kunkwaésa 32 usá aaváyaavimba i-kwáásí marapá'á kwénaun-kwaasi kuntuwerésa miwítí naaópa'a íyúwasa ósin-arósáanumpimba kwénaun-kwaasi Póromba áí'maesa 33 kweémesa Sísáriyaa-naopa'a ósin-arósáanumpinkemba marapá'á kumbaésa mináúvái anóndakomba móru amésa Póromba aúranka'a móru ánkárowana 34 mináúvái táámpamai iséna Pórontavai séna emá náám-baravaken-kwaasiya'ono súwana Póro séna kemá Sírísíyaa-maravaken-kwaasi úne súwana iséna 35 ánivo aaimó simánkaraan-kwaasi kumíya'a isánaumne séna kwená kwaásiyavena séna Érótimo uráin-daumpa'a máánkare'a kawé'á umái kárákwiyoro súwasa mirá uráawe.

Yútaa-kwaasi Póromba simánkaraan-kwasai.

24 ¹kárákwiyuwasa éva'aasei-no'waamba kwaésa aiva'-mónó-káwáánákó áwí'a Ánánáesiye anón-kwaasiye Póromba aaimó simánkénesa Sísáriyaa-naopa'a Víríkísinopa'a kúmúmba moóráwai ámáámba kawé'á umái isón-kwaasi áwí'a Tétárasí kwesé Víríkísinopa'a kumbésa ²Póromba ááyowana túwana Tétárasí aái simánkena anóndakomba simái arumbá airaréna séna kentáásí anóndakoo kawer-ímáyáágwárá-kwáásí po kawé'á umái kárákwiraanata ayáátááka'a paru umáíya máyaumne. ená imáyáavinkemba kawé'á umái súwa'naa ónata maémáyaundayaawe. ³kesáá naaó'-nao'a máyaunda-kwaasiya aasiyaasi-táwai entávái aamoí kwéundayaawe. ⁴íma ayáátáár-aimba sénaumpo embá ávón-kaíyáávainivo ákí-aimba sénaumpo usúká'mai isaaó. ⁵maankwáásígó aosaambá kwimái amápa'-marava'a kwénaaena Yútaa-kwaasi simái tirumbá airaráísasa Násáretivakewaina aampa'a kwégwaresa kwéowana mirámó on-kwáásítí aiva'ná'á ména mirá kwéiye. ⁶mirá kwéena ó'onkaa-kwaasi áí'maena anóm-bono'-naumpa'a móankaraisana ména sáwí'a uráintavaiya maankwáásíyá tátoketa [kentáásí monor-ánón-kwáásítópa'a aái simánkanae kwéunanya ⁷i-kwáásítí anóndako áwí'a Árísíya kuména kusínkambaiya siyáámpinkemba Póromba kunáí'maena uména ⁸simásimenaya séna enópa'a móru sénááowe sisatá kwégumundayaawe.] maankwáásígómbó áísaa inanamó éna aaiwimbó mayánkaraunda-aimba kwe sína amápar-aimba isaaó Tétárasí súwasa ⁹Yútaa-kwaasi kwembá áwa'naa esa mináímbó simbá árair-aimba siyé siráawe.

Póro Víríkísimbo mósímaamakain-kwasai.

¹⁰suwaná kámááni-anondakoma aúwanaan-awaame'a éna Pórontavena e siyó súwana Póro séna emó kárákwiyonda ayáátááka'a imá maisu'maé iráanda pó'a enaúranka'a anondá ke aái sénaundayavai sirunkó aamoí kwéiye. ¹¹Ánánútuna imáyáa é'a kwenáwí'a mósá máraandayave'a Yérúsaremuva'a umé'a siyáánkai umái kae'-nó'wáámbá ánásaraivo évakarawai tísaa inasá árai'a siyé sénááowe. ¹²anóm-bono'-naumpare sáwíyam-bono'-naumpimpare máá'aruvare íma aaisankáámbá sé'a íma kwaási simái áái'o tiyáí-áímbá siráunda Yútaa-kwaasi suwánaraawe. ¹³kembó simásínkáamba kampa'á sevó mináínkóná ááimba íma kwáyáíye. ¹⁴avorá'á ke simámenaumne. Ísuna aampa'á kwégwe'a kentáá síkwá'nái Ísóigona imáyáa é'a áwí'a mósá kwémaraunasa Ísuna aantavái maankwáásíyómbá sésa kampar-ámbán-iye kwésewe. Mósesina ámáámba isé'a Ánánútun-ai simátímakowai agaimakón-aimba isé'a áraire kwésune. ¹⁵miwí sésa Ánánútu amáparawai sáwí-kwaasiye kawé-kwáásíyé pukémpinkemba usásintinkaniyemo kwésesa amu'maráantemba kemá

mirá kwéune. ¹⁶ mindáyavai kesí imáyáavimba sáwí'an-ivo sé'a Áánútu aúrankare kwaási túrankare kawé'á umái máyaumne.

¹⁷ánivo ó'on-o'om-barava'a kwénaae'a évakar-ima maisuwé'a Yérúsaremuva'a kesí kwaási íma toómbá makáan-kwaasi óntamba kwétime'o Áánútuntavai ísámai póí'o ondayávé'a iráumne. ¹⁸mimbáyái kwémae'o Yútaa-kwaasiti ámáamba ísámai kawé'ó íí-yántáá'á umásuwe'a Áánútuntavai ísámai póí'o ondayávé'a anóm-bono'-naumpa'a umáyaawanasa kesópa'a sáwíva-kwaasi íma tamésa túwaai kwésesa máyówasa Yútaa-kwaasi suwánowasa ¹⁹évakarawai Yútaa-kwaasi Ésiyaa-maravaken-kwaasi mésa suwánaraawe. sáwí'o uráanasamo suwáresa enaúranka'a simásínkáaro. ²⁰monor-ánón-kwáásitópa'a máyaawandara'o sáwí'o uráanasamo suwánaresaraankasi moórá-aine su'mai siráasino. moórá-aine su'maimo senkákái isáásino. ²¹monor-ánón-kwáásitópa'a máyaawandara'a anónka'a sé'a Áánútu pukén-kwaasimo usásintinkaniyemo siráunda-aintavai ívé'a aaivimbá kwémainsinkaawe séwánasa kemó siráunda-aintavai kwésimasinkaawe Póro siráíye.

²²súwana Víríkísi Ísuna aampa'á kwégun-aimba á'a ísarena séna i-kwáásítí anóndako áwí'a Árísiya kwemá kumína'a maanáimbá ísámai kawer-ónaumpo koró simásuwena ²³Póromba kárákwirowaintavena séna ándáva'a kawé'á umái kárákwiye íma afyayaanka'a asááúmárenasa ímo kwemó makáinda-yantaa'a kwená kwaási áwa'naa ónáe síyamo e úwoi owé sinasá áwa'naa oro Víríkísi siráíye.

Póro Víríkísinte Túrúsíraante simátímakain-kwasai.

²⁴Víríkísi simásuwena ména évaka-tawai maisuwéna awainínkómbá Yútaa-inimba áwí'a Túrúsíraamba áí'maena taména Póromba ááyowana téna séna Ísu Kárásitin-aaiyavai árairemo sésa aráápamai máyáan-ainkona ááimba simátimuwasarai ísóyana ²⁵Póro kawer-áínkóná ááimba kwésena ke túra'a kárákwiyi-aimba kwésena Áánútu kwaásimo máyáawaina ááimba tísaa ínín-aimba súwana Víríkísi áá'a kówana séna ánivo kwaao. naaémbo ímo mayáímó kwáíndara'a ááyanaumne séna ²⁶imáyáa éna Póro ándáva'a meéyán-onaná ayúsinkainkwaé séna óntamba simína'a ayúrankanaumne-imayaa éna mindáyavena aasiyaasi-táwai Póromba ááyowana túwasarai kwaasái símae irááíye.

²⁷kwaasái símae íyúyana kaer-ímá maisuwéna moóráwai áwí'a Pósiyasi Vésétasi kwemá Víríkísina anondá kámááni-mayai usámayanimba ákíse úwana Víríkísi Yútaa-kwaasi tirumbá kawé'á ínkwáe séna Póromba íma ayúránkaraivo úwoi ándáva'a ánkaraiye.

Póro aiva-káwáánákónópa'a kónaumne siráin-kwasai.

25 ¹Póro ándáva'a máyowana Vésétasi mináyámpá'á Sísáriyaa-naopa'a taména kaumbo-nó'wáámbá tagwaimái tuwéna

Yérúsaremuva'a umáyowasa ² Yútaa-anon-kwaasiye mono-káwáá-kwáásiyé kwenópa'a tésa sésa Pórombo simánkaraundantenta óta simánkanae sésa ³ súwa'naa e Póromba kunai'márénana Yérúsaremuva'a iyíno. mináímbá sumbá évakarawai aampa'á kárákwiresa inkamíyanesa-imayaa ésa mináímbá suwaná ⁴ Vésétasi séna Póro Sísáriyaa-naopa'a ándáva'a máyáiyé. kemá sáwíyanka'a kumónaumpo ⁵ keinárawapinkemba anón-kwaasi kesé kwégumesa Póro sáwí'o uráinda-aimba síya'a ísáano simásuwena Vésétasi ⁶ avakaumboé-no'waana'i. siyáánkai-no'waana'iyó. kwaéna Sísáriyaa-naopa'a kumbéna usá aaváyaavimba aaimó ísón-daumpa'a uména Póromba koái'mae teró súwasa koái'maesa tuwasá ⁷ Yútaa-kwaasi Yérúsaremuvakemba kúmúwai Póromba kunúkúmure mésa áúiyaaín-aimba simánkówana ⁸ Póro miwí táái anondá simátimena séna kemá íma Yútaa-kwaasiti áamámba káráre'a anóm-bono'-namba íma sáwí'a é'a Áróamáni-kamaani-kwaasiti áamámba íma káráraumne Póro súwana ⁹ Vésétasi Yútaa-kwaasi tirumbá kawé'á ínkwáe séna Póromba áísaa ena séna Yérúsaremuvara íyínara simánkaraan-aimba ísámai kawer-ónaumno súwana ¹⁰ Póro séna ímaniye. Áróamáni-kamaani-aiva-kawaanakona kwaási ómpo kesáái ísámai kawé'án-uwo. Yútaa-kwaasiti áamámba ímo káráraunda á'a suwánaraane. ¹¹ áamámba káráre'o sáwí'o uráundarakai tuvuwónáemo sembá íma a'áo súsino. úwoi sínkamosino. simásínkáan-aimba íma árarir-aimba pó'a íma iyónaumpo Áróamáni-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a konaná kesáái ísámai kawé'á íníye Póro súwana ¹² Vésétasi íséna kwená kawer-ímáyáágwárá-kwáásiyé aai simásuwena Pórontavena séna Áróamáni-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a kónáe sénda pó'a ai'maráana kwíníyone Vésétasi siráiyé.

Póro Ágáripante Pénáisinte simátímakain-kwasai.

¹³ Vésétasi simásuwena máyowana naaémba moóráwai Yútaa-anon-kwaasi áwí'a Ágáripa úwana ámánaanko áwí'a Pénáisi úwana mindárai Sísáriyaa-naopa'a kumésarai Vésétasi kámááni-kawaa-mayai mairóntavesarai kwenópa'a kumésarai ayáámba kwéamesarai ¹⁴ évaka'-no'waamba kwáúyana Vésétasi Ágáripaamba Póron-aai simámena séna Vírísíki moóráwaimba íma ayúnránkáimba úwoi ándáva'a ánkáísana máyáiyé. ¹⁵ Yérúsaremuva'a umáyaawandara'a Yútaa-kwaasiti anón-kwaasiye mono-káwáá-kwáásiyé kesópa'a tésa kwembó simánkaraan-aimba sésa tuvuwó suwa'á ¹⁶ simátíme'a sé'a moóra aosaambá kwáyáinasa mináósáámbá ísáiyuwesa tínkamonaaoovo Áróamáni-kwaasi íma úwoi tínkamonaaoowe. moóráwaimba aavimbó mayánkéwana túranka'a ména miwí anondá aai simátiminasa Áróamáni-kwaasi mirámó sínda-aimba kawé'á umái isánááowe. Áróamáni-kwaasiti ááimba mirán-áímbán-iyé. simátimewanasa ¹⁷ kúmúwa'a íma úwoi mé'a usá aaváyaavimba aaimó sí-náúmpá'á umé'a Póromba áyaawanasa

ái'mae íyúwasa ¹⁸kwembó simánkaraan-kwaasi usásinowa'a sáwí'o uráinda-aimba sénááowe-imayaa ówánasa ¹⁹kentááiyé su'mai sésa moóráwai áwí'a Ísu pukáiwaintavai sésa Póro séna kwemá usásinena úwoi máyáiyé siráin-aintavai aisambá siráawe. ²⁰kemá sé'a nóraumai mináínkóná ááimba isánaumno sé'a Póromba áisaa e'a sé'a Yérúsaremuvara íyínara simánkaraan-aimba isámai kawer-ónaumno séwánana ²¹Póro séna ímaniye. ándáva'a máyaunasa kárákwiraamba pó'a Áróamáani-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a konaná kesáái isámai kawé'á íniye súwa'a kárákwiraan-kwaasiyavai sé'a kárákwimai kawé'á uréwana aambá paárína'a ai'máráanana kwíníye siráumne ²²Vésétasi súwana Ágáripa séna mindákón-áái isánáe súwana séna ánivo aaváyaa isáníyone Vésétasi siráiyé.

²³súwasarai Ágáripaawe Pénáisiye kwairóyamba usá aaváyaavimba usásinesarai kawer-únánkwátói úmaesarai i-kwáásítí anón-kwaasiye mindáópaken-anon-kwaasiye aánoumai íyúyasa amáparawai kwétuwanowasarai aaimó síí-náúmpá'á íyúyana Vésétasi Póromba ááyowasa ái'mae íyúwana ²⁴Vésétasi séna anóndako Ágáripaemo máyáan-kwaasiye isáaro. Yérúsaremu-naopakewaiye maankákéwáiyé Yútaa-kwaasimo aaimó maankwáásímó simánkaraamba awánaaro. tuvuwíyana puwínomo anónka'o símae iráamba ²⁵avakáá úmae'a iyúnda íma sáwí'a uráimba póna íma puwíníye. Áróamáani-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a kónaumno siráintave'a ai'máráanana kwínímba ²⁶kemó aúváiimo agaimáimo aménaunda íma kwáyáiyé. mindáyavai mamáyáan-kwaasivimba Ágáripa aúranka'a máankaunda po kwemó sínda-aimba isé simásímína'a aúvái agayánaumno. ²⁷ándáva'o máyáin-kwaasimo úwoimo ai'maré'o simánkaraan-aimbo ímo aúváivimbo agaimáimo aménaunda uwóví'a ónaumno Vésétasi siráiyé.

Póro anondá simátímakain-kwasai.

26 ¹súwana Ágáripa Pórontavai séna ánivo simánkaraan-aimba anondá simátimiyo súwana Póro ayáámba mósá tuwéna simánkaron-ainkomba anondá síndayavena séna ²kentáásí anóndako Ágáripaao Yútaa-kwaasi simásínkaraan-aimba enaúranka'a anondá sénaundayavai sirunkó aamoí kwéiyé. ³Yútaa-kwaasiti ááinkwara ámáánkwara'a kawé'á umái kwéisaandayavai sirunkó kawé'á kwéintavai íma sívón-kaiyé sé kesáái kawé'á umái isáníyone. ⁴kemá iyámpóirakemba kesí Yútaa-kwaasivimba mé'a Yérúsaremuva'a komé'a kemó ówándawaina ááimba Yútaa-kwaasi amápa'a suwánaraawe. ⁵ámáán-kawaa-kwaasiti aampa'á arupí umái kuráumne. ámáán-kawaa-kwaasi Áánútuna imáyáaya éta asirayán-ámpátá kwégwareta minámpá'á arupí umái kuráumne. Yútaa-kwaasi ayáátáaka'a suwánaraamba pósa sésáinasamo ésa kentávái árai'a siyé sénááowe. ⁶naaóv'á Áánútu

kentáá síkwá'náyavai árair-aimba simátímakomba paáriníntavai amu'makáumnemo siráunda-aintavai aavimbá maisínkaraawe. ⁷kentáá síkwá'ná sísamaivakemba kae'á kumbaimái-kwaasivinkemba Yútaa-kwaasi no'wáamba aaváyaavimba eénáínka'a Áánútuna imáyáa mósá kwémaresa mináráír-áimbá amu'maráantemba mirá kwéundayavai aavimbá maisínkaraawe. ⁸Yútaa-kwaasiyono. Áánútu kwaasi pukémpinkemba kanaán-umai usásintinkaniye-aintavai nóra isará íma áraire kwéseo.

⁹ááéma kemá imáyáa é'a Ísu Násáretivakewaina aampa'á kwégowai sáwí'a umátinkanaumne-imayaa uráumne. ¹⁰Yérúsaremuva'a mirá ówánana mono-káwáá-kwáási si'márówa'a Áánútuna kwaási sáwívarawai tí'mai ándáva'a tínkaraawanasa tínkamiyasa púwóro sumbá kegwará'á mirán-oro siráumne. ¹¹aasiyaasi-távai mono'-náúmpímpá'á kwénaae'a Ísun-aaí simái sáwí'a ígwáe sé'a tínkambae'a iráumne. sirunkó ikaa'á vówa'a némpa'-naopimpakwara'a kwénaae'a tínkambae'a kuráumne.

¹²anóndako Ágáripao mindáyavai mono-káwáá-kwáási aúvái agaimái simúwa'a Támásikasi-naopa'a maimaé'a kówánda ¹³kwáyá'wái ságayamba aaváúgómbó usáyaatarai-sagayamba tuwówana kwíyómpakemba kuména kesinepakéné kesé kun-kwáási tinepakéné sán-kówata ¹⁴marapátá tuvamówánanaya aaiyé su'mai súwa'a isááwánana simásimena Yútaa-kwaasi tááivinkemba séna Sóroo nóintavai kembá sáwí'a kwéono. póimo ándámo kwímakaawanamo ayáámbo kawésíntemba emá mirá kwéone súwana ¹⁵Ísóigoo nááwa'ono séwánana Ísóigo séna kembá Ísumba sáwí'a kwéumasinkaana'a úne. ¹⁶usásinaao. kesí mayái mayáínkwáe sé'a usásinanke'a enaúranka'a paárunða ívé'o suwánáandarakemba agarááránkáanda-aimba simátíma'mae iyíníyone. ¹⁷ai'maráana Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye simátímínasa évaka'a áwáá'o aíya'a miwí tiyáámpinkemba airánaumne. ¹⁸simátímínasa túnín-ampa'a ivátuwesa sámó kain-ámpá'á teró. Sáátáánigona asirayámbá tuwésa Áánútuna asirayámbá tamáyáaro. simátímínasa kesááiyavesa áraire sésa aráápamai maíya'a miwítí sáwí-imayaa maitiyuwé'a Áánútunde-i'a umátinkaunda-kwaasivimba mótkanaumne Ísu simásímakaiye.

¹⁹anóndako Ágáripao kwíyómpakemba simásímakain-aimba íma tuwé'a úwoi mirá kwéune. ²⁰aiva'á Támásikasi-naopa'a simátíme'a naaémba Yérúsaremuva'a simátíme'a minkákémbá Yútaa-kwaasiti maravá'á simátíme'a ó'onkaa-kwaasiti maravá'á simátíme'a sé'a kentí sáwí-imayaa tuwé'a Áánútumpa'a té'a kawé'-má'yái mayáiyasa tuwánésa sésa Áánútumpa'a tiráawain-owe sígwáe sé'a simátíma'mae'a kuráumne. ²¹mindáyavai anóm-bono'-naumpa'a máyaawandara'a Yútaa-kwaasi kembá tátokesa tuvuwónáe siráambanivo ²²Áánútu súwa'naa úmaena ívékwara'a kwéiyisa'a maanká'á mé'a anón-kwaasiye úwoi-kwaasiye

kesáái kwésimatime'a Áánútun-aaí simátímakowai agaimakáan-aimba Mósesi agaimakáin-aimba kwésimatimunda-aimba mimbórá-áímbá kwésimatimune. ²³maará sésa Áánútumo usásinankaiwaiyavesa agaimarésa sésa áí'a índai'a íyana aiva'ná'á pukáimpinkemba usásinankaniye-aimba agaimakáamba pósa Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye pukáimpinkemba usásinkain-aimba isésa sámó kain-ámpá'á kwígwáe sésa agaimarésamo siráan-aimba kemá kwésimatimune Póro siráiyé.

²⁴Pórombo simánkaraan-aimba anondá kwésimatimuwana Vésétasi anónka'a séna Póroo uwaoó'á kwéone. aúváíma awánamae kwéiyé po uwaoó'á kwéone Vésétasi súwana ²⁵Póro séna anóndakoo íma uwaoó'á kwéumpo súnda-aimba árair-aimba arupí-aimban-iyé. ²⁶súnda-yantaa'a íma aúpá'á uráavo amápa-kwaasi táápimba siráamba egwára'á mináímbá ísaraampo kemá íma inkaisé'a úwoi kwésimamune. ²⁷Áánútun-aaí simátímakowai tááiyavai áraire kwésono. árairemo kwésemba á'a ísaraumne Póro súwana ²⁸Ágáripa séna ákí-aimba simásimenda-imayaa e Ísun-aaiyavai áraire sénaumne-imayaa oónó súwana ²⁹Póro séna íma ákí-aintavai íma ayáátáár-aintavai kwésune. kembó asáúraan-andaoma íma keinárawapimba kwaínkwáe kwésundanivo Ísun-aaiyavai áraire siráundantemba kesáái kwéisaan-kwaasiye esé mirá sénááontavai Áánútumpa'a námúnaa kwésune Póro siráiyé.

³⁰súwasa Ágáripaawe Vésétasiye Pénáisiye amápa-kwaasiye usásinesa ³¹máá'aruva'a kumbésa keáímbá sésa íma sáwí'a uráintavai ándáva'a ankésa tuvuwíyana puwíno siráawe suwaná ³²Ágáripa Vésétasintavena séna Áróamáani-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a kónaumne ímo siráinkakai ayúrankaanana kówisina mináímbá siráimba po ai'márénana Áróamáani-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a kwíno Ágáripa siráiyé.

Póro Áróamáa-naopa'a kuráin-kwasai.

27 ¹súwana Vésétasi to'mayaa éna séna Ítári-marava'a Áróamáa-naopa'a nompí-sípívímbá kwígwáe séna Póronkwara évakar-anda-kwaasigwara'a moóra-kwaasigontavai kárákwimae kwínkwáe séna méankowana minkwáásígó áwí'a Yúríyasi kwemá Áróamáani-aiva-kwaasigona i-kwáásítí kawáánákómbá méankowana ²moóra-nompi-sipi Átámítivakemba kwáyowana Ésiyaa-maragona awámpáká'-náopa'a kónáe súwata mindómpí-sípívímbá usáateta Másétóniyaa-maravake Tésárónaikaa-naopaken-kwaasi áwí'a Árisítakasi kwesé usáateta kweémata ³usá aaváyaavimba Sáítóni-naopa'a marapá'á kunásávaawananya Yúríyasi Póromba arumbá umánkena séna úwoi ená kwaási kotuwánenasa ímo tokénda-yantaa'a áméro súwana mirá úwata koyauweréta ⁴mindómpí-sípívímbá usáateta kwégowananya úndá toréna nompí-sípí táto'marowana íma kúwata nonavuvumpa'á kwáyom-barago

áwí'a Sáíparasi-marama kwáyopa'a mináyámpá'á úndá íma torówata mivátá kweémeta ⁵Sírísíyaa-marava'a Pámpíríyaa-marava'a kóyaaíteta Árísiyaa-marava'a Máíraa-naopa'a marapá'á kunásávaawananya ⁶moórá-nompi-sipigo Arekesándiyaavake-sipigo Ítári-marava'a kónáe sú-sipigo kwáyowana i-kwáásítí kawáánákó awánéna mindómpí-sípívímbá mósinkaraiye.

⁷mósinkowata kówándaaya sáwíyan-unda toréna mindómpí-sípígó íma aintówata évaka'-no'waamba kwaéta mirá úmaeta Náítasi-naor-egwaata kówándaaya anón-unda toréna nompí-sípí ai'á tosétuwowata sínaaempakenta koyauweréta nonavuvumpa'-márágó áwí'a Kírítí-marava'a úndá íma torópa'a kweémeta ayááivá'-márámá áwí'a Sáómóni-marava'a kóyaaíteta ⁸uwí-nónawampakavamba suwesaraayávái úmaeta kweémeta Árásea-naokona egwaa'á kawé-kwáúné supa'á ⁹ayáátááka'a komáyaawananya aiva'-mónó-kawáánákó Yútaa-kwaasiti anóm-bono'-naumpa'a avumpin-dáúmpá'á kwéiyun-kanaa ánásowana minkánáá úndá torái-kánáá uwí-nónkó tuvántááva kwéuwasa inkaisésa íma nompí-sípívímbá kwénaaun-kanaa túwana Póro imáyáa éna simátimena séna ¹⁰ívétaamo nompí-sípívímbó kónaundayaamo sáwí-yantaa'a kesinetá paáriníye. íma náaindaane su'mainivo nompí-sípíyé kwaásiye aúyoranaaowe. mináímbá kemá á'a ísaraunda póta aáno ménaumne Póro súwana ¹¹i-kwáásítí kawáánákó Póron-aaí íma iséna nompí-sípímó avúsúmai kúwain-aaíye misípígó avowán-ááíye su'mai iséna Póron-aaíyavai íma áraire-imayaa úmba ¹²misípígó kwáyompa'a úndámo torái-kánáá íma kawé'á ún-ayampa'a mésa sáwíva-kwaasi sésa tuwéta Víníki-naopata komáyáanananya úndá torái-kánáá ánásainata kónaumne sumbá Víníki-naopa'a Kírítí-marava'a kwáyon-daopa'a kawé'-nónkwaumpa'a ímo úndámo torón-kwaumba kwáyowasa mináímbá siráawe.

anón-unda torówana uwí-nónkó aintásarain-kwasai.

¹³suwaná tiyáánepakemba sáwíyan-unda torówasa awánéna sésa Víníki-naopata kónaumne sésa nompímbó túwówanamo táto'matuwe máyon-anda mósá tavisimái kwémaresa uwatá Kírítí-maragona uwí-nónawampakavanta kówándaaya ¹⁴Kírítí-maravakemba anón-unda toréna ¹⁵mindómpí-sípí tátorowana íma aiyámba'mai kúwana avúsúmae nááún-tamayo'a tuwówana úndáo kweyááríka'a améntamaena kúwana ¹⁶nonavuvumpa'á sáwíyam-barago áwí'a Kóta-mara kwáyowana úndá íma kwétoropata kówándaaya tínaaempa'o kárárumakesamo tavisímaesamo íyú-sipi tavisimái ¹⁷anó-sipivimba marésa anó-sipi tawísívo sésa ándáneí asááumai kawer-úmárówana Árípiyaa-mara-ayampa'a uwí-nómpímbá nonáámáái-oma'a kwáyowasa minómáká'á ai'á máikwiwivo sésa úndáo avúsúmai kwégon-ampanta ayú'mai

móruna márówana kwempa'á kúwana ¹⁸ usá aaváyaavimba minúnda paai kwétorowasa óisamba taaímbai uwí-nómpá'á kwétuwesa ¹⁹ usá aaváyaavimba misípívimbó mayáímó máyón-kwaasi mayái-yántáá'á nompá'á kwétuwowana ²⁰ minánón-únda paai kwétorowata ayáátááka'a aaváúmá o'á íma awánéta sípígomo kwínín-amba íma awánéta imáyáa éta kentáásí maráyá íma awánaandaya maavátáyá ánásanaumne-imayaa uráundayaawe.

²¹ imáyáa ówánda ayáátááka'a toómbá íma kwénowana Póro túranka'a taména séna Kíríti-marava'a kwéteta seéwánda íma kesáái ísaraawe. isékai sáwí'lo íi-yántáá'ó náaindaambo tuwái íya awánúsino. ²² ánivo tirumbá asiramái máéro. nompí-sípíyé su'mai sáwí'a ínivo kwaasi íma puwónaundayaawe. ²³ Áánútuna imáyáa mósá kwémaraunda ívé'-no'waamba kwemá kwená kwayó'ná'á ai'maráísana kwíyómpakemba kesópa'a kumbéna ²⁴ séna Póroo asiramái maiyó. emá Áróamáani-kamaani-aiva-kawaanakonopa'a kwinaná enáái isáníye. Áánútu embá kawé'á umánkáimba póna esémo kwégon-kwaasi kárákwiyinasa íma puwónááowe siráíye. ²⁵ mindáyavai asiramái máéro. simásímíntemba Áánútu mirá ínimba á'a isáúmne. ²⁶ úndáo nompí-sípí améntayuwainata nonavuvumpa'á maragóná awámpátá kónaumne Póro siráíye.

²⁷ súwana uwí-nómpímbá áwí'a Étériyaa-nompimba sísamaivakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba únda toréna améntámaena kúwasa no'wáán-avuntamba sípivim-bayai-kwaasi sésa maragóná egwaatá kwégumne sésa ²⁸ ándá-ayaira'a umbaimó tón-tantaa'a aríkwímakesa nompímbá tu'mái tavisimái awánomba mindónkwááúmbá ayáátááka'a 120-ra'a kwáyowasa kwégwesa ó'a móyu'mai awánomba ákíra'a 90-ra'a úwasa ²⁹ maragóná awámpá'á óntamba kwáyaindara'a tuvamúnavo sésa táátavai ésa éiyain-anda ayútúwówana ánaaempakemba nompímbá kuména tátorowasa avekáá iraráínata nóin-tantaara kwáyáíya awánanae sésa ³⁰ nompí-sípívím-báyái-kwáásí imáyáa ésa aúpá'á kónaumne-imayaa ésa kampa'á sésa aipakén-ándá ayútuwanae sésa sáwíya-sipi nompá'á móruna túwówana ³¹ Póro i-kwáásíyé miwítí kawáánákóntáváíyé séna sípivim-bayai-kwaasimo ímo anó-sípívimbó máésamo ésamo amápa'a ánásanaaowe Póro súwasa ³² i-kwáásí sáwíya-sipigona ándá káráyuwowana kóuraiye.

³³ kóúwana sáwíyanka'a irataró'a Póro séna sísamaivakemba éiyaimba kumbaimái-no'waamba káno'a mé'a íma toómbá náráavo ívé'a toómbá naaró. ³⁴ kemá asiramái simátíme'a sé'a toómbá né'a túma kawé'á ína'a mé'a íma ánásanaaowe ³⁵ Póro simásuwena amápa-kwaasi túranka'a toómbá mairéna Áánútuntavena súwi séna toómbá topámbai nówasa ³⁶ awánowana tirumbá kawé'á úwata toómbá naáwánda ³⁷ mindómpí-sípívimbá sáwíva-kwaasi 276 kwaasi máyaawanda-kwaasi toómbá naáwánanaya ³⁸ símú'a vówanaya misípí umbái tówasa mimpímbó

kwáyon-tomba áwí'a úwíti-tomba nompímbá maisu'márówana etóyóí úwata maémaumne.

nonkó tuvántáávanena misípí tawísíyukain-kwasai.

³⁹máyaawananya irataró'a úwasa awánomba íma awánom-barama kwáyowasa awánomba mivá'á nonkó irówana kawe'-nónaamaai kwáyowasa awánésa sésa meivátá íyónanaya kawe'-nónaamaaiva'a póna sípigo úwoi iyíníye sésa ⁴⁰sípigombo tátorain-anda káráyuwowana nompá'á kumúwasa avúsúmaesa nááún-tamayoka'a kárárumaron-anda ayútuwesa aipa'á ampantá aríkwímaresa úndáomo kweyááríka'a avúsínata nonáámááíva'a kónáe sésa ⁴¹kuwaná nompímbá nonáámáái-oma'a kwáyowana mimpímbá misípígó ai'á mááritowana nonkó áyámiva'a tuvántáávanemena tawísíyukaiye.

⁴²tawísíyuwowasa i-kwáásí sésa ándá-kwaasi nombá tuvámbai kóvainivo tínkamona suwaná ⁴³i-kwáásítí kawáánákó Póromba áwa'naa ena séna íma tínkamoro simásuwena séna nombó tuvámbaimo kawe'ó uréwai nompímbá ásávare'a tuvámbae'a aápa'a koró. ⁴⁴évakarawai ímo nompímbó tuvámbai awánarewai nompí-sípígóná taai-ayái mairé'a minká'á tátoke'a avúsúmae'a aápa'a koró súwata mirá éta amápa-kwaasiya kawe'á umáíya aápata kóyo uráundayaawe.

Mórata-maravata kóyoraunda-kwasaiya.

28 ¹aápata kawe'á umáíya komáyaawanasaya mindónávúmpá'-márágó áwí'a Mórata-marawe suwatá ísaraumne. ²aa'á téna táúgwí'a kwéuwasa mimbárávákén-kwáásí kawe'á umásinkesaya iramá agaisínkówata siyáánta kwégauvowananaya ³Póro iráárí'a komaimaéna mimpímbá máagaimarowana koko'á úwana kwaavainkó téna Póro ayáánka'a tauntorówasa ⁴kwaásí awánésa keáímbá sésa moórá-kwaasi tuvúwísana púwísana nompí-sípívímbá timbá nonkómá íma tuvúkáiмба póna ívé'a kwená anondáma maéna irankavayaankó váinana puwíníye keáímbá kwésuwana ⁵Póro ayáámba tuvimpín-úwana miníráánkáváyáámbá tará'maena iravímbá tuvamúwana íma Póromba áí'a úwasa ⁶minkwáásí Pórontavai imáyáa ésa intoráinana puwíníyo. marapá'á tuvaména puwíníyo-imayaa ésa ayáátááka'a aúrampimba avú'maresa mésa amu'matuwé máyówana íma ave'á puwúwasa imáyáa mórúna ésa sésa minkwáásí ísóigoman-íye siráawe.

⁷suwaná mimbárávákén-ánón-kwáásígó áwí'a Pápáryasi kwená maramá egwaa'á kwáyowai kawe'á umásinkenaya másinkowata kwená naaúmpata kaumbo-nó'wáámbá kogwaéwánanaya ⁸Pápáryasi avowámbá kokotámba ankéna ayánómbá naaegwará'á kwéuwana máyowana Póro kwenópa'a kwéna awánéna Áánútumpa'a námúnaa kwésena ayáándeí ane'á tátorowana mináí'á ánásowasa ⁹awánésa tí'lo ún-kwaasi tí'maesa

Póronopa'a tuwaná miráumai asóvamatinkava kúwasa ¹⁰ aamoi-yántáá'á símúwata máyaawanasaya nompí-sípívimbá kónáe séwánda-tawaiya ímo makáawanda-yantaa'a símúwata kuráumne.

Árómaa-naopa'a kuráunda-kwasaiya.

¹¹ moórá-nompi-sipigo Arekesándiyaavakemba áwí'a keáváráwái-ísóí-sípígó éna úndámo torái-kánáá mimbárágóná nonkwaaúmpímbá kwáyowata kaumbo-kwíyómbá maisuwéta mindómpí-sípívimbá usáateta kweémeta ¹² Sísari-marava'a Sáírákusu-naopa'a kwéta marapátá ásáveta kaumbo-nó'wáámbá kwaéta ¹³ nompí-sípívimbá usáateta kwéta Árísiyamu-naopa'a kógwaeta usá aaváyaavimba sínaaempakenta úndá toréna siméntámenaya kwéguwata kae'-nó'wáámbá kógwaeta Ítárimarava'a Pútíyori-naopa'a marapátá'á ásávaawanasaya ¹⁴ Ísun-aai ísówai máyówata kotuwánaawanasaya simásimesaya sésa moórá-sontaa keséya ménaaowe suwatá miráumaiya moórá-sontaa miwísé maéta Árómaa-naopata marapátá kówánda ¹⁵ Árómaa-naopakemba Ísun-aai ísówai kówánda-ainta isésa aampaké kotiránáe sésa Ápíyasi-naopa'a máákéti-maruka'a amápa-kwaasi kwááyumo kwaí-námbá kaumbo kwáyopa'a tuwaná Póro tuwánéna Áánútumpa'a aamoí úwana arunkó kawé'á uráiyé.

Póro Árómaa-naopa'a mérain-kwasai.

¹⁶ Póro arunkó kawé'á kwéuwata Árómaa-naopa'a kówánanaya mindáópaken-kamaani-kwaasi Pórontavai séna íma ándá-naumpa'a maé úwoi-naumpa'a ménana i-kwáásígó enká'á kárákwiiniye súwana ¹⁷ kaumbo-nó'wáámbá maisuwéna Póro mindáópakemba Yútaa-kwaasiti anóndarawa'a tááyowasa kwená naaúmpa'a tuwaná simátimena séna kesí kwaásiyono. Yútaa-kwaasi simái íma sáwí'a uráumpo kentáá síkwá'nái áamámba íma káráraundanivo Yérúsaremu-naopa'a kembá táto'mai Árómaani-kamaani-i-kwaasira'a tíméwasa ándáva'a sínkaraawe. ¹⁸ sínkaresa sínkamiyanesa kesáái avakáá-omba íma isasá ayúrankanae sewasá ¹⁹ Yútaa-kwaasi mináímbá kárówa'a kesí ááimba íma sáwí'a uróntavai sé'a Árómaani-kamaani-aiva-kawaanakanonopa'a konaná kesáái isáníye. kesí Yútaa-kwaasi aái simátinkanae íma súnda kesáái isáínkwé sé'a Árómaani-kamaani-aiva-kawaanakanonopa'a tiráumne. ²⁰ Yútaa-kwaasiya Áánútumo usásinkaiwaimbo amu'makáundawain-aai séwánasa tátokesa siyáánka'a asááuraamba pó'a tááyamai tuwáné'a simátimena Póro súwasa ²¹ isésa miwí sésa Yútiyaavakemba Yútaa-kwaasi íma entávái aúvái agaimái túwáawana tiráiyé. íma évakarawai aái másimasimesaya entávái sáwí-aimba íma kwésimankaawe siráawe. ²² amápa'-mapa'a Ísuna aampa'á kwégotavai sáwí'a kwéumatinkamba kwéisaumpo mináímbá simásímínata ísáano siráawe.

²³simásuwesa moórá-tawai Póro simátiminin-kanaa marésa komésa minkánáá túwasa sáwíva-kwaasi Póro máyopa'a tuwaná aaváavinkemba ááimba ásárena Áánútu kwená kwaási kwégawaain-aimba simátíma'maena no'wáámba móanasariye. naaóvá'á Mósesi agaimakáin-aimpinkene Áánútun-aii simátímakowai agaimakáan-aimpinkene Ísun-aii simátíma'maena iyéna Ísun-aaiyavai áraire sígwáe séna simátimuwasa ²⁴isésa évakarawai sésa árair-aine suwasá évakarawai sésa kampar-áiné suwasá ²⁵miráumai aaisankáá simái taaínkaar-uwaná Póro séna naaóvá'á Áánútun-amanko moóráwaimba Áánútun-aii simátímakowaimba áwí'a Áísáyaamba simámuwana kentíkwá'náyomba simátímakomba mináímbá árair-aimban-iyé. ²⁶Áísáya agaimaréna séna

Áánútu séna minkwáásiyávái kosimátime se kwéisaambanivo íma ísámai kawé'á kwéowe. kwéawanaambanivo íma awánamai kawé'á kwéowe. ²⁷miwítí imáyáao umbái kwétaisana tááko aaimó isáiyávéna ávón-kaisaná túranko awánaiyavena ávón-kwégaivo ímo mirámó ésamo ésa táá'o isésamo túrambo awánésamo kesááimo isésamo miwítí sáwí-imayaaomo tuwésamo kesópa'o tenkákái sáwí-imayaa maitiyuwé'a kawé'á umátinkausino Áánútu siráiyé

Áísáya agaimaréna siráiyé. Póro simásuwena ²⁸séna kemá mirá kwéowa'a pó'a simátime'a sé'a Áánútu sáwí'o umáimo máyáampinkemba kawer-ámpá'á kwémetinkain-aimba ó'onkaa-kwaasi kosimátímakaundaya Áánútun-aii kwéisaawe ²⁹Póro mináímbá simásuwowasa [Yútaa-kwaasi kwesimá kwesiman-esa aaisa-símaesa kóuraawe.]

³⁰kóuwana Póro mindáoopa'a ména kaer-ímá maisuwéna kwená óntamba naanka'á kwétuwena máyomba sáwíva-kwaasi kwenópa'a tuwaná aamoí éna ³¹Áánútu kwená kwaási kwégawaain-aimba Ísóigo Ísu Káráisitín-aii simátíma'maena iráiyé. kámááni-kwaasi mináíntávái íma aambá aúnúwana asiramái simátíma'maena iráiyé.

kemá Áríku sún-da-aimba ánásaiye.